

Letno poročilo 2017

Catalogue no.: QP-AA-18-001-SL-N

ISBN: 978-92-9490-235-1

ISSN: 2443-6631

DOI: 10.2812/41864

Kazalo

Predgovor.....	6
Povzetek.....	8
Eurojust na prvi pogled	12
Poglavje 1 Eurojust pri delu.....	15
1.1 Sestanki Eurojusta na prvi in drugi stopnji.....	15
1.2 Koordinacijski sestanki.....	17
1.3 Koordinacijski centri.....	19
1.4 Eurojust in skupne preiskovalne skupine.....	21
Poglavje 2 Primeri, ki jih je obravnaval Eurojust	26
Uvod.....	26
2.1 Terorizem.....	29
2.2 Kibernetika kriminaliteta.....	34
2.3 Tihotapljenje migrantov.....	37
2.4 Trgovina z ljudmi.....	40
Poglavje 3 Izzivi in primeri dobre prakse.....	45
Uvod.....	45
3.1 Šifriranje.....	45
3.2 Hramba podatkov	46
3.3 Evropski nalog za prijetje	46
3.4 Evropski preiskovalni nalog.....	49
3.5 Skupna priporočila	52
LETOS V OSPREDJU	54
Ocenjevanje skupnih preiskovalnih skupin.....	54
Poglavje 4 Sodelovanje Eurojusta s tretjimi državami	58
Predstavljamo delo norveške tožilke za zvezo.....	63
Poglavje 5 Eurojust in mreže strokovnjakov	64
5.1 Evropska pravosodna mreža	64
5.2 Mreža za skupne preiskovalne skupine	65
5.3 Evropska mreža za področje genocida.....	66
5.4 Evropska mreža za boj proti kibernetiki kriminaliteti	66
5.5 Posvetovalni forum	67

Poglavje 6	Osebe in proračun.....	69
Poglavje 7	Organizacijski razvoj in ključni izzivi	70

Grafi

Primeri, obravnavani v obdobju 2002–2017
Dvostranski in večstranski primeri v obdobju 2013–2017
Dvostranski/večstranski primeri
Države članice prosilke in zaprosene države članice
Koordinacijski sestanki
Tretje države, sodelujoči partnerji in mednarodne organizacije, udeležene na koordinacijskih sestankih
Koordinacijski centri
Skupne preiskovalne skupine, ki jih podpira Eurojust, in glavne vrste kaznivih dejanj
Sodelovanje držav v skupnih preiskovalnih skupinah
Primeri na podlagi člena 13
Primeri, ki jih je obravnaval Eurojust na področjih kaznivih dejanj –
Primeri tožilcev za zvezo v obdobju 2013–2017
Deset najpogostejših tretjih držav, vključenih v primere, ki jih je obravnaval Eurojust
Tretje države, sodelujoči partnerji in mednarodne organizacije, vključene v primere, ki jih je obravnaval Eurojust
Primeri evropskega naloga za prijetje

Kratice in okrajšave

SEU	Sodišče Evropske unije
CJM	Zbornik sodne prakse, povezane s kibernetiko kriminaliteto
CMS	Sistem vodenja zadev
ENP	Evropski nalog za prijetje
EC3	Evropski center za boj proti kibernetiki kriminaliteti
ECTC	Evropski center za boj proti terorizmu
EPN	Evropski preiskovalni nalog
EJCN	Evropska pravosodna mreža za kibernetiko kriminaliteto
EJN	Evropska pravosodna mreža
EJTN	Evropska mreža institucij za izobraževanje v pravosodju
EMPACT	Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala
ENCS	Nacionalni sistem za usklajevanje dejavnosti Eurojusta
EJT	Evropsko javno tožilstvo
FTF	Tuji teroristični bojevniki
JIT	Skupna preiskovalna skupina
LoR	Zaprosilo
MLA	Medsebojna pravna pomoč
NKE	Nujna koordinacijska enota
OCG	Organizirana kriminalna združba
PIF	Zaščita finančnih interesov Evropske unije
TCM	Poročilo o obsodbah zaradi terorizma
THB	Trgovina z ljudmi

Sklep Sveta o Eurojustu

Sklep Sveta z dne 28. februarja 2002 o ustanovitvi Eurojusta za okrepitev boja proti težjim oblikam kriminala, kakor je bil nazadnje spremenjen s Sklepom Sveta 2009/426/PNZ z dne 16. decembra 2008 o okrepitvi Eurojusta, se bo v tem poročilu navajal kot „sklep Sveta o Eurojustu“. [Prečiščeno besedilo](#) sklepa Sveta o Eurojustu, ki ga je pripravil Generalni sekretariat Sveta, je uporabno le v informativne namene.

Statistika primerov Eurojusta, ki je vključena v to poročilo, je bila pripravljena na podlagi podatkov, ki jih vsebuje Eurojustov sistem vodenja zadev. Številke so bile povzete 3. in 31. januarja 2018 in odražajo podatke, ki so bili takrat na voljo. Ker so nekateri primeri v teku, so mogoče neskladnosti s podatki, ki so že bili navedeni v predhodnih poročilih.

Publikacije in infografike Eurojusta so na voljo na [našem spletnem mestu](#).

Predgovor

V kompleksnem svetu z vedno več varnostnimi grožnjami in razvijajočimi se političnimi in zakonodajnimi podlagami potreba po enotnosti še nikdar ni bila tako velika. Eurojust svoje delo vedno bolj osredotoča v smeri prispevanja k tej enotnosti tako, da gradi in utrjuje močna partnerstva z vsemi državami članicami ter institucijami, organi in agencijami EU, da zagotovi varnost in pravičnost za evropske državljane.

Leto 2017 je bilo leto pomembnih dosežkov in sprememb pri Eurojustu.

Pozdravili smo izvolitev novih članov predsedstva kolegija in imenovanje novega upravnega direktorja. Uvedba nove organizacijske strukture za upravljanje in poenostavitev podstruktur kolegija in postopkov odločanja pomenita zaključek postopka institucionalne reforme z namenom izoblikovati Eurojust v trdnejšo, učinkovitejšo in bolj trajnostno organizacijo. Organizacijo, ki bo bolje opremljena za izpolnitev svojega poslanstva, da služi kot evropski dom na tisoče nacionalnim tožilcem in uslužbencem organov kazenskega pregona, ki si – vsak dan in povsod v Evropi – prizadevajo izkoreniniti različne oblike kriminalitete, zlasti na Eurojustovih prednostnih področjih kaznivih dejanj: terorizma, kibernetске kriminalitete, tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi.

Eurojust je v svojih novih prostorih gostil rekordnih 4 400 pravosodnih in policijskih organov, ki so iskali njegovo podporo pri premostitvi pravnih in praktičnih težav, ki vplivajo na njihove preiskave in kazenski pregon, ter pri pogajanjih in doseganju dogovora z njihovimi tujimi kolegi o tem, kako skupaj razbiti kriminalne mreže. Eurojust je s temi več tisoč nacionalnimi tožilci in uslužbenci organov kazenskega pregona sodeloval pri več kot 2 600 kazenskih preiskavah in kazenskih pregonih, večina katerih je bila zelo kompleksnih; to je največje število primerov, ki so bili kadar koli odprti pri Eurojustu. Več kot 8 000 strokovnjakov je obiskalo naše prostore, da bi prejeli odgovore na vprašanja, spoznali dobro prakso in dobili navdih na področju pravosodnega sodelovanja. Vsi so prišli k Eurojustu, da bi državljanom zagotovili pravičnost in varnost.

Leta 2017 se je marsikaj spremenilo, a temeljne vrednote Eurojusta so ostale nespremenjene. Pretekli, sedanji in prihodnji dosežki Eurojusta trdno temeljijo na pojmiх zaupanja, sodelovanja in partnerstva.

Partnerstvo z nacionalnimi organi in strokovnjaki je steber našega dela. Eurojust je okrepil svojo povezavo z mrežo EJCN in ponosno nadaljeval z gostovanjem in podporo delu sekretariatov Evropske pravosodne mreže – največje mreže pravosodnih kontaktnih točk na svetu; mreže za skupne preiskovalne skupine – edinstvene strukture, ki nudi pravno, finančno in logistično podporo čezmejnim preiskavam skupnih preiskovalnih skupin, in Evropske mreže za področje genocida – edinstvenega foruma, ki povezuje nacionalne organe, strokovnjake, nevladne organizacije in oblikovalce politik, ki sodelujejo pri preiskovanju in pregonu temeljnih mednarodnih zločinov. Poleg tega je Eurojust ohranil svoje dolgoletno partnerstvo s posvetovalnim forumom.

Ker kriminaliteta ne pozna meja, ostaja sodelovanje s tretjimi državami pomemben sestavni del Eurojustovega dela. Eurojust je od svoje ustanovitve oblikoval mrežo pravosodnih kontaktnih

točk v tretjih državah, ki zdaj vključuje 42 držav in se bo v prihodnjih mesecih predvidoma še razširila. Eurojustu se je ponudila priložnost, da v svojih prostorih gosti tožilce za zvezo za Črno goro, Norveško, Švico in ZDA. So pomemben del razširjene družine Eurojusta in učinkovito orodje za pomoč nacionalnim organom pri izboljšanju pravosodnega sodelovanja z njihovimi kolegi zunaj meja EU.

Vendar pa so naše delo in dosežki možni le s stalnim zaupanjem držav članic, institucij EU in državljanov EU. Eurojust ceni to zaupanje in je v celoti zavezan k dokazovanju, da je utemeljeno in zaslužno, dan za dnem.

Ladislav HAMRAN

Predsednik

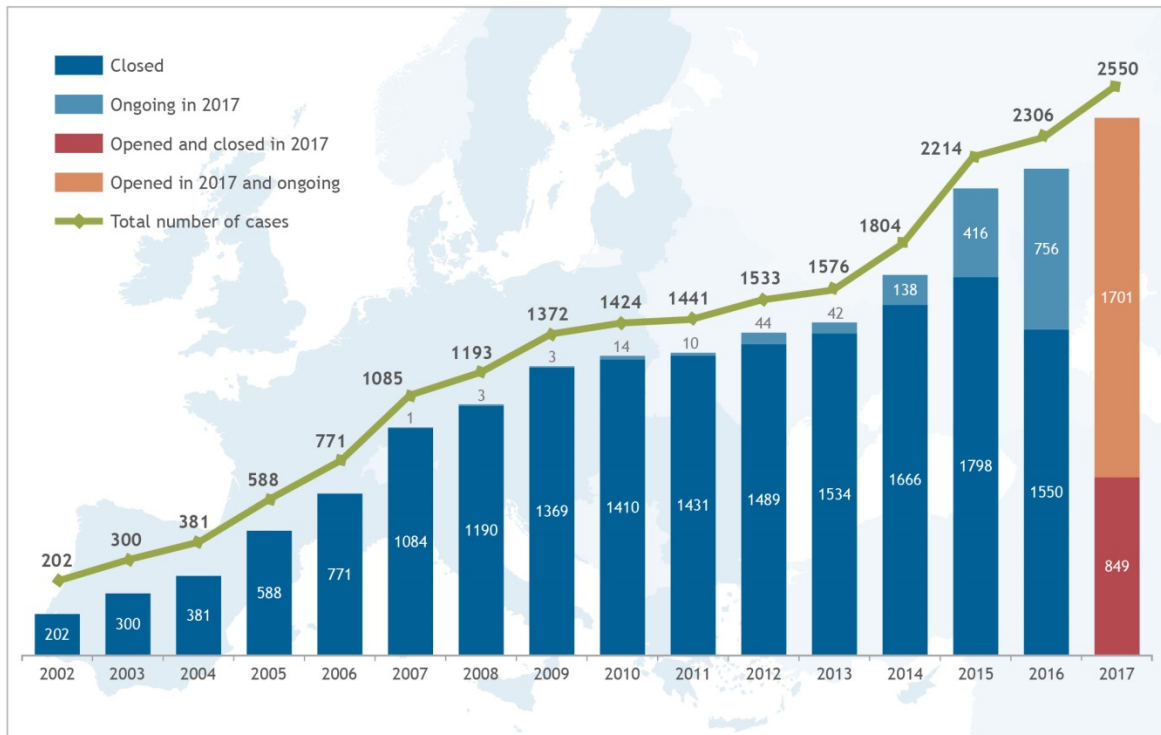
Povzetek

- **Število primerov**, za katere so države članice zaprosile za pomoč Eurojusta, se je povečalo za 10,6 odstotka, in sicer z 2 306 v letu 2016 na 2 550. **Tretje države** so bile udeležene v 258 primerih.
- Eurojust je organiziral 302 **koordinacijska sestanka**, kar je 25 odstotkov več kot v letu 2016. **Tretje države** so sodelovale pri 61 koordinacijskih sestankih, **Europol** pa pri 108.
- Eurojust je organiziral 17 **koordinacijskih centrov**, pri čemer so **tretje države** sodelovale v petih koordinacijskih centrih, Europol pa v sedmih.
- Eurojust je podprl 200 **skupnih preiskovalnih skupin**, kar je 35 odstotkov več kot v letu 2016, od tega jih je bilo 87 novo ustanovljenih, s povečano vključitvijo **tretjih držav** v 21 skupnih preiskovalnih skupinah, od katerih jih je bilo 11 novo ustanovljenih. **Skupne preiskovalne skupine** so se povečale v primerih terorizma ter goljufije in trgovine z ljudmi.
- Eurojust je zagotovil **finančno podporo** 128 **skupnim preiskovalnim skupinam**, kar je 42 odstotkov več kot leta 2016; devet tretjih držav je sodelovalo v skupnih preiskovalnih skupinah, ki so prejele sredstva.
- Eurojust je v 320 primerih nudil pomoč pri izvrševanju **evropskih nalogov za prijetje** in izdal devet **skupnih priporočil**.
- Eurojust je obravnaval pravne in praktične težave na področjih šifriranja, hrambe podatkov in evropskega naloga za prijetje. Leta 2017 je Eurojust prvič svetoval nacionalnim organom v zvezi z evropskim preiskovalnim nalogom.
- Poudarek leta je na Eurojustovih izkušnjah s skupnimi preiskovalnimi skupinami; njegovi izsledki se odražajo v *drugem poročilu o oceni skupnih preiskovalnih skupin* Eurojusta – mreže za skupne preiskovalne skupine.
- Eurojust je **objavil** tudi naslednje dokumente:
  - *Poročilo o obsodbah zaradi terorizma*
  - *Peto poročilo Tuji teroristični bojovníki*
  - *Priročnik CBRN-E*
  - *Zbornik sodne prakse, povezane s kibernetiko kriminaliteto*
  - *Skupni dokument Eurojusta in Europa o skupnih izzivih v boju proti kibernetiki kriminaliteti*
  - *Končno ocenjevalno poročilo o Eurojustovem akcijskem načrtu proti trgovini z ljudmi za obdobje 2012–2016*
  - *Poročilo o hrambi podatkov*
  - *Poročilo o evropskem nalogu za prijetje in razmerah v zaporih*
  - *Poročilo o primerih na področju evropskega naloga za prijetje, ki jih obravnava Eurojust (2014–2016)*
  - *Sodna praksa Sodišča Evropske unije o evropskem nalogu za prijetje*
  - *Kratko obvestilo o sodbi v zadevi Petruhhin*
  - *Poročilo o primerih glede preprečevanja in reševanja sporov o pristojnosti*
  - *Načelo ne bis in idem v sodni praksi Sodišča Evropske unije*
  - *Obvestilo Eurojusta in Evropske pravosodne mreže o „ustreznih določbah“ in veljavnem pravnem režimu pri zapoznelem prenosu direktive o evropskem preiskovalnem nalogu*
- Eurojust gosti štiri **tožilce za zvezo** iz Norveške, ZDA, Švice in Črne gore. **Število primerov**, ki so jih predložili tožilci za zvezo pri Eurojustu, je 148. Letošnje poročilo vsebuje intervju z norveško tožilko za zvezo.
- Začeli so veljati **dogovori o sodelovanju** s Črno goro in Ukrajino. Eurojust je podpisal memorandum o soglasju z agencijo eu-LISA in pismo o soglasju z ESZD. Eurojustova **mreža pravosodnih kontaktnih točk v tretjih državah** vključuje 42 kontaktnih točk.
- Eurojust je tesno sodeloval s tremi mrežami, ki jih je gostil: Evropsko pravosodno mrežo, mrežo za skupne preiskovalne skupine in mrežo za področje genocida. Eurojust je organiziral dva sestanka mreže EJCIN in en sestanek posvetovalnega foruma.

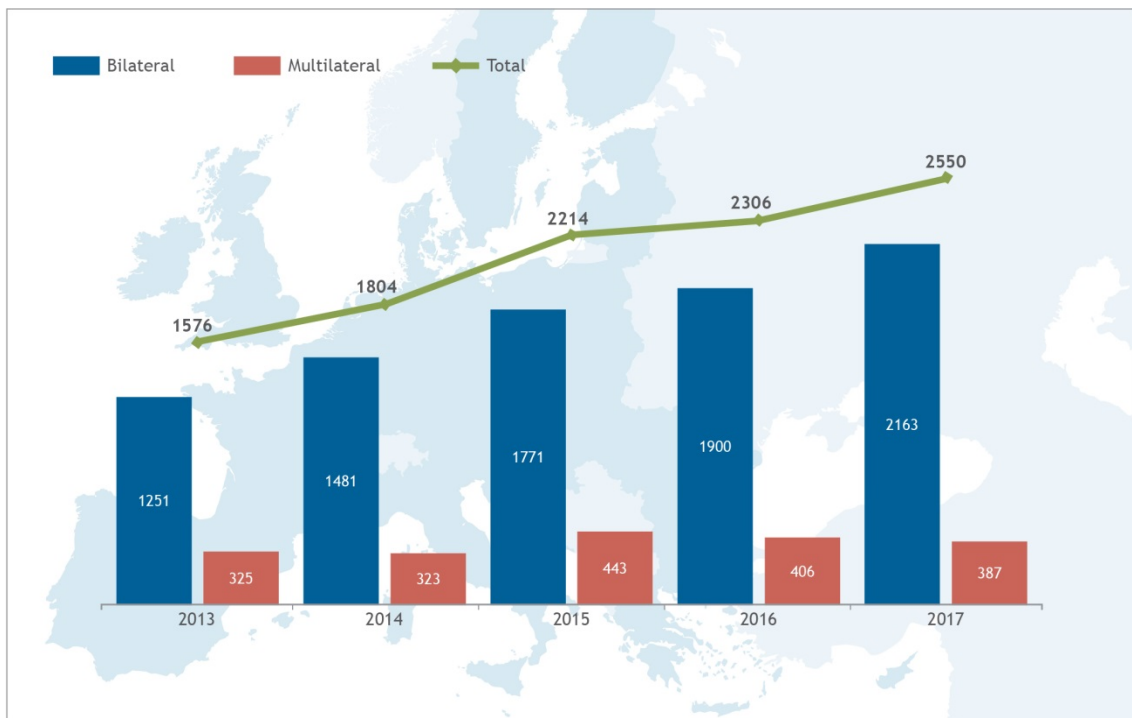

- 24. marca je Eurojust prevzel svoje nove prostore in se 3. julija preselil v stavbo.
- **Eurojustov proračun** je znašal 48 689 237 EUR. Izvrševanje proračuna je bilo 99,97-odstotno.
- Zagotovljen je vpogled v Eurojustove organizacijske dosežke in ključne izzive. Kolegij je sprejel tudi večletno strategijo za obdobje 2019–2021.

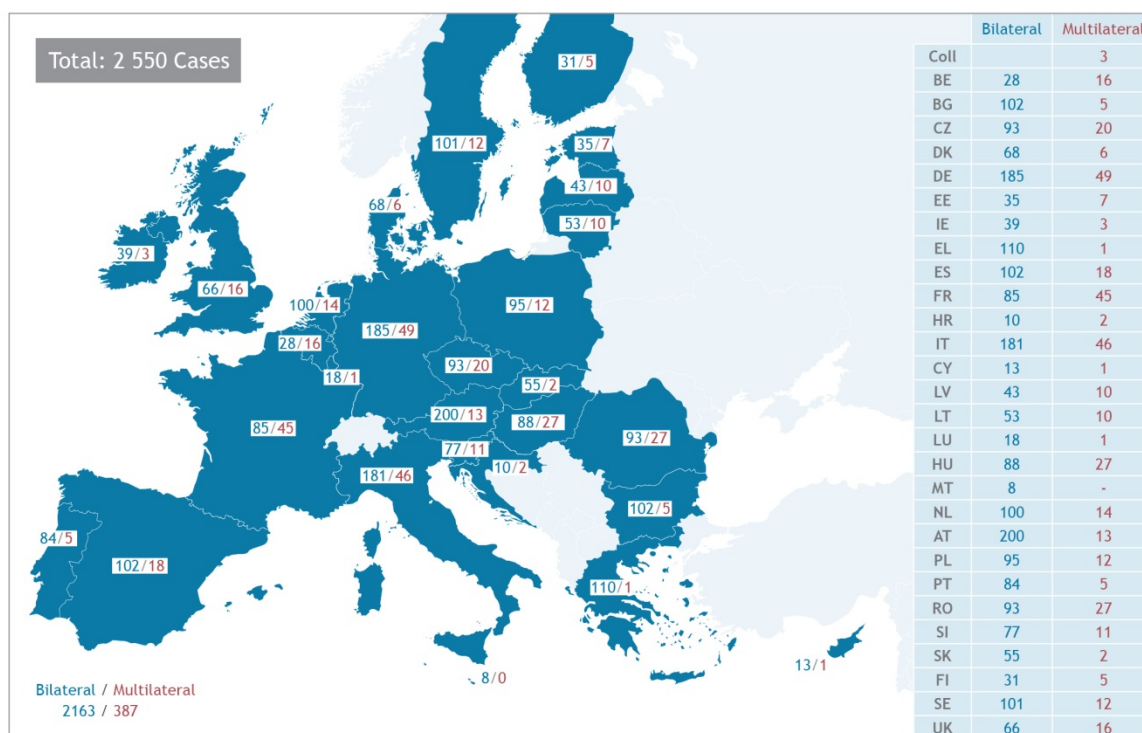
Casework 2002 - 2017

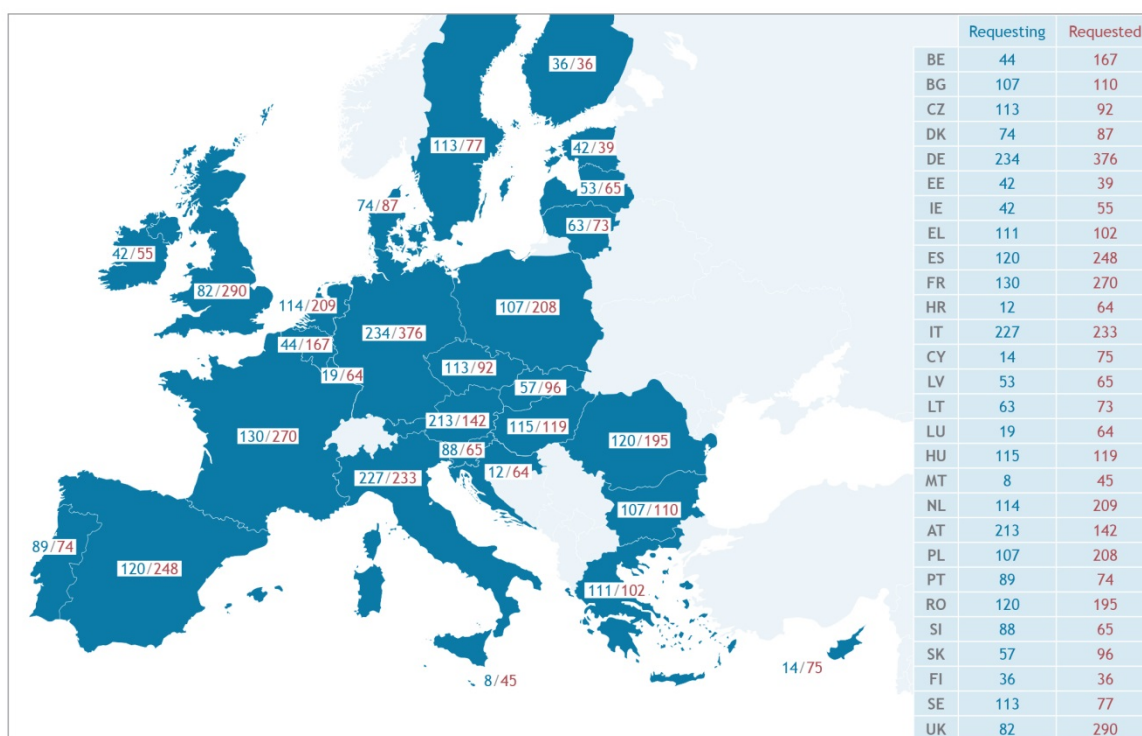
Bilateral/multilateral cases 2013 - 2017

Bilateral/multilateral cases

Requesting/requested Member States

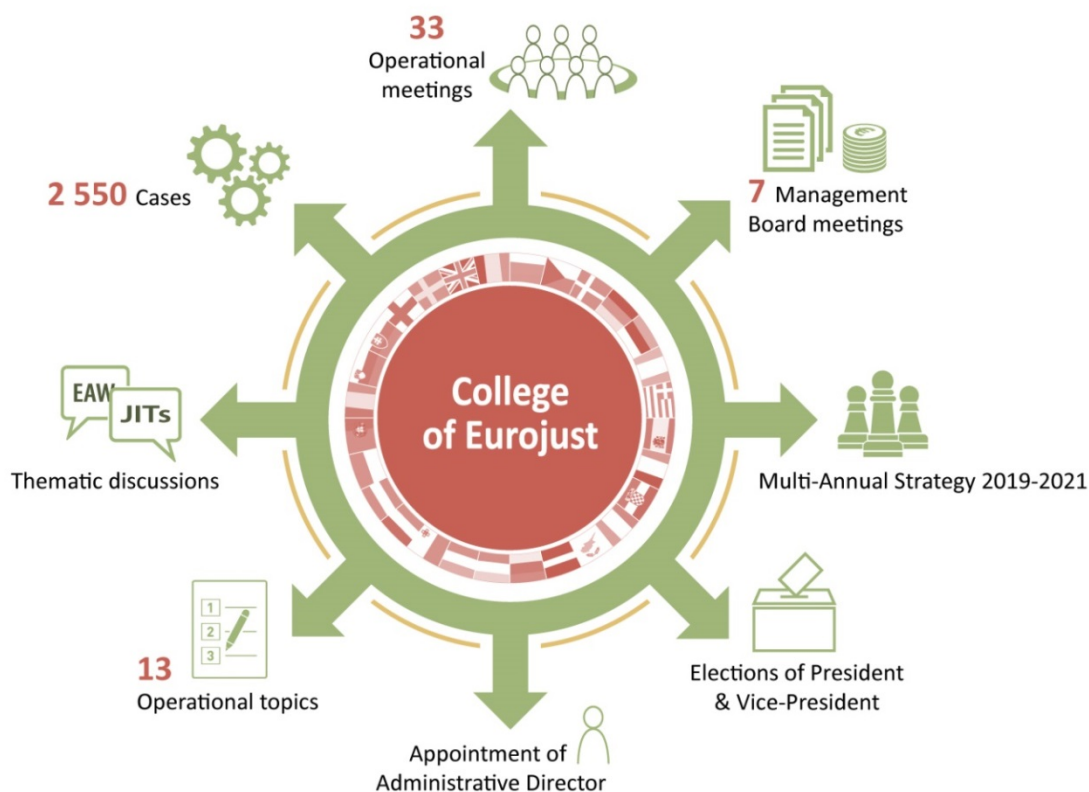

Eurojust na prvi pogled

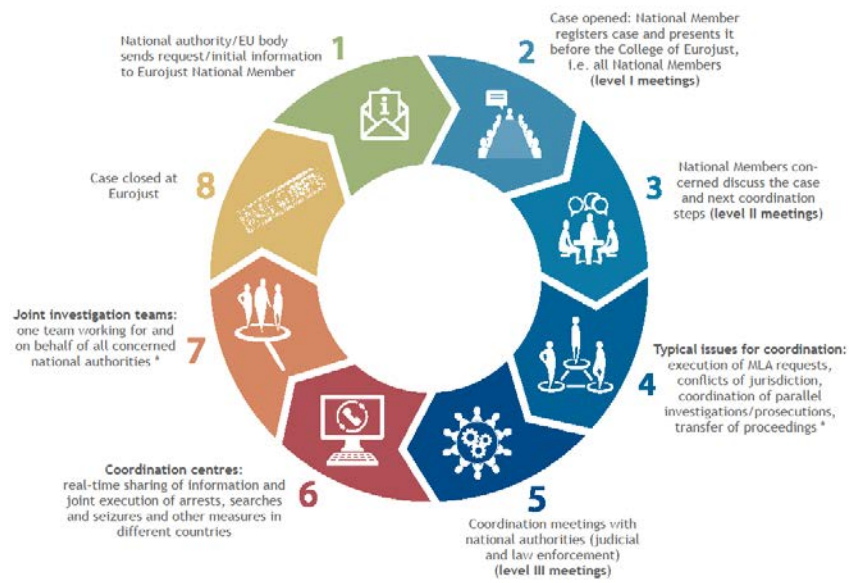
Kaj? Eurojust je enota Evropske unije za pravosodno sodelovanje, ki je bila ustanovljena leta 2002, da bi spodbudila in izboljšala usklajevanje preiskav in kazenskega pregona ter sodelovanje med pristojnimi organi držav članic na področju hudih oblik čezmejnih kaznivih dejanj, zlasti če gre za organizirani kriminal. Na zahtevo države članice lahko Eurojust pomaga tudi pri preiskavah in kazenskem pregonu v zvezi z določeno državo članico in državo nečlanico, če sta Eurojust in država nečlanica sklenila sporazum o sodelovanju ali pa obstaja bistveno zanimanje za zagotavljanje takšne pomoči. Na zahtevo države članice ali Komisije lahko Eurojust pomaga tudi pri preiskavah in kazenskem pregonu, ki zadevajo samo navedeno državo članico in Skupnost.

Kdo? Kolegij Eurojusta sestavlja 28 nacionalnih predstavnikov, tožilcev in sodnikov, ki jih napoti posamezna država članica. Nacionalni predstavniki delujejo pri Eurojustu v Haagu. Večini nacionalnih predstavnikov pomagata namestnik in/ali pomočnik. Poleg tega pri Eurojustu trenutno delujejo tožilci za zvezo iz Norveške, Švice, ZDA in Črne gore. Eurojustova uprava podpira kolegij pri operativnem delu ter kadar deluje kot upravni odbor Eurojusta.

Kako? Glavne naloge in pooblastila Eurojusta vključujejo odzivanje na prošnje za pomoč, ki jih vložijo pristojni organi držav članic. V zameno lahko Eurojust države članice zaprosi, naj izvedejo preiskavo ali kazenski pregon določenih dejanj. Nacionalni predstavniki izvajajo poslanstvo Eurojusta in usklajujejo delo nacionalnih organov na vseh stopnjah kazenske preiskave in pregona. Eurojust izvaja svoje sestanke o obravnavanih primerih na treh stopnjah.

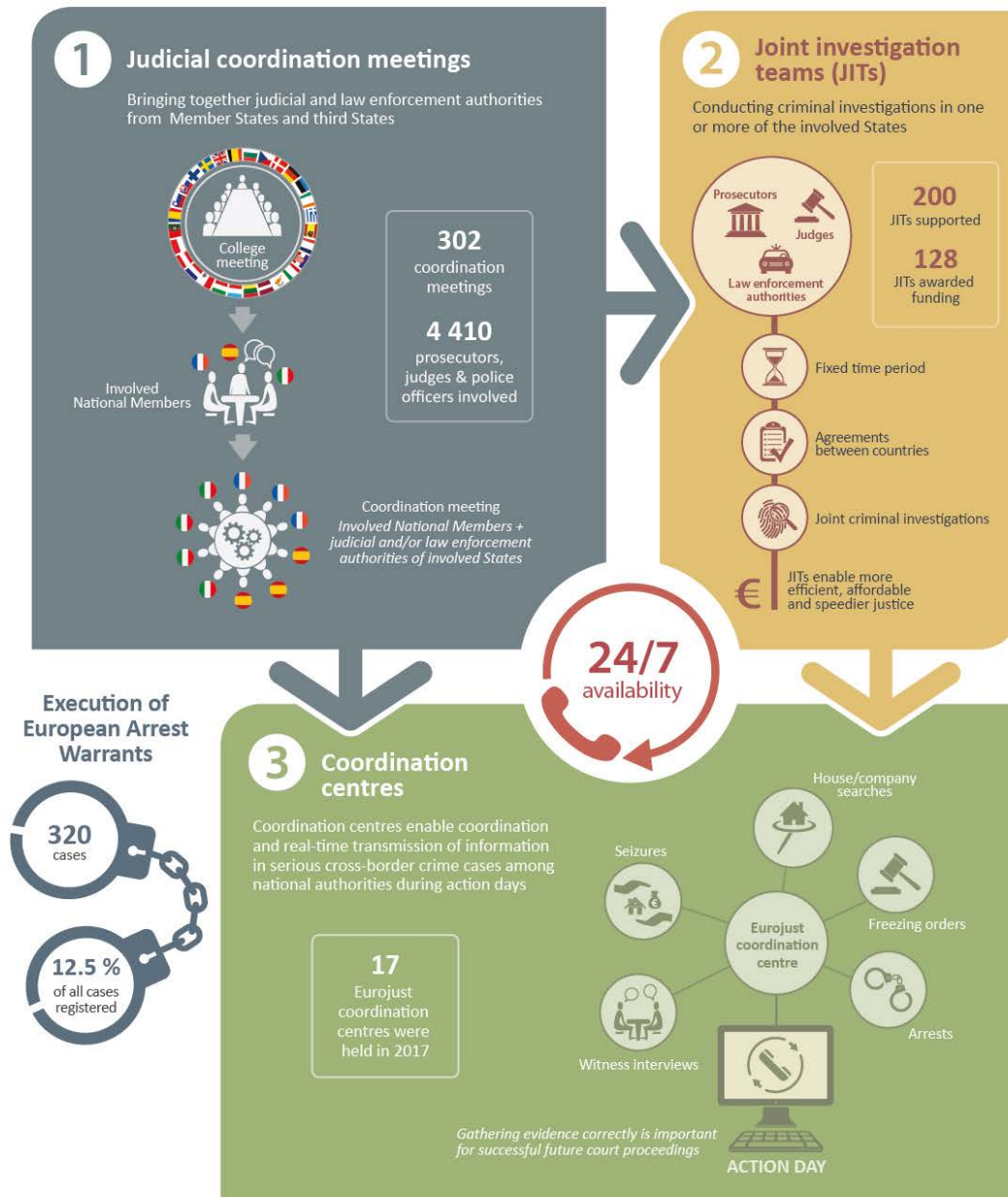

Eurojust case cycle

EUROJUST AT WORK IN 2017

Eurojust's core business is to assist EU Member States' competent authorities in dealing with serious cross-border organised crime

Poglavje 1 Eurojust pri delu

1.1 Sestanki Eurojusta na prvi in drugi stopnji

Na predlog nacionalnega predstavnika se kolegij med svojimi operativnimi sestanki – t. i. sestanki na prvi stopnji – odloči glede odprtja in zaključka primerov.

Ko se primer odpre pri Eurojustu, se predstavniki zadevnih nacionalnih predstavništev običajno srečajo in razpravljajo o pravosodnem sodelovanju ter potrebah po koordinaciji primera. Neposredno komunikacijo in razprave imenujemo tudi sestanki na drugi stopnji. Vključujejo lahko, če sodelujejo, tožilce za zvezo, ki jih gosti Eurojust, in upravno osebje, ki se ukvarja s primerom. Sestanki se lahko organizirajo v kratkem času, saj sodelujoči dobesečno delajo „pod isto streho“. Ta prilagodljivost in neformalnost sta zelo pomembni v nujnih primerih, v katerih je potreben hiter odziv.

2550 cases registered and dealt
with at Level II meetings

V nekaterih primerih za obravnavanje potreb primera zadostuje sestanek na drugi stopnji. V [Eurojustovem poročilu o primerih na področju evropskih nalogov za prijetje \(2014–2016\) iz leta 2017](#) je na primer opisano, kako je bila *hitra* izmenjava dodatnih informacij v nekaterih primerih evropskih nalogov za prijetje prek Eurojustovih nacionalnih predstavništev pomembna pri razjasnitvi zadev v zvezi s konkurenčnimi evropskimi nalogi za prijetje (*glej* str. 14 poročila) ali pri izvajanju pripravljanih ukrepov. Na sestankih na drugi stopnji lahko Eurojust na primer pojasni nacionalno zakonodajo in postopke, pomaga pri določanju, pod katero pristojnostjo bi bilo najbolje izvajati preiskavo, ali pa olajša izvajanje zaprosil za medsebojno pravno pomoč ali začetek postopkov. Poleg tega lahko Eurojust tudi izdaja mnenja o sočasnih evropskih nalogih za prijetje in skupna priporočila o sporih o pristojnosti.

Sestanki na drugi stopnji so predpogoj za organiziranje sestankov na tretji stopnji, t. i. koordinacijski sestanki (*glej* poglavje 1.2). Če namerava nacionalno predstavništvo organizirati koordinacijski sestanek, se sestanek na drugi stopnji izvede za oceno potrebe, namena in ciljev koordinacijskega sestanka ter za dogovor o podrobnostih, zunanjem sodelovanju, obveznostih glede zaupnosti in razkritja ter povezanih varnostnih vprašanjih, pa tudi o potrebi po videokonferencah. Poleg tega lahko sodelujoči ocenijo potrebo po analizi in možnem prispevku Europolu ali ustanovitvi in delovanju skupne preiskovalne skupine. Koordinacijski sestanki so dragi, sestanki na drugi stopnji pa zagotavljajo, da se ti sestanki skličejo samo, če imajo dodano vrednost za reševanje odprtih vprašanj glede pravosodnega sodelovanja.

Poleg tega imajo sestanki na drugi stopnji lahko pomembno vlogo pri pripravi „skupnega akcijskega dneva“ z usklajenim izvajanjem ukrepov pravosodnega sodelovanja, ki se usklajujejo z aktiviranjem koordinacijskega centra (*glej* poglavje 1.3). Ob teh priložnostih se izvajajo pripravljani ukrepi za zagotovitev, da zahtevani ukrepi (npr. evropski nalogi za prijetje, preiskave in zasegi itd.) izpolnjujejo vse pravne zahteve, tako da istočasni ukrepi v različnih državah članicah niso ogroženi. V številnih primerih je Eurojust na primer pomagal dvakrat

pregledati ali v zadnji minuti dopolniti nekatere informacije iz evropskih nalogov za prijetje, kot so osebni podatki osumljencev, črkovanje imen, obtožbe, ki niso bile navedene v evropskem nalogu za prijetje, ter kraj in čas storjenega kaznivega dejanja. V mnogo primerih je Eurojust tudi zagotovil nujne prevode.

Nujna koordinacijska enota (NKE) Eurojustova nacionalna predstavništva so na voljo 24 ur na dan, sedem dni v tednu. V primeru nujnih zahtev in v skladu s členom 5a sklepa Sveta o Eurojustu lahko nujna koordinacijska enota sprejme in obdela zaprosila za pomoč od nacionalnih organov zunaj uradnih ur. Leta 2011 je bil uveden sistem za upravljanje klicev, ki posreduje klice predstavniku NKE na zadevnem nacionalnem predstavništvu in klicateljem omogoča pogovor v njihovem jeziku. Predstavnik NKE lahko sprejme ustrezen ukrep, npr. da kontaktira predstavnika NKE na drugem nacionalnem predstavništvu.

Nujna koordinacijska enota v primeru umora

Nekdo je bil decembra 2017 ustreljen na avtocestnem počivališču v južni Madžarski. Neznane storilca na prostosti so madžarski organi identificirali na kraju kaznivega dejanja kmalu po storitvi kaznivega dejanja, skupaj z njegovim vozilom nemške registracije. Pristojni madžarski tožilec je še isti dan kontaktiral madžarsko nacionalno predstavništvo in zaprosil za pospešeno izdajo evropskega preiskovalnega naloga. Nemudoma je bila aktivirana nujna koordinacijska enota med madžarskim in nemškim nacionalnim predstavništvom ter zadevnimi nacionalnimi organi, tako da je bil evropski preiskovalni nalog hitro predložen zadevnemu uradu tožilstva v Nemčiji, ki je dal dovoljenje za preiskavo osumljenčevega nemškega prebivališča in pravico do zavarovanja morebitnih dokazov, najdenih med preiskavo.

Vendar so pri hišni preiskavi ugotovili, da je osumljenec v Nemčiji medtem svoj avtomobil posodil sorodniku v Avstriji.

Ta nenadna sprememba iskane osebe je povzročila premik dejavnosti sodelovanja in usklajevanja z nemškega na avstrijsko predstavništvo pri Eurojustu. Na podlagi tega je bil zahtevk za izvršitev evropskega preiskovalnega naloga v Nemčiji umaknjen, nadomestila pa sta ga evropski nalog za prijetje, izdan proti dejanskemu osumljencu, ki je bil še vedno na prostosti, in nov evropski preiskovalni nalog. Predložena sta bila po delovnem času, najprej kot osnutka avstrijskemu nacionalnemu predstavništvu, nato pa sta bila v večernih urah prenesena v SIS, s čimer sta omogočila hiter odziv avstrijskih organov. Usklajeni ukrepi so naposled privedli do prijetja osumljenca v Avstriji. Poleg tega so preiskali njegovo hišo in avtomobil ter uspešno zavarovali vse dokaze, vključno s pištolo.

Zaradi nujnosti primera se je aktivirala nujna koordinacijska enota med vključenimi Eurojustovimi nacionalnimi predstavništvu in pristojnimi nacionalnimi organi, kar je ustvarilo kanal za izmenjavo informacij v realnem času in nemoten prenos instrumentov pravosodnega sodelovanja, to pa je naposled privedlo do prijetja osumljenca v manj kot 24 urah po storitvi kaznivega dejanja.

Pomoč Eurojusta v 24 urah v primeru davčne goljufije

Češki organi so preiskovali organizirano kriminalno združbo, ki je sodelovala pri nezakoniti trgovini z industrijskimi mineralnimi olji, ki jih je prodajala kot dizelsko gorivo. Organizirana kriminalna združba se je izognila plačilu DDV in trošarine, tako da je olje prijavila za izvoz, ga

transportirala s Češke v Avstrijo, nato blago pretočila v različna vozila in ga prepeljala nazaj na Češko. Čeprav ima mineralno olje skoraj enako sestavo kot dizelsko gorivo, ni namenjeno za motorje vozil in tudi stopnja obdavčitve je drugačna, saj se za mineralno olje plačuje le DDV. Organizirana kriminalna združba je nezakonito ustvarila dobiček z neplačilom trošarine, ki se obračuna za dizelsko gorivo. Mineralno olje je prijavila kot olje, ki se bo ponovno izvozilo v drugo državo članico, zato je bilo izvzeto iz plačila DDV na Češkem.

Za dokaz, da je bilo blago vrnjeno na češko ozemlje, je bil nujen nadzor na avstrijskem ozemlju. Češki tožilec je izdal zaprosilo za odobritev čezmejnega nadzora. Istočasno je češka policija izvedla nadzor na avstrijskem ozemlju. Za nadaljevanje postopka so morali avstrijski organi odobritev izdati v 24 urah (rok na podlagi dvostranske pogodbe o medsebojni pravni pomoči med Češko in Avstrijo).

Ker se je rok za predložitev prevoda zaprosila hitro bližal, so češki organi kontaktirali češko predstavništvo za pomoč pri izvršitvi zaprosila (za pridobitev odobritve čezmejnega nadzora od Avstrije). Češko predstavništvo je nemudoma vzpostavilo kontakt z avstrijskim predstavništvom. Nesporazum, ki je nastal v neposredni komunikaciji med nacionalnimi organi, se je razrešil. Avstrijsko predstavništvo je kontaktiralo svoje nacionalne organe ter pojasnilo nujnost zadeve in potrebne ukrepe. Češko predstavništvo je skupaj s češko policijo uredilo prevod zaprosila in ga še isti dan prek avstrijskega predstavništva predložilo pristojnemu avstrijskemu organu.

Dodatno je češki nacionalni predstavnik še isti dan izdal zaprosilo s posodobljenim zahtevkom z navedbo metod nadzora. Nadalje je češko predstavništvo na zahtevo avstrijskega predstavništva navedlo točen znesek davkov, ki jih je utajila organizirana kriminalna združba, kar je bilo nujno za oceno, ali je dosežen minimalni prag, ki ga določa avstrijska zakonodaja za odobritev nadzora.

Po zaslugi tega posredovanja je bil zahtevani nadzor izveden uspešno.

1.2 Koordinacijski sestanki

Koordinacijski sestanki se organizirajo za olajševanje in spodbujanje pravosodnega sodelovanja in koordinacije v kompleksnih čezmejnih primerih. Na koordinacijskih sestankih sodelujejo pristojni sodni organi in organi kazenskega pregona držav članic, ki izvajajo preiskave in kazenski pregon na nacionalni ravni. Zagotovi se simultano tolmačenje, ki omogoča neposredno komunikacijo med udeleženci o pravnih in praktičnih vprašanjih. K sodelovanju so lahko povabljeni tudi predstavniki iz tretjih držav in uradniki sodelujočih partnerjev, kot sta Europol in urad OLAF, ter mednarodnih organizacij, kot je Interpol. Povečala se je tudi uporaba videokonferenčne opreme, ki jo zagotovi Eurojust.

Koordinacijski sestanki so operativno orodje, ki se pogosto uporablja. Eurojust v povprečju organizira najmanj en koordinacijski sestanek na delovni dan. Leta 2017 sta bila skupno organizirana 302 sestanka, od tega jih je 24 potekalo zunaj prostorov Eurojusta, in sicer v eni od držav članic ali v tretji državi (Švica). Primeri so zadevali skoraj vsa področja hudih oblik čezmejnega organiziranega kriminala, od katerih so bili najpogostejši pranje denarja, goljufija, trgovina z ljudmi in neupravičen promet s prepovedanimi drogami. Na teh 302 koordinacijskih sestankih so obravnavali 376 primerov, kar pomeni, da so v nekaterih primerih na enem koordinacijskem sestanku obravnavali dva povezana primera ali več. Število koordinacijskih

sestankov se je povečalo za 25 odstotkov. Ta velika rast kaže, da se preiskovalci in tožilci v državah članicah vedno bolj zanašajo na podporo Eurojusta, zlasti v kompleksnih primerih. Eurojust lahko na primer pri načrtovanju koordinacijskega sestanka analizira trenutno stanje preiskav v vseh vključenih državah članicah ter opredeli pravne ovire in pomisleke, vključno z možnimi povezavami z drugimi državami. Eurojust med sestankom povezuje razprave in nudi svoje nasvete in strokovno znanje o uporabi instrumentov pravosodnega sodelovanja, ustreznosti ustanovitve skupne preiskovalne skupine in skupnem pristopu.

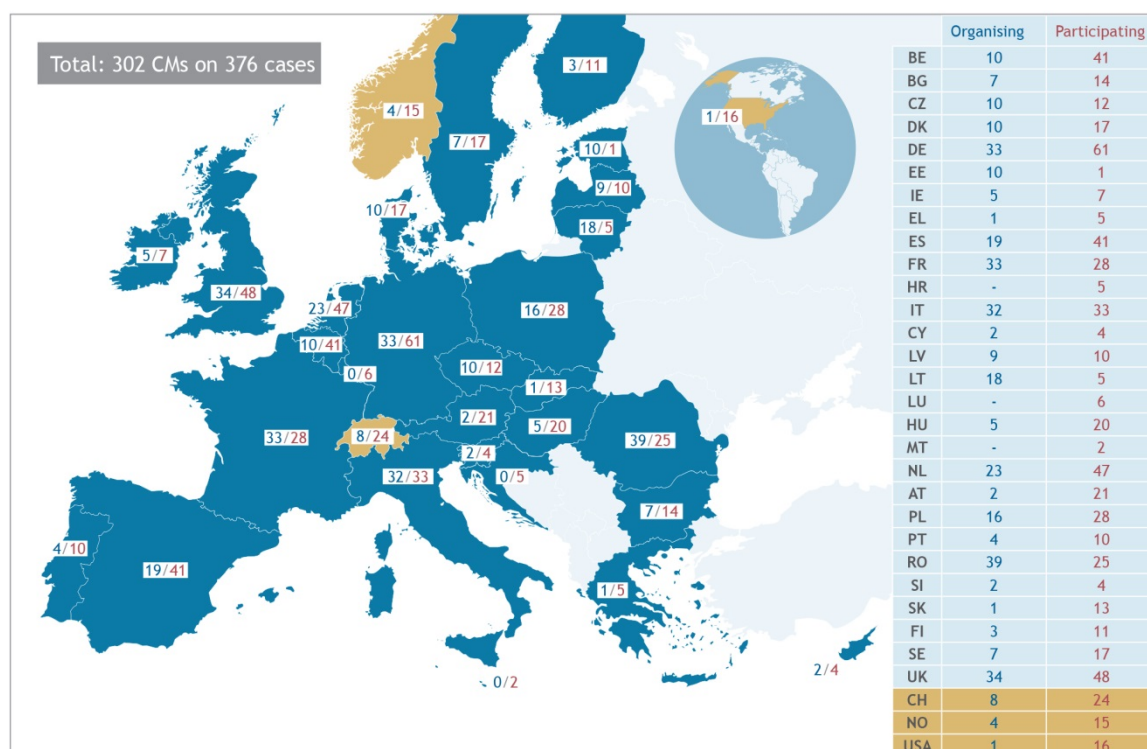
Med koordinacijskim sestankom potekajo razprave in se sklepajo konkretni dogovori, med drugim glede naslednjega:

- izmenjava informacij o trenutnem stanju sodnih postopkov;
- izmenjava dokazov v okviru medsebojne pravne pomoči/evropskih preiskovalnih nalogov;
- izdaja in izvršitev zaprosil in odločitev za pravosodno sodelovanje, vključno z instrumenti vzajemnega priznavanja, kot so evropski nalogi za prijetje, evropski preiskovalni nalogi, sklepi o zasegu itd.;
- preprečevanje in/ali reševanje sporov o pristojnosti in povezani postopkovni ukrepi, vključno s prenosom kazenskih postopkov;
- ustanovitev in delovanje skupnih preiskovalnih skupin ter
- določitev skupne strategije in usklajenih ukrepov (npr. sočasni preiskovalni ukrepi v vključenih državah in povezani pravni vidiki).

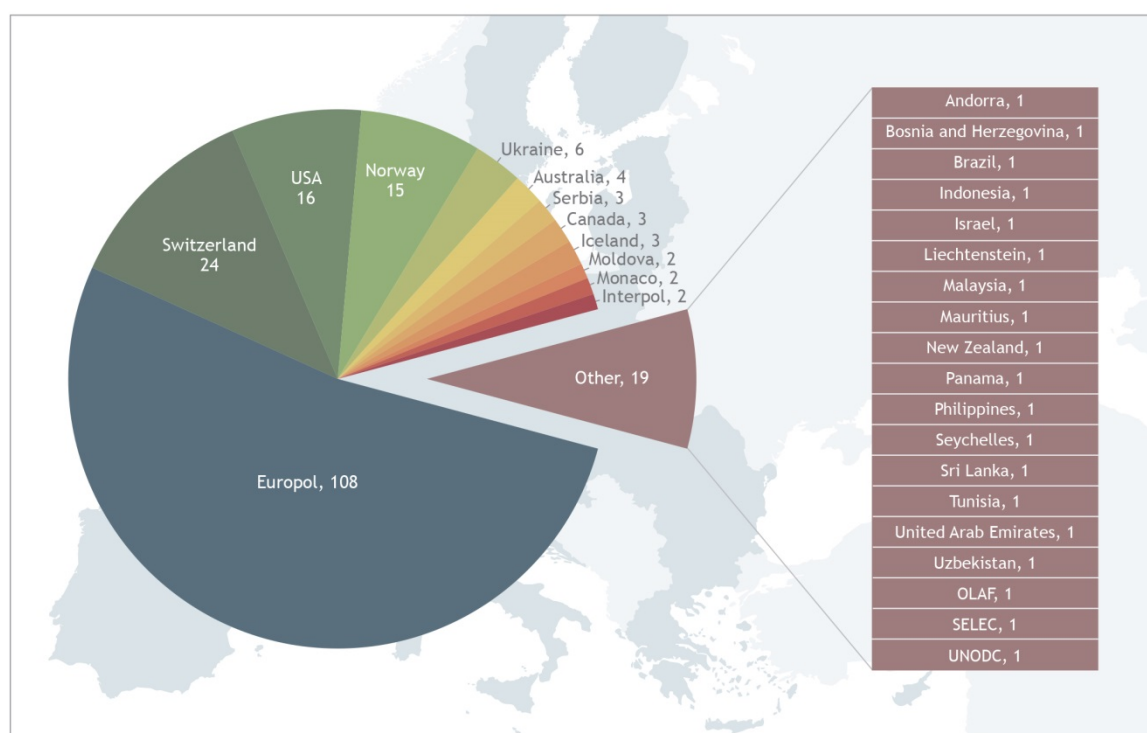
Aprila 2017 je pri Eurojustu potekal koordinacijski sestanek glede preiskav domnevnih kriminalnih dejavnosti, povezanih z odvetniško družbo Mossack Fonseca, znanih kot primer Panamski dokumenti. Ta primer jasno kaže kompleksna pravna vprašanja, ki jih obravnava Eurojust, vključno z velikim številom vključenih držav, ter dodano vrednost koordinacijskih sestankov, ki krepijo medsebojno razumevanje, gradijo zaupanje in so bistveni za trajno sodelovanje.

Predstavniki pristojnih preiskovalnih organov 14 držav članic in Norveške ter državni tožilec Paname, skupno 69 sodelujočih, so se sestali pri Eurojustu, da bi izmenjali informacije o številnih preiskavah v teku. Eurojust je v duhu sodelovanja uspešno združil vse sodelujoče in panamske organe, kar je bil povod za nadaljnje sodelovanje na nacionalni ravni med več državami članicami in Panamo. Pomembno obravnavano pravno vprašanje je zadevalo odločbo panamskega vrhovnega sodišča, da je identiteta norme absolutni pogoj za mednarodno sodelovanje. Ker v Panami davčna utaja ni kaznivo dejanje (temveč zgolj upravni prekršek) in zato ne more biti primer predhodnega kaznivega dejanja za pranje denarja v zvezi s Panamo, so sodelujoči raziskovali druga kazniva dejanja, ki bi zadostila zahtevi po identiteti norme, zlasti kazniva dejanja, ki bi lahko bila primer predhodnega kaznivega dejanja za pranje denarja.

Coordination meetings

Third States, cooperation partners and international organisations involved in coordination meetings

1.3 Koordinacijski centri

Eurojust je ugotovil, da strokovnjaki v bistveno večji meri sodelujejo pri koordinacijskih centrih, in sicer so leta 2016 sodelovali pri 10, leta 2017 pa pri 17. Novi prostori Eurojustu omogočajo okrepljeno tehnično zmogljivost za obvladovanje vedno večjega povpraševanja. Na voljo je tudi

posebna operativna soba, kjer lahko sodelujoči organi enostavno navežejo neposreden stik prek Eurojusta in izmenjajo informacije med obsežnimi večstranskimi skupnimi akcijskimi ukrepi. Glede na specifične zahteve primera lahko tudi zunanji udeleženci obiskujejo koordinacijske centre pri Eurojustu.

Koordinacijski centri dosegajo odlične rezultate. V enem primeru so bili sklepi o zasegu v znesku nad 3 milijoni EUR izdani v koordinacijskem centru na kraju samem proti državam, za katere v začetni fazi ni bilo predvideno sodelovanje, saj je Eurojust lahko takoj vključil zadevna Eurojustova nacionalna predstavništva.

Število držav organizatork se je več kot podvojilo in prvič je bil organiziran koordinacijski center za zagotovitev usklajenega ukrepanja na pobudo švicarske tožilke za zvezo, ki deluje pri Eurojustu. Europol je sodeloval pri sedmih koordinacijskih centrih, od katerih so bile pri petih vključene tretje države, vključno z Islandijo, Kanado in San Marinom. Najpogostejše vrste kaznivih dejanj, ki so jih obravnavali, so bila kazniva dejanja, povezana z drogami, in finančna kazniva dejanja. Na petih koordinacijskih centrih so obravnavali primere, za katere je bila ustanovljena skupna preiskovalna skupina.

Eurojustova pomoč prek koordinacijskega centra v primeru goljufije na področju trošarin

Italijanski organi so iskali organizirano kriminalno združbo, ki je sodelovala pri mednarodnem trgovanju z alkoholnimi izdelki. Organizirana kriminalna združba je uporabljala kompleksno strategijo goljufije na področju trošarin, da bi se izognila plačilu davka, ki velja za alkoholne pijače. Uporabljala je različna povezana carinska skladišča v Evropski uniji za fiktiven premik blaga v države zunaj EU, za katere plačilo davka ne velja (lažni izvoz). Blago se je v resnici nezakonito prodajalo v Italiji in drugih državah članicah ter s tem za organizirano kriminalno združbo ustvarjalo izjemne dobičke.

Italijanski urad tožilstva je primer napotil na Eurojust in zaprosil za pomoč pri izvršitvi več zaprosil za medsebojno pravno pomoč vključenih držav članic (skupno 12) in Švice.

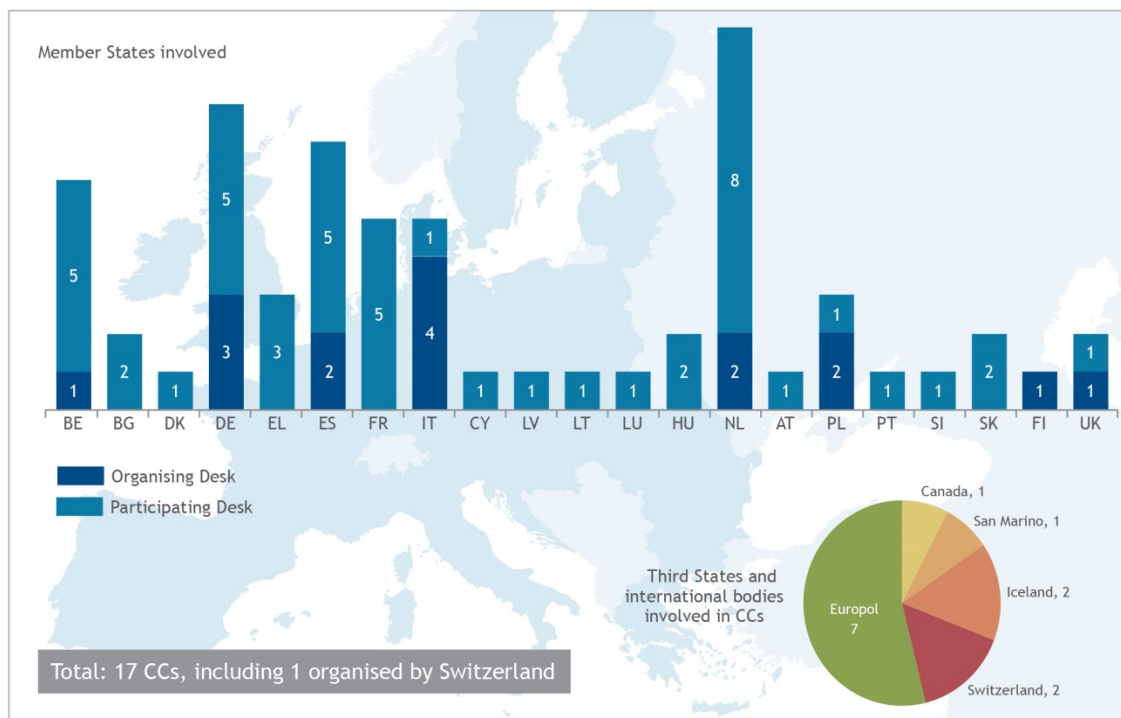
Namen sestanka na drugi stopnji, ki je potekal junija, je bil predstaviti najnovejše rezultate italijanske preiskave in njenih čezmejnih povezav ter opredeliti preostale zahteve za izvršitev zaprosil za medsebojno pravno pomoč med skupnim akcijskim dnevom. Med sestankom je bila sprejeta odločitev, da bo skupno ukrepanje podpiral Eurojustov koordinacijski center. V koordinacijskem centru so sodelovali predstavniki italijanskih nacionalnih organov in vključenih Eurojustovih nacionalnih predstavništev ter švicarski tožilec za zvezo. Zaposila za medsebojno pravno pomoč so bila preoblikovana na podlagi novih informacij in v realnem času so bile izdane odredbe za hišno preiskavo, kar je bilo nujno za uspešno izvajanje zahtevanih ukrepov. Posledično so preiskali različne lokacije ter zasegli dokumentacijo in komunikacijske podatke. Akcijski dan je italijanskim organom pomagal napredovati pri preiskavi in pojasniti dejavnosti organizirane kriminalne združbe.

Primer je bil v letu 2017 še vedno v teku.

Wolfgang Merz, eden od nemških zunanjih sodelujočih v koordinacijskem centru v primeru utaje DDV, Middleman/Vertigo V, je komentiral uspeh koordinacijskega centra pri Eurojustu:

„Želimo se zahvaliti Eurojustu za njegovo izvrstno sodelovanje in pomoč pri tem koordinacijskem centru. Z Eurojustom imamo same pozitivne izkušnje glede dela pri tem primeru in se bomo tudi v prihodnje obrnili na druge koordinacijske centre. Čeprav še nimamo celotnega pregleda, lahko že rečemo, da je bil akcijski dan zelo uspešen pri zbiranju obsežnih dokazov, predvsem v zvezi z našim glavnim osumljencem. Domnevamo, da se bo naša preiskava znatno razširila, tako da se bomo verjetno v prihodnosti še obrnili na Eurojust.“

Coordination centres

1.4 Eurojust in skupne preiskovalne skupine

Primeri, ki jih je obravnaval Eurojust, kažejo, da se skupne preiskovalne skupine vse bolj uveljavljajo kot orodje za učinkovito sodelovanje v čezmejnih primerih, pri čemer Eurojust podpira 200 skupnih preiskovalnih skupin, kar pomeni povečanje za 35 odstotkov v primerjavi z letom 2016 (ko je podpiral 148 skupnih preiskovalnih skupin); 87 jih je bilo novo ustanovljenih.

Tudi število novo ustanovljenih skupnih preiskovalnih skupin, ki vključujejo tretje države, se je močno povečalo (v letu 2017 jih je bilo 11, v letu 2016 pa tri); deset skupnih preiskovalnih skupin, ki so bile ustanovljene v preteklih letih in vključujejo tretje države, je v letu 2017 še vedno delovalo. Na 13. letnem srečanju strokovnjakov skupnih preiskovalnih skupin so izvajalci, vključeni v skupne preiskovalne skupine s tretjimi državami, poročali, da je – čeprav se pri delovanju takšnih skupnih preiskovalnih skupin lahko pokažejo določene posebne značilnosti ali odkloni od običajne prakse EU – to orodje dovolj prožno, da omogoča praktične prilagoditve in še vedno učinkovito delovanje.

Glede na vrste kaznivih dejanj, ki jih obravnavajo novo ustanovljene skupne preiskovalne skupine, je opaziti bistveno povečanje skupnih preiskovalnih skupin v primerih terorizma (8 v

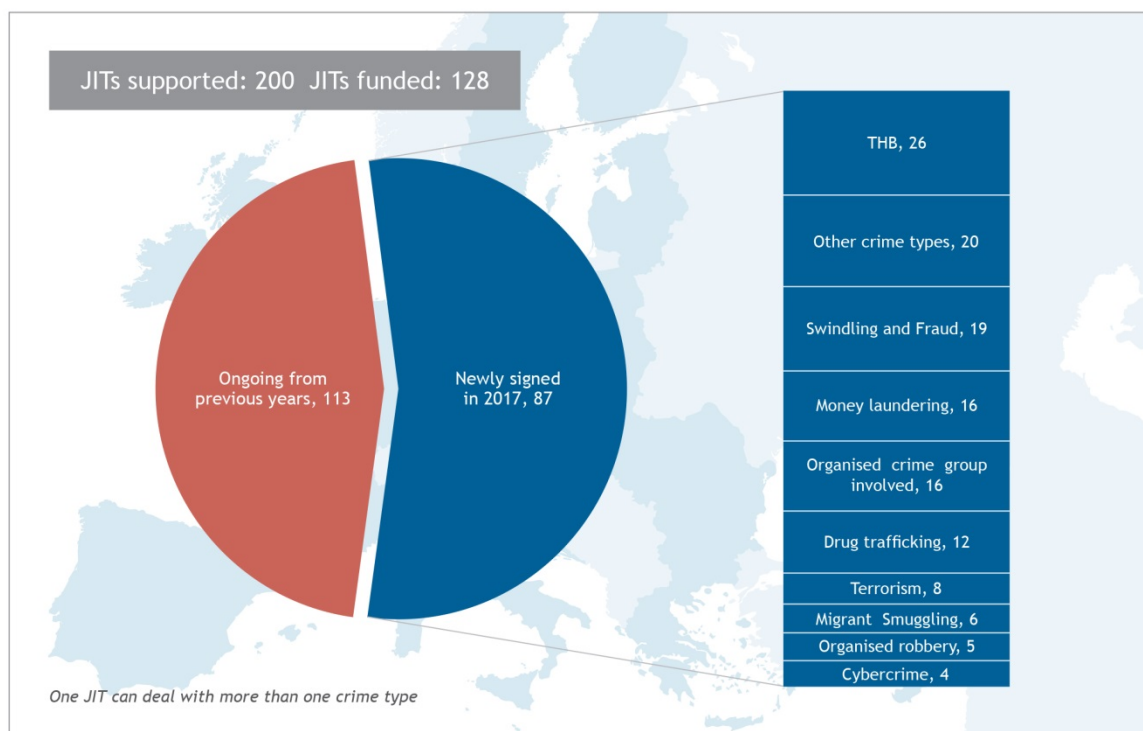
letu 2017 in 1 v letu 2016), preslepitev in goljufije (19 v letu 2017 in 9 v letu 2016) in trgovine z ljudmi (26 v letu 2017 in 19 v letu 2016).

V primeru težje goljufije in poneverbe (kaznivo dejanje v škodo finančnih interesov EU), v katerem je bila decembra 2016 ustanovljena skupna preiskovalna skupina med Italijo in Belgijo, je Eurojust olajšal širitev skupne preiskovalne skupine in k sodelovanju pritegnil tudi urad OLAF. Eurojust je predlagal poenostavljen dodatek k sporazumu o skupni preiskovalni skupini, ki ga je februarja 2017 podpisal generalni direktor urada OLAF.

Eurojust je podprl države članice pri ustanovitvi, izvajanju, financiranju in ocenjevanju skupnih preiskovalnih skupin. Eurojust je spodbujal uporabo [posodobljenega vzorčnega sporazuma o skupnih preiskovalnih skupinah](#) (ki upošteva širitev skupnih preiskovalnih skupin na tretje države) kot osnovo za pogajanja in prispeval k hitri ustanovitvi skupnih preiskovalnih skupin.

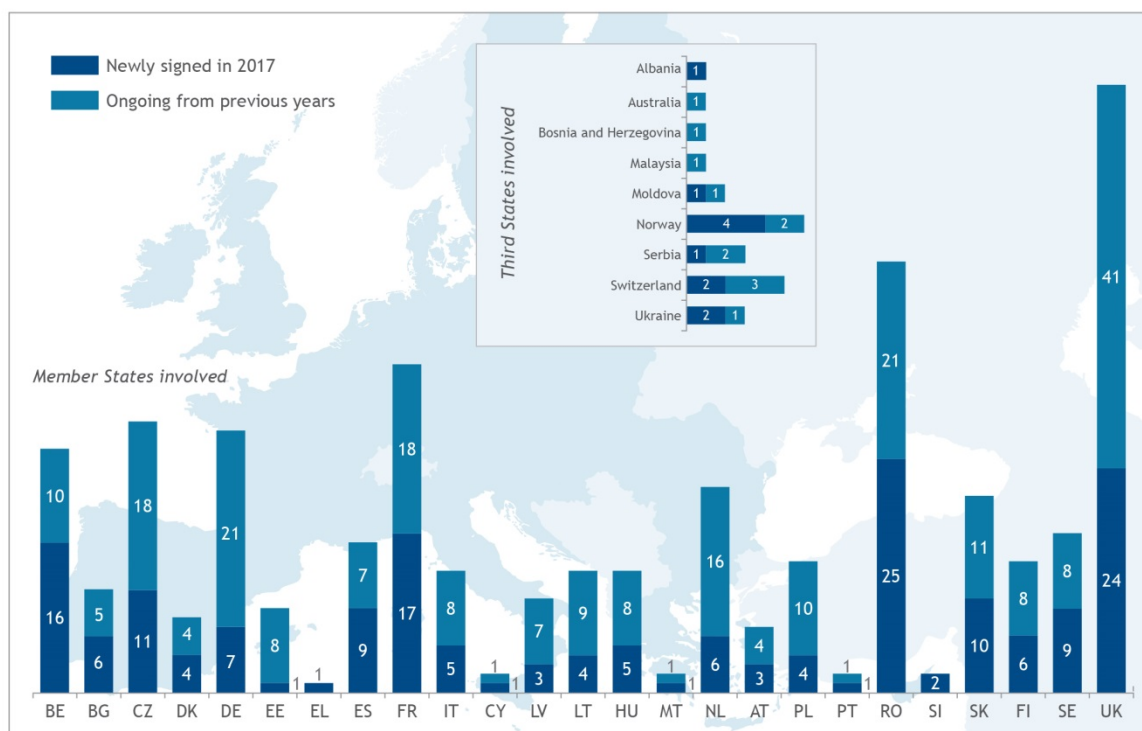
Leta 2017 je Eurojust prispeval k projektu sekretariata mreže za skupne preiskovalne skupine o ocenjevanju skupnih preiskovalnih skupin. Glavni izsledki o Eurojustovih izkušnjah s skupnimi preiskovalnimi skupinami so na voljo spodaj pod oddelkom „Letos v ospredju: Ocenjevanje skupnih preiskovalnih skupin“. V okviru projekta so primeri skupnih preiskovalnih skupin, v katerih so se izvajali pravosodni ukrepi, privedli do učinkovitih obsodb. Dokazi, ki jih je pridobila skupna preiskovalna skupina, so bili redko izpodbijani in v večini analiziranih primerov so veljali za dopustne.

JITs supported by Eurojust, including the main crime types

Country participation in JITs

Usklajevanje skupnih preiskovalnih skupin

Organizirana kriminalna združba, ki je delovala v bolgarski regiji Sliven, je bila razbita po Eurojustovi koordinaciji petih preiskav trgovine z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja Bolgark, ki so jih prodajali na Nizozemsko in v Belgijo, ter pranja denarja. Eurojust je pomagal pri usklajevanju dveh ločenih mednarodnih operacij, Palma in Leerdam, in pri ustanovitvi dveh skupnih preiskovalnih skupin. Skupni preiskovalni skupini sta prek Eurojusta prejeli finančna sredstva v znesku približno 90 000 EUR.

Operacijo Palma so sprožili nizozemski organi leta 2013 in v njej preiskovali dejavnosti trgovine z ljudmi, ki je potekala med letoma 2003 in 2010, in pranja denarja ter druga kazniva dejanja, povezana s spolnim izkoriščanjem. Operacijo Leerdam so sprožili bolgarski organi novembra 2015, ko so zaprosili za pomoč Eurojusta pri drugi sočasni nizozemski preiskavi trgovine z Bolgarkami in njihovega prodajanja na Nizozemsko in v Belgijo.

Eurojust je odigral ključno vlogo pri odkrivanju povezav med preiskavami, ki so jih izvajali bolgarski in nizozemski organi v okviru operacij Palma in Leerdam, in drugo sočasno preiskavo v Belgiji, ki je vključevala spolno izkoriščanje bolgarskih žrtev v Antwerpnu in Bruslju.

Po koordinacijskem sestanku pri Eurojustu sta Bolgarija in Nizozemska ustanovili skupno preiskovalno skupino za operacijo Palma. Eurojust je tudi organiziral koordinacijski sestanek, na katerem so se tožilci, preiskovalci in policisti iz Belgije, Bolgarije in z Nizozemske, ki so vodili pet povezanih preiskav, prvič zbrali, da bi razpravljali in se dogovorili o usklajenem pristopu za razbitje organizirane kriminalne združbe. Sestanka se je udeležilo petindvajset udeležencev, vključno z Europolovimi uradniki. V skladu s tem koordinacijskim sestankom so Belgija, Bolgarija in Nizozemska vzpostavile drugo skupno preiskovalno skupino v operaciji Leerdam,

da bi opredelile in izvršile skupno strategijo obravnavanja primerov ter zagotovile, da ukrepi iz enega primera ne bi vplivali na preiskave v drugem primeru.

V okviru skupne preiskovalne skupine v operaciji Leerdam so v Bolgariji potekali preiskovalni ukrepi, pri katerih so bili prisotni člani skupne preiskovalne skupine z Nizozemske. V okviru skupne preiskovalne skupine v operaciji Palma so potekali usklajeni ukrepi v Bolgariji, Nemčiji in na Nizozemskem. Eurojust je prvič olajšal usklajevanje med dvema ločenima skupnima preiskovalnima skupinama. Zaradi aktivnega sodelovanja Eurojusta so bile vzpostavljene povezave med vsemi petimi nacionalnimi preiskavami v Bolgariji, na Nizozemskem in v Belgiji, izvajalo se je tudi ustrezno načrtovanje preiskovalnih dejavnosti, ki so privedle do zelo učinkovitega usklajenega delovanja in razbitja organizirane kriminalne združbe.

Finančna podpora Eurojusta za operacije skupnih preiskovalnih skupin

Finančna podpora skupni preiskovalni skupini je pogosto ključ do njenega uspeha. Povečanje števila skupnih preiskovalnih skupin se odraža v 40,5-odstotni rasti števila vlog za finančno podporo, ki jih je prejel Eurojust prejšnje leto. Prejel je skupno 253 vlog za razpise 1–8 v letu 2017 (180 vlog v letu 2016). Število skupnih preiskovalnih skupin, ki so jim bila dodeljena finančna sredstva, se je povečalo za 42 odstotkov, tako da je finančna sredstva prejelo skupno 128 skupnih preiskovalnih skupin (v letu 2016 je finančna sredstva prejelo 90 skupnih preiskovalnih skupin). Velika večina (85 odstotkov) skupnih preiskovalnih skupin, ki jih Eurojust podpira v okviru primerov, ki jih obravnava, je tudi vložila vlogo in prejela njegovo finančno podporo. Povpraševanje po nepovratnih sredstvih za skupne preiskovalne skupine za podporo sočasnim operativnim ukrepom držav članic, ki sodelujejo pri preiskovanju in kazenskem pregonu hudih čezmejnih kaznivih dejanj, se je od leta 2014 stalno povečevalo. Ta trend kaže, da se skupne preiskovalne skupine vedno bolj vključujejo v tožilske strategije držav članic. V letu 2016 se je proračun nepovratnih sredstev za skupne preiskovalne skupine povečal s 500 000 EUR na 1 000 000 EUR. Kot neposreden odziv na vedno večje povpraševanje držav članic je Komisija v letu 2017 odobrila dodatna potrebna sredstva za nepovratna sredstva za skupne preiskovalne skupine, zato je lahko Eurojust zagotovil podporo več skupnim preiskovalnim skupinam, upravičenim do nepovratnih sredstev, kot v letu 2016 (skupno 1,3 milijona EUR; 128 dodelitev nepovratnih sredstev). Naslednje tretje države pa so sodelovale v skupnih preiskovalnih skupinah, za katere so bile predložene vloge za finančno podporo: Norveška (7), Srbija (5), Švica (4), Moldavija (4), Ukrajina (4), Malezija (3), Avstralija (3), Albanija (2) ter Bosna in Hercegovina (1).

Eurojust je pripravil novo IT-orodje, ki omogoča izboljšano učinkovitost pri upravljanju nepovratnih sredstev za skupne preiskovalne skupine. Portal za skupne preiskovalne skupine, ki je na voljo od januarja 2018, bo nacionalnim organom olajšal varno spletno predložitev vlog, Eurojustu pa zagotovil izboljšano obdelavo podatkov. Da bi strokovnjakom skupnih preiskovalnih skupin pomagali pri uporabi postopka financiranja, sta na voljo [infografika in vodnik po financiranju za skupne preiskovalne skupine](#).

EUROJUST Coordinated Operations 2017

Poglavje 2 Primeri, ki jih je obravnaval Eurojust

Uvod

Eurojust ima pomembno vlogo pri olajševanju večstranskega pravosodnega sodelovanja, usklajevanja in izmenjave informacij v primerih, ki vključujejo huda čezmejna kazniva dejanja. Operativna podpora Eurojusta vključuje analiziranje pravnih vprašanj in praktičnih težav, ki izvirajo iz obravnavanih primerov, oblikovanje dobre prakse, sodelovanje s partnerji EU in tretjimi državami ter tesno sodelovanje s specializiranimi mrežami sodnih strokovnjakov.

Število primerov, v zvezi s katerimi so se nacionalni organi za pomoč obrnili na Eurojust, se je povečalo z 2 306 primerov v letu 2016 na 2 550 primerov v letu 2017, kar pomeni 10,6-odstotno rast. Glavne vrste obravnavanih kaznivih dejanj so goljufija, neupravičen promet s prepovedanimi drogami in pranje denarja. Eurojust je odprl tudi 13 operativnih tem, od katerih jih je bilo šest povezanih s terorizmom. Te teme zadevajo zaprosila, ki jih predloži nacionalni organ ali nacionalno predstavništvo za zbiranje dodatnih informacij ali napotkov od vseh držav članic, ki utegnejo biti ustrezni za operativne zadeve ali vplivajo nanje.

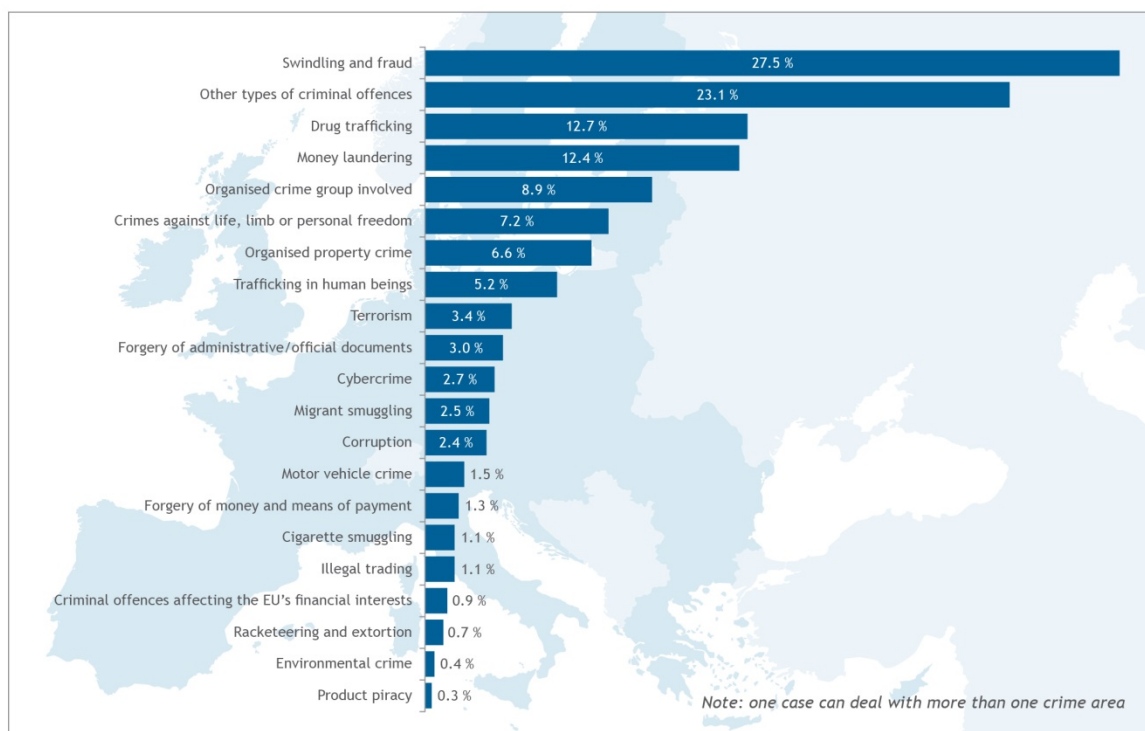

To povečanje primerov hudih oblik organiziranega kriminala poudarja potrebo po učinkovitem večagencijskem pristopu k čezmejnimi primerom, zlasti z izmenjavo informacij in medsebojno udeležbo, in po tesnem sodelovanju s tretjimi državami (*glej* poglavje 4). Tožilci za zvezo so sodelovali pri 148 primerih. Eurojust nadaljuje gradnjo mostov med Eurojustom in Europolovimi centri prek svojega napotenega nacionalnega strokovnjaka za kibernetiko kriminaliteto, ki je bil napoten v center EC3, in novoimenovanega predstavnika v centru ECTC. Eurojust je prispeval k oblikovanju poročila SOCTA in oddelka z naslovom Obsodbe in kazni ter zadevne statistične priloge k poročilu TE-SAT. Nadalje je Eurojust nadaljeval delo v okviru cikla oblikovanja politike 2013–2017 in sodeloval na sestankih platforme EMPACT, da bi povečal svojo pravosodno podporo povezanim operativnim akcijskim načrtom (OAP). Eurojust je v okviru cikla oblikovanja politike 2018–2021 sodeloval pri oblikovanju večletnih strateških načrtov in operativnih akcijskih načrtov za leto 2018.

Operativni poudarek Eurojusta je usklajen s prednostnimi nalogami evropske agende za varnost in evropske agende o migracijah. Eurojust prispeva k izvajanju agend EU in je okrepil svoje dejavnosti, zlasti v boju proti terorizmu, kibernetiki kriminaliteti, tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi.

Vrsta kaznivega dejanja	Primeri			Koordinacijski sestanki			Skupne preiskovalne skupine		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Terorizem	41	67	87	15	18	14	3	4	12
Kibernetska kriminaliteta	62	60	70	19	13	9	11	8	7
Tihotapljenje migrantov	60	65	64	20	12	15	9	11	14
Trgovina z ljudmi	79	93	132	32	33	57	21	32	51
Goljufije	647	654	700	76	44	75	34	35	45
Korupcija	90	74	61	10	15	15	4	2	4
Neupravičen promet s prepovedanimi drogami	274	254	324	57	41	40	25	24	28
Mobilna organizirana kriminalna združba	201	199	208	21	19	14	13	12	12
Kazniva dejanja v škodo finančnih interesov EU	69	41	61	11	11	14	5	5	6
Pranje denarja	283	295	315	55	67	85	30	35	45
Kazniva dejanja zoper okolje	5	6	9	1	0	3	0	0	2

Eurojust casework in crime areas

Letak Eurojusta in urada OLAF je praktičen dokument, ki pojasnjuje dopolnjujoči se vlogi Eurojusta in urada OLAF ter spodbuja nacionalne organe k vključitvi obeh organov, če je ustrezno. Ker ni nobenega mehanizma za usmeritev nacionalnih organov, da bi kontaktirali Eurojust na podlagi priporočila urada OLAF za kazenski pregon ali nadaljnje pravosodne ukrepe, podaja letak smernice nacionalnim organom in strokovnjakom, ki delajo pri Eurojustu in uradu OLAF, o tem, kdaj je ustrezna vključitev druge organizacije, zlasti pri nadaljnjih pravosodnih ukrepih glede priporočil urada OLAF nacionalnim organom.

2.1 Terorizem

Obravnavani primeri Število primerov terorizma, v zvezi s katerimi so se nacionalni organi za pomoč obrnili na Eurojust, se je še naprej povečevalo – s 14 primerov v letu 2014, 41 primerov v letu 2015 in 67 primerov v letu 2016 na 87 primerov v letu 2017. Poleg tega je en primer terorizma odprl tožilec za zvezo za Švico. Izmed držav članic so bile države prosilke največkrat Italija, Španija, Nemčija in Francija, medtem ko so bile največkrat zaprosene države članice Nemčija, Francija in Belgija.

Eurojust je še naprej zagotavljal pomoč pri preiskavah nedavnih terorističnih napadov v Evropi, kot so napadi na vlaku Thalys ter v Parizu, Bruslju, Ansbachu, Nici, Berlinu, Stockholmu, Barceloni in Turkuju, ter drugih primerov čezmejnih terorističnih dejavnosti, vključno z novačenjem, financiranjem in propagando za teroristične namene. Povečanje števila primerov je povezano s povečano kompleksnostjo obravnavanih zadev in zahtevo po hitrem in učinkovitem večstranskem sodelovanju. Ti primeri jasno dokazujejo vedno večjo potrebo po skupnem in usklajenem pristopu med sodnimi organi. Države članice so vedno bolj iskale pomoč Eurojusta, na primer pri izmenjavi informacij in dokazov, pri pospeševanju izvršitve zaprosil za medsebojno pravno pomoč in prošenj za izročitev, evropskih nalogov za prijetje in evropskih preiskovalnih nalogov ter pri ustanovitvi skupnih preiskovalnih skupin.

Eurojust je organiziral 14 koordinacijskih sestankov o primerih terorizma. Na dveh izmed teh koordinacijskih sestankov so sodelovali predstavniki tretjih držav, in sicer Avstralije, Kanade, Indonezije, Malezije, Nove Zelandije, Filipinov, Švice, Tunizije, Ukrajine in ZDA. Eurojust je organiziral tudi en koordinacijski center, osredotočen na mednarodno organizirano kriminalno združbo, ki je sodelovala pri omogočanju tihotapljenja migrantov in ponarejanja upravnih dokumentov. Dokumente, ki jih je ponaredila ta organizirana kriminalna združba, je za novačenje, spodbujanje in financiranje tujih terorističnih bojnikov uporabljala tudi visoko razvita mreža, ki je bila razbita leta 2014.

Poleg tega je Eurojust sodeloval pri vedno večjem številu skupnih preiskovalnih skupin v primerih terorizma (12 skupnih preiskovalnih skupin, od tega jih je bilo osem novo oblikovanih). Skupne preiskovalne skupine zagotavljajo učinkovito platformo za neposredno izmenjavo informacij in dokazov v dvostranskih in večstranskih primerih terorizma.

Tretje države so sodelovale pri treh skupnih preiskovalnih skupinah: eni s Švico, eni z Ukrajino ter eni z Avstralijo, Ukrajino in Malezijo.

Leta 2017 je skupna preiskovalna skupina, ki je bila vzpostavljena med Nizozemsko, Belgijo, Ukrajino, Avstralijo in Malezijo v zvezi s strmoglavljenjem letala MH17 17. julija 2014, dosegla nadaljnji pomemben mejnik. Eurojust je gostil koordinacijski sestanek, med katerim so med pristojnimi organi teh držav potekale dolge razprave, organi pa so tudi obravnavali možne nadaljnje korake glede mehanizma kazenskega pregona. Vključene države so se nato skupno odločile, da bo kazenski pregon odgovornih za strmoglavljenje letala MH17 potekal na Nizozemskem, in ponovno potrdile svoje nadaljnje tesno sodelovanje. Eurojust še naprej ostaja tesen partner pri olajševanju takšnega sodelovanja.

Teroristični napadi v Parizu

Obsežno operativno podporo, ki jo lahko Eurojust zagotovi državam članicam v primerih terorizma, je mogoče najboljše ponazoriti s stanjem po terorističnih napadih v Parizu in Saint-Denisu 13. novembra 2015.

Francosko predstavništvo pri Eurojustu je 26. novembra 2015 odprlo primer proti 13 državam članicam in ZDA ter nato prispevalo k olajševanju prenosa in izvrševanja številnih zaprosil za medsebojno pravno pomoč. Decembra 2015 sta se Eurojust in Europol pridružila skupni preiskovalni skupini, ki sta jo ustanovili Francija in Belgija kmalu po napadih. Ko so napredovale preiskave v Franciji in drugih državah članicah ter so se povečale potrebe po usklajevanju, je francosko predstavništvo med januarjem 2016 in februarjem 2017 organiziralo pet koordinacijskih sestankov, enega v Salzburgu, dva v Parizu in dva v Haagu.

Koordinaciji sestanki združujejo sodne organe in preiskovalce v vseh zadevnih državah članicah, zato so v primerih terorizma Eurojustovo glavno operativno orodje. V tem primeru je bilo usklajevanje, ki ga je podpiral Eurojust, ključnega pomena pri poudarjanju nekaterih možnih povezav med preiskavami napadov v Parizu in na vlaku Thalys avgusta 2015. Posledično so dva osumljenca, ki so ju prijeli v Avstriji, in enega, ki je bil pridržan v Nemčiji, uspešno predali francoskim organom.

Teroristični napad na berlinskem božičnem sejmu

19. decembra 2016 je tovornjak namerno zapeljal na berlinski božični sejem, pri čemer je umrlo 12 ljudi, žrtev pa je bilo več kot 70. Ena od smrtnih žrtev je bil prvotni voznik tovornjaka, ki so ga našli ustreljenega v tovornjaku. Storilec je bil tunizijski državljani pod vplivom propagande džihadistične vojaške skupine ISIL. Štiri dni po napadu je bil ubit v streljanju s policijo v Italiji blizu Milana. Dogodek je bil označen kot teroristični napad.

Primer, povezan z nemško preiskavo napada, ki jo je izvedel urad zveznega generalnega državnega tožilca, je bil odprt pri Eurojustu. Nemško nacionalno predstavništvo se je vključilo nekaj ur po napadu in Eurojustovo sodelovanje se je okrepilo zlasti z nadaljnjim razvojem primera. Hkrati je italijansko nacionalno predstavništvo odprlo vzporedni primer v zvezi s streljanjem, v katero je bila vpletena italijanska policija. Eurojust je odigral ključno vlogo pri olajševanju pravilne in pravočasne izmenjave informacij na pravosodni ravni. Poleg tega je imel Eurojust dostop do svoje mreže nacionalnih korespondentov za Eurojust za teroristične zadeve.

Marca 2017 je pri Eurojustu potekal koordinacijski sestanek, ki sta ga soorganizirala nemško in italijansko predstavništvo in pri katerem so sodelovali preiskovalni organi iz različnih držav članic in tretjih držav. Cilj sestanka je bila izmenjava informacij o statusu žrtev in prič v različnih državah ter rezultatov preiskav poti napadalca in lokacij, na katerih se je zadrževal v obdobju med 19. in 23. decembrom 2016. Sodelujoči so razpravljali o svojih nacionalnih preiskavah in se dogovorili, da bodo nadaljevali medsebojno sodelovanje neposredno in prek Eurojusta.

Sklep Sveta 2005/671/PNZ Količina informacij o preiskavah, kazenskem pregonu in obsodbah za teroristična kazniva dejanja, s katerimi je bil seznanjen Eurojust v skladu s Sklepom Sveta 2005/671/PNZ, se je znatno povečala. Eurojust je bil seznanjen s 394 preiskavami in kazenskimi pregoni ter 569 obsodbami ali oprostitvami za teroristična kazniva dejanja. Te informacije, skupaj z informacijami, s katerimi je Eurojust seznanjen v skladu s členom 13 sklepa Sveta o Eurojustu, Eurojustu omogočajo, da ugotovi možne povezave med različnimi primeri terorizma ter med primeri terorizma in organiziranega kriminala.

Sodelovanje z Europolom Eurojust je še naprej krepil sodelovanje z Europolom, tako da ga je vključil v številne primere in prispeval k njegovima projektoma analize boja proti terorizmu, Hydra in Travellers. Sinergije med Eurojustom in Europolom na področju boja proti terorizmu je okrepila zaposlitev napotenega nacionalnega strokovnjaka, specializiranega za boj proti terorizmu, da bi se olajšala izmenjava informacij med Eurojustom in centrom ECTC. Naloge vključujejo spodbujanje zgodnjega pravosodnega spremljanja dejavnosti centra ECTC in uporabo Eurojustovih koordinacijskih orodij.

Tuji teroristični bojovníki Eurojust je še naprej usmerjal svoje strateško delo v razvoj odziva kazenskega pravosodja na pojav tujih terorističnih bojovníkov. Decembra je Eurojust Svetu PNZ predložil svoje peto poročilo *Tuji teroristični bojovníki: Stališče Eurojusta o pojavu in odzivi kazenskega pravosodja*. Poročilo, označeno z oznako tajnosti EU RESTRICTED, so prejeli tudi strokovnjaki in oblikovalci politike na ravni EU in na nacionalni ravni, da bi povečali ozaveščenost o izzivih in dobrih praksah ter pomagali zgraditi trdne primere kazenskega pregona. Poročilo predstavlja nedavno izkušnjo Eurojusta pri usklajevanju preiskav in kazenskega pregona tujih terorističnih bojovníkov ter izzive in pridobljena spoznanja iz preiskav in kazenskega pregona, o katerih so poročali Eurojustu. Poročilo poleg tega poudarja predhodne izsledke glede glavnih vprašanj o uporabi informacij z bojišč kot dokazov v kazenskih postopkih, in sicer zaradi težavnosti pridobitve dostopa do njih in dokazovanja, da so bile pridobljene zakonito. Poudarja, da se informacije, zbrane na bojiščih v Siriji in Iraku, lahko uporabljajo v nekaterih pristojnostih za teroristična in temeljna mednarodna kazniva dejanja, in usmerja pozornost na možne povezave med temi kaznivimi dejanji. Poročilo se končuje z ugotovitvijo, da je treba nadalje preučiti morebitne poti za pridobivanje in izmenjavo informacij z bojišč kot dokaznega standarda. Eurojust je v tesnem sodelovanju z nacionalnimi korespondenti Eurojusta za teroristične zadeve in mrežo za področje genocida začel beležiti dobro prakso in izzive pri uporabi informacij, ki so jih zbrale vojaške sile na območjih oboroženih spopadov kot dokaz v postopkih terorizma in/ali vojnih hudodelstev in/ali kot osnovo za začetek kazenskih preiskav ali pregona.

Nacionalni korespondenti za teroristične zadeve Na letnem sestanku nacionalnih korespondentov Eurojusta za teroristične zadeve, ki so se ga udeležili tudi strokovnjaki za boj proti terorizmu z Norveške, iz Švice in ZDA, koordinator EU za boj proti terorizmu, direktor centra ECTC in predstavnik agencije Frontex, so se pri razpravah osredotočili na iskanje možnosti za okrepitev pravosodnih odzivov in sodelovanja po terorističnih napadih, izmenjavo primerov dobre prakse pri obravnavanju žrtev neposredno po terorističnih napadih in deradikalizacijo terorističnih osumljencev. Sodelujoči so razpravljali o izzivih pri kazenskem pregonu in obsodbi tujih terorističnih bojovníkov za teroristična kazniva dejanja in/ali vojna hudodelstva ter izzivih pri zbiranju informacij z bojišč, ki se lahko uporabijo kot dokaz v postopkih v zvezi s terorizmom in/ali vojnimi hudodelstvi.

Ozaveščanje Eurojust je poudaril ključni pomen pravosodnih vidikov boja proti terorizmu, med drugim na obravnavi Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE) Evropskega parlamenta in med decembrskim obiskom Posebnega odbora o terorizmu (TERR) Evropskega parlamenta pri Eurojustu. Pri razpravah so se osredotočili na dodano vrednost Eurojusta pri podpiranju preiskav in kazenskega pregona, ki so v teku, ter pri krepitvi usklajevanja in izmenjave informacij. Eurojust je izrazil pomisleke glede prenovitve Uredbe 45/2001, zlasti glede nedavnega predloga za uporabo Uredbe pri operativnih podatkih,

ki jih obdeluje Eurojust, in se zavzel za skupni režim, ki bi veljal za Eurojust, Europol in Evropsko javno tožilstvo.

Krepitev možnosti pravosodnega sodelovanja na operativni in strateški ravni v boju proti terorizmu je glavna prednostna naloga v odnosih Eurojusta s tretjimi državami. S tem namenom ter za krepitev medsebojnega zaupanja in iskanje prihodnjih poti sodelovanja je Eurojust gostil številne obiske strokovnjakov za boj proti terorizmu in pravosodno sodelovanje iz tretjih držav, kot so Tunizija, Tajvan in Liga arabskih držav.

Radikalizacija Na področju radikalizacije, ki vodi do nasilnega ekstremizma in terorizma, je Eurojust nadaljeval spremljanje in analiziranje obsodb, povezanih s terorizmom, vključno z uporabo alternativ sodnemu pridržanju v državah članicah. Eurojust je v svojih poročilih redno poročal o vrsti sodb, ki so jih sodniki izrekli v primerih terorizma (zaporne ali nezaporne kazni), in, če ustreza, o obveznostih za vzpostavitev ravnotežja med ponovno integracijo in deradikalizacijo obsojencev ter javna varnost.

V petem poročilu Eurojusta o tujih terorističnih bojovníkih so tudi prikazane izkušnje in dobra praksa na področju odziva kazenskega pravosodja na radikalizacijo. Eurojust je prispeval k razpravam in dejavnostim novo ustanovljene skupine strokovnjakov Komisije na visoki ravni o radikalizaciji (HLCEG-R), zlasti pri določanju prednostnih nalog in konkretnih predlogov za ukrepanje, na ravni EU in držav članic, v zvezi z zadevami zapora in pogojne obsodbe, rehabilitacije in reintegracije. Na predlog Eurojusta eno od priporočil, ki jih je sprejela skupina HLCEG-R, zadeva izboljšano zagotavljanje informacij Eurojustu o preiskavah, kazenskem pregonu in obsodbah za teroristična kazniva dejanja, da se Eurojustu omogoči spremljanje uporabe alternativ kazenskemu pregonu in pridržanju, kot je določeno v sklepih Sveta iz novembra 2015, ter s tem prispevek k razvoju kazensko-pravnih politik glede tujih terorističnih bojovníkov in radikalizacije.

Poročilo o obsodbah zaradi terorizma Eurojust je v letu 2017 objavil tri poročila o obsodbah za teroristična dejanja na podlagi informacij iz odprtih virov in informacij, ki so jih predložili nacionalni organi v skladu s Sklepom Sveta 2005/671/PNZ. Poročilo o obsodbah zaradi terorizma zagotavlja pregled obsodb in oprostitev za teroristična dejanja po vsej Evropski uniji ter pravne posodobitve in pravosodno analizo zadevnih sodb. Analitična poglavja glede tem, ki so v letu 2017 postale aktualne, vključujejo analizo sodb, ki so jih sprejela sodišča v Nemčiji, Italiji in na Nizozemskem. Dve sodbi sta zadevali povratnike iz Sirije, tretja pa je zadevala skupino, ki so jo kazensko preganjali zaradi podpiranja in dejavnega poskusa novačenja džihadističnih bojovníkov. Ena zadeva vključuje povzetek Direktive (EU) 2017/541, ki je bila sprejeta marca, o boju proti terorizmu. Druga zadeva vključuje izbor resolucij Varnostnega sveta ZN o boju proti terorizmu, ki utegnejo vplivati na zakonodajo in politike EU in držav članic.

Razbitje skupine, ki je sodelovala pri propagandi ISIL

Španski organi so zaprosili za nujno pomoč Eurojusta pri preiskavi skupine, ki je domnevno sodelovala pri izdelavi avdiovizualnega materiala za spletno distribucijo, ki je vsebovalo propagando ISIL in spodbujalo storitev terorističnih kaznivih dejanj. Skupina, ki je bila aktivna v več državah članicah, je bila tudi osumljena sodelovanja pri dejavnostih novačenja in radikalizacije.

Da bi razbili skupino, so španski organi načrtovali skupni akcijski dan, ki bi ga usklajeval Eurojust. V ta namen je pet dni pred načrtovanim skupnim ukrepanjem pristojni preiskovalni sodnik izdal dva evropska naloga za prijetje in dve zaprosili za izvedbo več preiskav in zasegov

zadevnih predmetov v Nemčiji in Združenem kraljestvu. Evropska naloga za prijetje in zaprosili je bilo treba izvršiti hkrati in usklajeno med skupnim akcijskim dnem.

V pripravi na skupni akcijski dan so bila nacionalna predstavništva Španije, Nemčije in Združenega kraljestva ves čas v stiku, da bi olajšala spontano izmenjavo informacij in takojšnji prenos kopij zaprosil in nalogov za prijetje. Izmenjevala so si informacije o trenutnem stanju prevodov zaprosil in evropskih nalogov za prijetje ter o vključitvi slednjih v SIS ter se povezala s SIRENE, da bi pripravila usklajeno aktivacijo evropskih nalogov za prijetje, vključenih v SIS.

Nacionalna predstavništva so svoje nacionalne organe seznanila z najboljšim načinom izvedbe postopkov in so po potrebi predložila dodatne informacije in pojasnila. Izvedeni so bili predhodni pregledi, da bi ugotovili, kateri organi v Nemčiji in Združenem kraljestvu so pristojni za izvrševanje evropskih nalogov za prijetje in za preiskave, še preden so bili na voljo prevodi evropskih nalogov za prijetje in zaprosil. Pred prejetjem angleške različice evropskega naloga za prijetje je nacionalno predstavništvo Združenega kraljestva pristojnim nacionalnim organom predložilo špansko različico, da bi pospešili overitev evropskega naloga za prijetje kot pogoja za prijetje osumljenca v Birminghamu. Pojavilo se je vprašanje v zvezi s časom preiskav, saj nemška zakonodaja prepoveduje nočne preiskave (tj. preiskave pred 3. uro zjutraj), zato je organ prosilec določil čas izvedbe ob 4. uri zjutraj.

Nujne prevode evropskih nalogov za prijetje in zaprosil v nemški in angleški jezik (v 24 urah) so Eurojustova nacionalna predstavništva predložila pristojnim organom Nemčije in Združenega kraljestva. V nekaj urah po prejetju so bile urejene pravne in praktične formalnosti v Nemčiji in Združenem kraljestvu, potrebne za izvedbo zahtevanih ukrepov, nacionalna predstavništva pri Eurojustu pa so španskim organom sporočila možne prihodnje izzive zaradi pomanjkanja zadostnih informacij o domnevnem kaznivem dejanju v evropskem nalogu za prijetje. Poleg tega je bila urejena razširitev odredbe za hišno preiskavo v Združenem kraljestvu, tako da je vključevala tudi vozilo, čeprav to v zaprosilu ni bilo omenjeno. Španski nacionalni predstavnik je pri pomoči nacionalnim organom tudi tesno sodeloval s sodnikom za zvezo za Španijo v Londonu.

28. junija so organi v Nemčiji, Španiji in Združenem kraljestvu ob 4.00 začeli uspešno operacijo, ki je privedla do prijetja šestih osumljenih članov skupine. Operacijo je usklajeval Eurojust, podpiral pa jo je strokovnjak Europol za boj proti terorizmu, ki je bil premeščen v Španijo. Španski policisti so bili med akcijskim dnem tudi napoteni v Nemčijo in Združeno kraljestvo.

Eurojust je po akcijskem dnevu še naprej skrbel za lažje sodelovanje med nacionalnimi organi in ga usklajeval. Kmalu po prijetjih so španski organi predložili dodatne informacije svojim kolegom iz Nemčije in Združenega kraljestva, da bi rešili vprašanja, povezana s pomanjkanjem zadostnih informacij v prvotnih evropskih nalogih za prijetje (v skladu z zahtevami načela specialnosti za izdelavo treh videoposnetkov), in pospešili odločitve izvršitvenih organov glede predaje. Zadevni uradi državnih tožilcev so prejeli dodatne informacije, ki so bile potrebne za predajo v skladu s členom 15(2) okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje. Rezultat tega je bil, da so osebo, ki so jo prijeli v Nemčiji, uspešno predali španskim organom.

Eurojust je poleg tega olajšal identifikacijo in izbor zadevnih predmetov, ki so jih zasegli v Nemčiji med akcijskim dnem in bi lahko služili kot dokaz v španskih postopkih. Nacionalni predstavništvi v Nemčiji in Španiji sta tudi predložila nekatera pojasnila glavnemu tožilcu v Nemčiji in s tem pristojnemu nacionalnemu sodišču omogočili pridobitev dovoljenja za prenos

predmetov, zaseženih med preiskavami. Zaseženi predmeti so bili dostavljeni v skladu s členom 29 okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje.

Nekaj mesecev po akcijskem dnevu je Eurojust gostil koordinacijski sestanek, med katerim so sodelujoči nacionalni organi iz Nemčije, Španije in Združenega kraljestva predložili povratne informacije glede priprave in izvedbe akcijskega dneva. Razpravljali so tudi o trenutnem stanju postopkov v teku in možnostih prihodnjega sodelovanja. Med koordinacijskim sestankom so organi Združenega kraljestva Španiji predali material, ki je bil zasežen med akcijskim dnem. Osebo, ki so jo prijeli v Združenem kraljestvu, so predali Španiji.

Eurojustovo usklajevanje in pomoč so zelo cenili španski organi, ki so menili, da brez te pomoči izvajanje tako kompleksne istočasne večnacionalne operacije ne bi bilo mogoče, zlasti zaradi zelo kratkega časa za pripravo. Pomoč Eurojusta je bila tudi ključna pri spremljanju uspešnega akcijskega dneva in trajnega sodelovanja med zadevnimi nacionalnimi organi.

[Eurojustov pregled zakonodaje o kemičnih, bioloških, radioloških in jedrskih snoveh CBRN-E](#)

[Eurojustove novice, številka 15](#)

2.2 Kibernetška kriminaliteta

Obravnavani primeri Preiskave kibernetške kriminalitete neizogibno zahtevajo, da organi kazenskega pregona in sodni organi sodelujejo in usklajujejo preiskovalne ukrepe z organi v različnih pristojnostih. Eurojust je obravnaval 70 primerov, organiziral devet koordinacijskih sestankov in en koordinacijski center ter podprl sedem skupnih preiskovalnih skupin, od katerih so bile štiri novo ustanovljene. Izmed držav članic so bile države prosilke največkrat Romunija, Nemčija in Nizozemska, medtem ko so bile največkrat zaprosene države članice Združeno kraljestvo, Francija in Nemčija.

Primer NotPetya je poudaril pomen takojšnjega usklajenega odziva na obsežne kibernetške napade in s tem dodano vrednost zgodnje vključitve Eurojusta in Europolu.

27. junija 2017 je potekal obsežen kibernetški napad, ki je prizadel računalniške sisteme po vsem svetu. Pod pretvezo, da je izsiljevalsko programje, se je programska oprema, imenovana NotPetya, ki je bila uporabljena v napadu, širila prek okužene računalniške mreže ukrajinskega ponudnika programske opreme za računovodstvo. Posledica napada je bila, da so bili IT-sistemi več podjetij nepopravljivo poškodovani. Žrtve so bila srednja in velika podjetja v več državah članicah in mnogih državah po svetu. Le hitro posredovanje IT-oddelkov prizadetih podjetij, vključno z delnim ali popolnim blokiranjem omrežnega dostopa, je preprečilo, da bi se zlonamerna programska oprema NotPetya širila dalje.

V nekaj urah po napadu so francoski sodni organi začeli kazensko preiskavo in Eurojust prosili za pomoč. Vzporedne preiskave so se začele v številnih državah po svetu. Za usklajevanje teh ukrepov je julija potekal operativni sestanek pri Europolu, septembra pa koordinacijski sestanek pri Eurojustu, ki je vključeval deset držav članic in Ukrajino. Decembra je bila ustanovljena skupna preiskovalna skupina za zagotovitev pravočasnega zbiranja elektronskih dokazov in usklajevanje preiskovalnih ukrepov v sodelujočih državah, da bi se premostile razlike v pravnih okvirih.

Sodelovanje z Europolom Eurojust je tesno sodeloval s svojimi glavnimi deležniki, zlasti z napotitvijo nacionalnega strokovnjaka Eurojusta za kibernetško kriminaliteto v center EC3, da bi spodbudil zgodnjo vključitev sodnih organov in omogočil izmenjavo informacij ter podprl skupno projektno skupino za ukrepanje na področju kibernetške kriminalitete (J-CAT). Eurojust in Europol sta posodobila skupni dokument o skupnih izzivih v boju proti kibernetški kriminaliteti, ki je bil objavljen kot dokument EU 7021/17.

Eurojust od leta 2016 podpira akcijske projekte European Money Mule (EMPACT), imenovane EMMA I, II in III. Vsak ukrep je vključeval teden operativnega ukrepanja, ki mu je sledil teden medijskih kampanj za ozaveščanje javnosti glede nezakonitega prenosa denarja. Poudarek projektov EMMA se je v preteklih letih premaknil z zgolj identifikacije prenašalcev denarja na identifikacijo kriminalnih organizacij, ki novačijo prenašalce denarja, preprečevanje finančnih izgub ter blokado in zaseg nezakonitih dobičkov. Eurojust pomaga pri koordinaciji preiskav nacionalnih organov in daje nasvete glede možnih pravnih ovir, ki izvirajo iz čezmejnih preiskav in posebnosti javno-zasebnega sodelovanja z bančnim sektorjem. Rezultati teh usklajenih dejavnosti med vsemi državami članicami, Združenjem evropskih bank, Europolom in Eurojustom kažejo, da je mogoče doseči več, kadar se prenosi nezakonitega denarja obravnavajo na mednarodni ravni.

Sodelovanje z mrežo EJCEN Eurojust podpira mrežo EJCEN (*glej* poglavje 5.4) in z njo tesno sodeluje pri oblikovanju številnih dejavnosti glede šifriranja (*glej* poglavje 3.1), hrambe podatkov (*glej* poglavje 3.2), preiskav v temnem omrežju in e-dokazov.

Eurojust je skupaj z mrežo EJCEN izvedel dve analizi na področju kibernetške kriminalitete: eno o vplivu sodbe Sodišča Evropske unije na hrambo podatkov ter eno o možnostih in izkušnjah držav članic glede izvajanja spletnih preiskav kriminalitete v temnem omrežju. Rezultate predhodne analize slednje raziskave so uporabili kot prispevek na konferenci o temnem omrežju, ki jo je oktobra 2017 organiziral Europol v okviru operativnega akcijskega načrta za strelno orožje.

Strokovnjaki Eurojusta in člani mreže EJCEN so sodelovali na sestankih o e-dokazih, ki jih je organizirala Komisija, na katerih so predložili informacije iz primerov, ki jih je obravnaval Eurojust, in opredelili dobro prakso držav članic.

Plenarna zasedanja mreže EJCEN pri Eurojustu pomenijo platformo za izmenjavo izkušenj, strokovnega znanja in dobre prakse med ključnimi akterji pri boju proti kibernetški kriminaliteti, tj. med predstavniki nacionalnih organov, nacionalnimi predstavništvi Eurojusta, opazovalci iz centra EC3, Svetom, Komisijo in vodjo sekretariata Evropske pravosodne mreže. Primer v zvezi s temnim omrežjem, ki sta ga podpirala Eurojust in center EC3, je bil predstavljen na plenarnem zasedanju in je ponazoril številne tehnične in pravne izzive pri boju proti kaznivim dejanjem v temnem omrežju. Pristop, ki je bil uporabljen v preiskavi in ga je mreža EJCEN štela za dobro prakso, bi lahko služil kot dober zgled za prihodnjo odstranitev podobnih nezakonitih spletnih trgov v temnem omrežju (Darkweb).

Zbornik sodne prakse, povezane s kibernetško kriminaliteto Eurojust je objavil svoj tretji zbornik sodne prakse, povezane s kibernetško kriminaliteto, ki je poročevalno orodje v podporo strokovnjakom pri preiskovanju in kazenskem pregonu primerov kibernetške kriminalitete. Zagotavlja pregled razvoja zakonodaje in analiz sodne prakse na področju kibernetške kriminalitete in kaznivih dejanj ter e-dokazov. Vključuje rezultat ocene učinka sodbe Sodišča

Evropske unije na hrambo podatkov. Sodišča so v več državah članicah že obravnavala veljavnost nacionalnih predpisov o hrambi podatkov. Vendar doslej nobeno ni razveljavilo nacionalne zakonodaje o hrambi podatkov. Zbornik sodne prakse, povezane s kibernetiko kriminaliteto, predstavlja tudi predhodno analizo Eurojustovega pregleda preiskovalnih možnosti, ki so na voljo organom kazenskega pregona, ter praktičnih in pravnih izzivov, s katerimi se soočajo pri izvajanju preiskav v temnem omrežju. Čezmejno sodelovanje in usklajevanje teh preiskav sta ključnega pomena za njihov uspeh, in sicer zaradi vključitve več pristojnosti. Na tem področju posebno dodano vrednost prispevajo skupne preiskovalne skupine.

Ozaveščanje Eurojust je predstavil svoje delo o kibernetiki kriminaliteti na več obravnavah odbora LIBE v Evropskem parlamentu. Na obravnavi o spolni zlorabi in izkoriščanju otrok je Eurojust predstavil svojo analizo primerov spletnega spolnega izkoriščanja otrok.

Operacije proti kriminalni mreži v omrežju Usenet

Pri kibernetiki kriminaliteti je pravočasnost ključnega pomena. S pritiskom gumba je podatke mogoče odstraniti ali prenesti iz ene pristojnosti v drugo – ne le znotraj Evropske unije, temveč tudi na druge dele sveta.

Oktobra 2017 je nemško nacionalno predstavništvo Eurojustu predložilo dva povezana primera, ki sta vključevala velike domnevne kršitve nemške zakonodaje o intelektualni lastnini. Organizirane kriminalne združbe za spletno piratstvo so bile osumljene, da upravljajo spletne piratske portale, ki so nudili na tisoče primerkov licenčnega gradiva ali gradiva, zaščenega z avtorskimi pravicami, kot so filmi, programska oprema in TV-oddaje.

Medtem ko je bilo oglaševanje teh vsebin neprikrito v površinskem spletu (ne v globokem spletu) na domenah, kot sta www.town.ag in www.usenetrevolution.info, so bile te vsebine shranjene v t. i. omrežju Usenet. Vodje organiziranih kriminalnih združb so osumljeni, da so s prodajo ustreznega članskega dostopa do omrežja Usenet zaslužili več kot 1 milijon EUR. Škodo, ki je bila povzročena s kršitvami avtorskih pravic, ocenjujejo na 7,5 milijona EUR.

Strežnike za vse te dejavnosti so upravljala različna podjetja s podrejenimi družbami v Franciji, na Nizozemskem, v San Marinu in Kanadi. Poleg tega je bilo 68 osumljencev v Švici, eden od glavnih osumljencev pa v Španiji. Organiziran je bil koordinacijski center za podporo pravosodnemu sodelovanju s temi državami, zaseg ustreznih podatkov ter ustrezno in pravočasno izvršitev drugih zahtevkov.

Glede na to, da sta bila pristojna dva nemška urada državnega tožilca in so našli osumljence v Nemčiji in zunaj nje, se je koordinacijski center zavedal potrebe po zagotovitvi ustreznega usklajevanja med različnimi zahtevanimi ukrepi. Zahtevka za sodelovanje s Francijo in Nizozemsko sta bila poslana prek evropskih preiskovalnih nalogov, drugim državam pa prek zaprosil. Večina osumljencev je bila v Nemčiji, izdan pa je bil tudi evropski nalog za prijetje za osumljenca v Španiji.

Osrednji del tega primera je bilo pravočasno sodelovanje glede zasega podatkov. Za kazenski pregon je bil pomemben prevzem spletnih piratskih portalov. Na zgodnji stopnji je koordinacijski center prejel informacijo, da so nemški organi že uspeli zaseči gesla, ki so omogočala neposreden dostop do večine strežnikov. Eurojust je nemudoma kontaktiral vse

zadevne države članice in od njih zahteval, naj odložijo operacije, usmerjene na zadevne ponudnike gostovanja.

Zaporedje ukrepov se je med akcijskim dnem stalno spreminjalo, da se je prilagajalo nenehno spreminjajočim se operativnim potrebam. Eurojust je med akcijskim dnem hitro posredoval, da bi zagotovil optimalno usklajevanje operacij v sodelujočih državah. Prijeli so dve osebi, izvedli 76 preiskav ter zasegli več spletnih mest, strežnikov, računalnikov in elektronskih dokazov.

To veliko količino podatkov so pridobili z:

- dostopom do spletnih strežnikov in prenosom podatkov z njih z odprtimi prenosnimi računalniki ali gesli, ki so jih našli med hišnimi preiskavami osumljencev v Nemčiji;
- zasegom dodatnih strežnikov, ki naj bi bili v prostorih ponudnikov gostovanja v Franciji in Kanadi, in
- zaplenbo dokumentov in obsežnih informacij o transakcijah od podjetij v Španiji in na Nizozemskem.

Vpliv ukrepov je v tem primeru segal prek kriminalne mreže. Med akcijskim dnem so ugasnila še druga piratska spletna mesta v omrežju Usenet. Podobne organizirane kriminalne združbe so najverjetneje ugotovile, da se izvajajo mednarodni pravosodni ukrepi, in se odločile za preventivno ugasnitev svojih strežnikov, da bi se izognile kazenskemu pregonu.

2.3 Tihotapljenje migrantov

Obravnavani primeri Število primerov, predloženih Eurojustu, se je povečalo z 32 v letu 2014 na 64 v letu 2017. Eurojust je organiziral 15 koordinacijskih sestankov, dva koordinacijska centra in 14 skupnih preiskovalnih skupin, od katerih jih je bilo šest novo ustanovljenih, in poudaril potrebo po olajšanju sodelovanja z orodji pravosodnega sodelovanja pri obvladovanju pojava na mednarodni ravni. Izmed držav članic so bile države prosilke največkrat Avstrija, Grčija in Italija, medtem ko so bile največkrat zaprosene države članice Nemčija, Bolgarija in Italija.

Skupno število primerov, predloženih Eurojustu, je še vedno razmeroma majhno v primerjavi z razsežnostjo trenutne migrantske krize in domnevnim številom omogočenih nezakonitih priselitev.

Eurojust je še naprej nudil podporo pristojnim sodnim organom na žariščnih točkah prek svojih nacionalnih predstavništev na podlagi pravosodnih informacij, ki jih je prejel od svojih namenskih pravosodnih kontaktnih točk v Italiji in Grčiji.

Sodni organi spodbujajo regionalni pristop pravosodnega sodelovanja v okviru projektne skupine za regijo Severnega morja. Slednja je bila ustanovljena aprila 2016. Združuje pravosodne organe in organe kazenskega pregona iz Belgije, Francije, Združenega kraljestva in z Nizozemske ter Eurojust in Europol, namenjena pa je izmenjavi informacij in okrepitvi usklajevanja kazenskega pregona.

En primer ponazarja uspešne dejavnosti projektne skupine. Primer je zadeval organizirano kriminalno združbo, ki je bila osumljena omogočanja nezakonitega priseljevanja iz držav, kot so Afganistan, Pakistan in Vietnam, v Evropsko unijo v nasprotju z zakonodajo o priseljevanju. Organizirana kriminalna združba je bila osumljena tudi pranja denarja. Združba naj bi prevažala migrante v posebej prilagojenih vozilih, ki so bila namenjena v Združeno kraljestvo, pri tem pa

prečkala Bolgarijo, Belgijo, Francijo in Nizozemsko. Preiskave organizirane kriminalne združbe so se začele leta 2016 v Združenem kraljestvu in na Nizozemskem, odkrili so tudi povezave s tremi drugimi državami članicami. En vidik primera je, da so v njem sodelovale številne države vzdolž tihotapske poti: ciljna država (Združeno kraljestvo), tranzitne države (Belgija, Bolgarija, Nemčija, Francija in Nizozemska) ter države, v katerih je imela organizirana kriminalna združba logistično podporo (zlasti Francija, kjer so prilagodili vozila).

Kot so poudarili strokovnjaki na junijskem [sestanku Eurojusta o tihotapljenju migrantov](#), narava primerov v zvezi s tihotapljenjem migrantov zahteva tesnejše sodelovanje med izvornimi, tranzitnimi in ciljnimi državami, zato ti primeri sami po sebi terjajo mednarodno pravosodno sodelovanje. Sestanek se je zaključil z dogovorom o nujnosti razbitja in kazenskega pregona celotne organizirane kriminalne združbe, ne samo posamičnega kazenskega pregona nacionalnih segmentov. Ugotovili so, da je bila v tem okviru zgodnja izmenjava informacij dobra praksa. Omenili so tudi krepitev sodelovanja s tretjimi državami. V zvezi s tem primeri, ki jih je obravnaval Eurojust, kažejo, da je sodelovanje potekalo enkrat z Libanom, Libijsko arabsko džamahirijo, Turčijo in Švico ter dvakrat s Srbijo.

Navidezna sklenitev zakonske zveze

Navidezna sklenitev zakonske zveze se, kot kaže, vedno bolj uporablja kot način za tihotapljenje migrantov v Evropsko unijo, pri čemer je razvidno, da se organizirane kriminalne združbe dobro zavedajo razlik med zakonodajami držav članic in izbirajo tiste s popustljivejšim pravnim okvirom.

V letih 2014 in 2015 se je Irska soočila z močnim povečanjem števila prošenj za azil od državljanov držav zunaj EU, in sicer z indijske podceline. V istem obdobju so opazili bistveno povečanje števila zakonov med nekaterimi državljani držav EU in zunaj EU, predvsem med moškimi z indijske podceline in ženskami iz Vzhodne Evrope in Portugalske. Preiskave tega pojava so pokazale, da so prosilci za azil uporabljali ta postopek za pridobitev statusa na Irskem, čeprav je velika večina zadevnih moških že imela status priseljenca in so bili prej v Združenem kraljestvu. Za sodelujoče ženske je bil motiv očitno zgolj finančni dobiček.

Leta 2016 je irsko nacionalno predstavništvo odprlo primer, da bi zagotovilo pravosodno sodelovanje Latvije in s tem privedlo morebitne organizatorje in izvajalce novačenja latvijskih nevest pred sodišče. Ključni ciljni osebi irske preiskave sta bili pakistanski državljani z bivališčem na Irskem in latvijska državljanka, prav tako z bivališčem na Irskem. Osumljenka je redno potovala v Latvijo in je veljala za organizatorko in izvajalko novačenja pri številnih navideznih sklenitvah zakonske zveze, v katerih so sodelovale Latvijke.

Na prvem koordinacijskem sestanku februarja 2016 so latvijski organi potrdili, da je bil v njihovi preiskavi glavni osumljenec še en pakistanski državljani, ki je bil vodja mreže, vpletene v najmanj 60 navideznih sklenitev zakonske zveze. Osumljenci so bili povezani in uporabljeni način delovanja so potrdili latvijski in irski organi.

Drugi koordinacijski sestanek je potekal februarja 2017, da bi se razrešili glavni izzivi v primeru, zlasti pravna opredelitev kaznivih dejanj in vprašanje identitete norme.

Navidezna sklenitev zakonske zveze po irskem pravu ni kriminalizirana, osnova za vlaganje kazenskih ovadb pa so le pomožna kazniva dejanja, kot je dogovarjanje za poneverbo, goljufijo ali predložitev lažnih dokumentov. Kazni za takšna kazniva dejanja so nizke.

V Latviji je kaznivo dejanje navidezne sklenitve zakonske zveze uvedel kazenski zakonik leta 2013, vendar se je kazenski pregon še vedno izkazal za težavnega zaradi omejene sodne prakse in precejšnjih razlik med naloženimi kaznimi. Poleg tega so se pojavila vprašanja glede pristojnosti, če del kaznivega dejanja ni bil storjen na ozemlju Latvije in če je šlo pri primeru le za poskus.

Irska ključna ciljna oseba je bila pridržana na Irskem zaradi kršitve zakonodaje o priseljevanju in irski organi so predlagali predajo osumljenca Latviji, kjer bi ga obtožili navidezne sklenitve zakonske zveze. Možnosti sta bila nalog za izgon in predaja na podlagi evropskega naloga za prijetje. Ker izgon ne določa cilja, je pri tem ukrepu obstajalo tveganje, da osumljenec ne bi potoval v Latvijo, kar bi izničilo namen preiskave zoper njega. Za predajo na podlagi evropskega naloga za prijetje iz Latvije je bilo potrebno ustrezno kaznivo dejanje na Irskem. Upoštevali so seznam kaznivih dejanj iz okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje iz leta 2002 in udeleženci sestanka so se strinjali, da je treba odločitev sprejeti po opredelitvi latvijske tožilske strategije. Za zagotovitev kazenskega pregona irskega glavnega osumljenca so udeleženci kot tretjo možnost predlagali sojenje v odsotnosti v Latviji. Irski organi so ponudili pomoč pri takšni možnosti in zagotovitev dokazov v ta namen. Končno je bil za irsko ciljno osebo izdan nalog za izgon po preklicu njegovega statusa priseljence.

V odziv na ta pojav so irski organi začeli obravnavati primer pri izvoru in predvsem povečali ozaveščenost osebja, ki sodeluje pri postopkih sklepanja zakonske zveze. Ta destruktivna strategija, ki je bila vzpostavljena skupaj z Eurojustom in številnimi državami članicami, je bila učinkovita, saj se je število vlog za sklenitev zakonske zveze od leta 2015 bistveno zmanjšalo.

Člani operacije pri razkrivanju navideznih sklenitev zakonske zveze sodelujejo z drugimi državami članicami ob podpori Eurojusta in Europol, poteka pa tudi vseevropska preiskava. Poleg tega se je irska preiskava razvila in se osredotoča tudi na zakonske zveze, ki so bile sklenjene med letoma 2012 in 2013.

Tematska skupina o tihotapljenju migrantov Tematska skupina je nadaljevala svoje dejavnosti v podporo uradom državnih tožilcev, ki so obravnavali tihotapljenje migrantov. Objavljene so bile analize nacionalne sodne prakse glede italijanskih, španskih in francoskih primerov. Te analize poudarjajo ovire, značilne za državo, in rešitve, odkrite za njihovo premostitev. Analiza italijanske sodne prakse na primer prikazuje rešitve za uveljavitev italijanske pristojnosti na odprtem morju, medtem ko analiza francoske sodne prakse nakazuje prevlado ponarejenih identifikacijskih dokumentov in odziv zakonodajalcev s povečanjem kazni v zvezi s tem.

Sodelovanje z Europolom Eurojust ima kontaktno točko s kontrolno točko projekta analize, Eurojustovim operativnim vmesnikom s sektorjem kazenskega pregona in zlasti Europolom za razpravljanje o primerih skupnega interesa. Eurojust poleg tega raziskuje možnosti nadaljnjega razvoja tesnih operativnih odnosov z Evropskim centrom za boj proti tihotapljenju migrantov (EMSC), ki ga je odprl Europol.

Ozaveščanje Eurojust ohranja tesno sodelovanje z institucijami EU in drugimi interesnimi skupinami, ki so dejavne v boju proti tihotapljenju migrantov. Okrepljena je bila izmenjava informacij z zadevnimi partnerji, kot so misije in operacije skupne varnostne in obrambne politike, raziskovali so tudi nadaljnje priložnosti za krepitev izmenjave informacij z uradniki za zvezo za priseljevanje v okviru postopka revizije Uredbe Sveta (ES) št. 377/2004. Eurojust je poleg tega prispeval k vmesnemu pregledu evropske agende o migracijah in med drugim

poudaril, da je treba nacionalne organe kazenskega pregona spodbujati k sprejetju tožilskih strategij, ki bi bile usmerjene proti idejnim vodjem organiziranih kriminalnih združb. V tem pogledu lahko Eurojustova orodja pravosodnega sodelovanja zagotovijo ključno pomoč.

Izmenjava strateških informacij z operacijo EUNAVFOR MED se je med letom nadaljevala. Eurojust in agencija Frontex trenutno ocenjujeta nove možnosti za sodelovanje. V skladu z novim pravnim okvirom agencije Frontex si lahko Frontex in Eurojust izmenjujeta osebne podatke za namen kazenskih preiskav.

2.4 Trgovina z ljudmi

Obravnani primeri Eurojust je odprl 132 primerov, kar je bistveno povečanje v primerjavi s 93 primeri v letu 2016, in pripravil 57 koordinacijskih sestankov, leta 2016 pa 33. Izmed držav članic so bile države prosilke največkrat Romunija, Združeno kraljestvo in Bolgarija, medtem ko so bile največkrat zaprosene države članice Romunija, Nemčija in Združeno kraljestvo.

Povečala se je tudi uporaba skupnih preiskovalnih skupin: 26 skupnih preiskovalnih skupin je bilo novo ustanovljenih, kar pomeni skupno 51 aktivnih skupnih preiskovalnih skupin. 39 skupnih preiskovalnih skupin je prejelo sredstva od Eurojusta. Skupne preiskovalne skupine so vključevale tretje države, kot so Norveška, Švica ter Bosna in Hercegovina. Kazniva dejanja trgovine z ljudmi pogosto izvedejo organizirane kriminalne združbe, včasih skupaj s pranjem denarja in kaznivimi dejanji zoper življenje, telo ali osebno svobodo. K temu povečanju operativne podpore je najverjetneje prispeval stalen poudarek na trgovini z ljudmi v obliki strateškega projekta, Eurojustovega akcijskega načrta proti trgovini z ljudmi in priporočil iz končnega ocenjevalnega poročila.

Končno ocenjevalno poročilo Januarja je Eurojust objavil svoje [Končno ocenjevalno poročilo o izvajanju Eurojustovega akcijskega načrta proti trgovini z ljudmi za obdobje 2012–2016](#). Predstavlja pregled primerov, ki jih je obravnaval Eurojust v boju proti trgovini z ljudmi v obdobju med 1. januarjem 2012 in 31. decembrom 2016, in se osredotoča na delo, dokončano v dveh letih akcijskega načrta (2014–2016). Poročilo je pokazalo, da je najpogostejša vrsta izkoriščanja žrtev trgovine z ljudmi spolno izkoriščanje, druga najpogostejša oblika pa izkoriščanje delovne sile. Preiskave te vrste kaznivih dejanj so kompleksne; pogosto so vključene dobro organizirane kriminalne združbe in ranljive žrtve.

V poročilu so bili izpostavljeni nekateri izzivi, s katerimi so se soočali v preiskavah in pri kazenskem pregonu:

- zbiranje in dopustnost dokazov;
- identificiranje in iskanje žrtev;
- zanesljivost izjav žrtev;
- vprašanja, povezana s spori o pristojnosti;
- izvrševanje evropskih nalogov za prijetje;
- uporaba posebnih čezmejnih preiskovalnih tehnik;
- razkritje in zaplenba dobičkov, ustvarjenih s trgovino z ljudmi;
- dokazovanje pranja denarja, ki ga izvajajo organizirane kriminalne združbe, vključene v trgovino z ljudmi, ter
- razlike v materialnem in procesnem pravu držav članic.

V poročilu je poudarjenih tudi nekaj dobrih praks: (i) Eurojust nacionalnim organom zagotovi platformo, da lahko razjasnijo vprašanja in najdejo skupno razumevanje načina, kako izvajati organiziranje in podporo koordinacijskim sestankom; (ii) Eurojust lahko pomaga reševati vprašanja glede pristojnosti; (iii) večdisciplinarni pristop, ki vključuje nevladne organizacije, davčne organe, službe za priseljevanje ter organe kazenskega pregona, je prednost; (iv) povečevanje zaupanja žrtev je pomembno ter (v) vzpostavitev skupne preiskovalne skupine lahko pomaga rešiti težave glede dokazov.

Ozaveščanje Zaradi kompleksnosti te vrste kaznivih dejanj je potreben večagencijski pristop. Eurojust je ostal zavezan svojemu partnerstvu z drugimi institucijami EU in agencijami PNZ, da bi se racionalizirali ukrepi in optimizirala sredstva v boju proti trgovini z ljudmi. Marca se je koordinatorka EU za boj proti trgovini z ljudmi srečala s predsednikom Eurojusta, da bi razpravljala o najnovejših dogodkih in prihodnjem delu na področju trgovine z ljudmi. Eurojust je tudi predstavil in obravnaval poročilo v skupini kontaktnih točk za trgovino z ljudmi pri agencijah PNZ, ki jim predseduje Komisija. Eurojust je zagotovil prispevek k osnutku sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu, pri čemer je poročal o spremljanju *Strategije EU za odpravo trgovine z ljudmi* in opredelil nadaljnje konkretne ukrepe. Eno od področij, na katero se osredotoča sporočilo, je prekinitev poslovnega modela, na katerem temelji trgovina z ljudmi, na primer z okrepitvijo preiskav in kazenskega pregona ter spodbujanjem proaktivnih finančnih in obveščevalnih preiskav, izterjavo sredstev, zamrznitvijo in zaplembo dobičkov ter s tesnejšim sodelovanjem.

Eurojust je poleg tega delil svoje strokovno znanje in dobro prakso z Uradom Združenih narodov za droge in kriminal (UNODC): sodeloval je na sestankih njegove strokovne skupine o mednarodnem pravnem sodelovanju v primerih v zvezi s trgovino z ljudmi ter zagotovil prispevek k osnutku *Priročnika o preiskavi in kazenskem pregonu trgovine z ljudmi po vsem svetu* urada UNODC.

Skupna preiskovalna skupina v primeru trgovine z ljudmi za spolno izkoriščanje

Primer zadeva trgovino z ljudmi s Slovaške v Združeno kraljestvo z namenom spolnega izkoriščanja. V tem primeru je trgovina povezana z drugimi oblikami kriminalne dejavnosti: kazniva dejanja, ki so jih preiskovali v Združenem kraljestvu, so poleg trgovine z ljudmi vključevala tudi posilstvo, omogočanje tihotapljenja migrantov v Združeno kraljestvo, ponaredbo listin in druga povezana kazniva dejanja. Na Slovaškem so bile preiskave povezane z izsiljevanjem, oviranjem pravosodja in poskusom oviranja pravosodja.

Potrebo po vzpostavitvi skupne preiskovalne skupine so ugotovili z dvostranskimi stiki na ravni policije. Eurojust je olajšal komunikacijo med nacionalnimi organi med pripravo in ustanovitvijo skupne preiskovalne skupine ter pomagal pri oblikovanju sporazuma o skupni preiskovalni skupini in njegovih naknadnih spremembah. Poleg tega so zaradi razlik v pravnih sistemih slovaški organi zahtevali utemeljitev, zakaj je vodja skupne preiskovalne skupine v Združenem kraljestvu policist in ne tožilec. Eurojust je na vprašanje odgovoril z razlago delitve funkcij med tožilskimi in preiskovalnimi organi v Angliji in Walesu; ti med življenjskim ciklom kazenskega primera tesno sodelujejo, vendar so njihove vloge jasno razmejene. V sistemu Združenega kraljestva tožilec ne more policistu odrediti določenega ukrepa niti ne more nadzorovati ali voditi preiskave. Zato mora biti vodja skupne preiskovalne skupine v Združenem kraljestvu

policist. Eurojust je poleg tega pomagal najti pravno rešitev, ki je vključevala prevajalca za skupno preiskovalno skupino.

Sporazum o skupni preiskovalni skupini je bil podpisan septembra 2013, pri čemer je bil Eurojust udeleženec. Eurojust je skupni preiskovalni skupini omogočil tudi finančno podporo. V operativni fazi skupne preiskovalne skupine je Eurojust sodeloval pri razpravah in zagotovil prispevek o pravnem značaju „odredb o preprečevanju suženjstva in trgovine z ljudmi“, ki so bile izdane v Združenem kraljestvu v skladu z zakonom o novodobnem suženjstvu. V skladu z zakonodajo Združenega kraljestva bi bila kršitev takšne odredbe v Združenem kraljestvu kaznivo dejanje, za katero se lahko zahteva izročitev in za katero je predpisana zaporna kazen do pet let, izda pa se lahko tudi evropski nalog za prijetje. Vendar noben instrument vzajemnega priznavanja ne bi omogočil Slovaški, da takšno odredbo prevzame. Ker so bile sodne odredbe izdane na podlagi nacionalne zakonodaje, ki ne vključuje prenosa Okvirnega sklepa Sveta 2008/947/PNZ z dne 27. novembra 2008 o uporabi načela vzajemnega priznavanja, lahko slovaška policija organe Združenega kraljestva o možni kršitvi teh odredb na območju Republike Slovaške obvesti le s predložitvijo informacij na ravni policije.

Za kazniva dejanja trgovine z ljudmi je značilno, da je treba zaščititi ranljive žrtve. Določbe v zvezi s tem so bile vključene v sporazum o skupni preiskovalni skupini. Skupna preiskovalna skupina je zagotovila prisotnost slovaških žrtev v sodnih postopkih v Združenem kraljestvu, kar je olajšalo pričevanje slovaških uradnikov v sodnih postopkih v Združenem kraljestvu in podprlo hitro izmenjavo informacij.

Po zaključku preiskave so v Združenem kraljestvu deset ljudi obsodili zaradi kaznivega dejanja trgovine z ljudmi in „drugih povezanih kaznivih dejanj“ (tj. navideznih sklenitev zakonske zveze).

Informacije, ki jih je zbrala skupna preiskovalna skupina, so omogočile začetek kazenskega postopka na Slovaškem. Posledica preiskav je bila obsodba treh oseb zaradi izsiljevanja in oviranja pravosodja.

Pomoč Eurojusta pri ustanovitvi skupne preiskovalne skupine in pripravi skupnega akcijskega dneva v primeru trgovine z ljudmi in pranja denarja

Aprila 2016 so romunski organi začeli preiskavo mednarodne organizirane kriminalne združbe, ki je bila obtožena trgovine z ljudmi za spolno izkoriščanje, zvodništvo in pranje denarja. Ženske žrtve, ki so kazale večjo ranljivost zaradi starosti, telesne ali duševne prizadetosti ali pomanjkanja finančnih sredstev, drugih možnosti dela ali družinskih vezi, so člani organizirane kriminalne združbe prisilili v prostitucijo v Belgiji, na Češkem, v Nemčiji, Španiji, Švici in Združenem kraljestvu. Preiskava je razkrila, da so precejšnjo količino denarja pridobili iz opisanih kriminalnih dejavnosti, pri čemer je višina bančnih transakcij, ki jih je upravljala organizirana kriminalna združba, presežala 5 milijonov EUR.

Septembra 2016 so primer napotili na Eurojust, da bi podprli sodelovanje z nacionalnimi organi vključenih držav članic in tretjih držav, zlasti pri ustanovitvi skupne preiskovalne skupine in pripravi skupnega akcijskega dneva. Na prvem koordinacijskem sestanku februarja 2017 so se dogovorili o ustanovitvi skupne preiskovalne skupine. Sporazum o skupni preiskovalni skupini je bil podpisan marca med Belgijo, Romunijo in Združenim kraljestvom, s sodelovanjem zadevnih nacionalnih predstavnikov. Istočasno je Eurojust prejel in predal zaprosila za

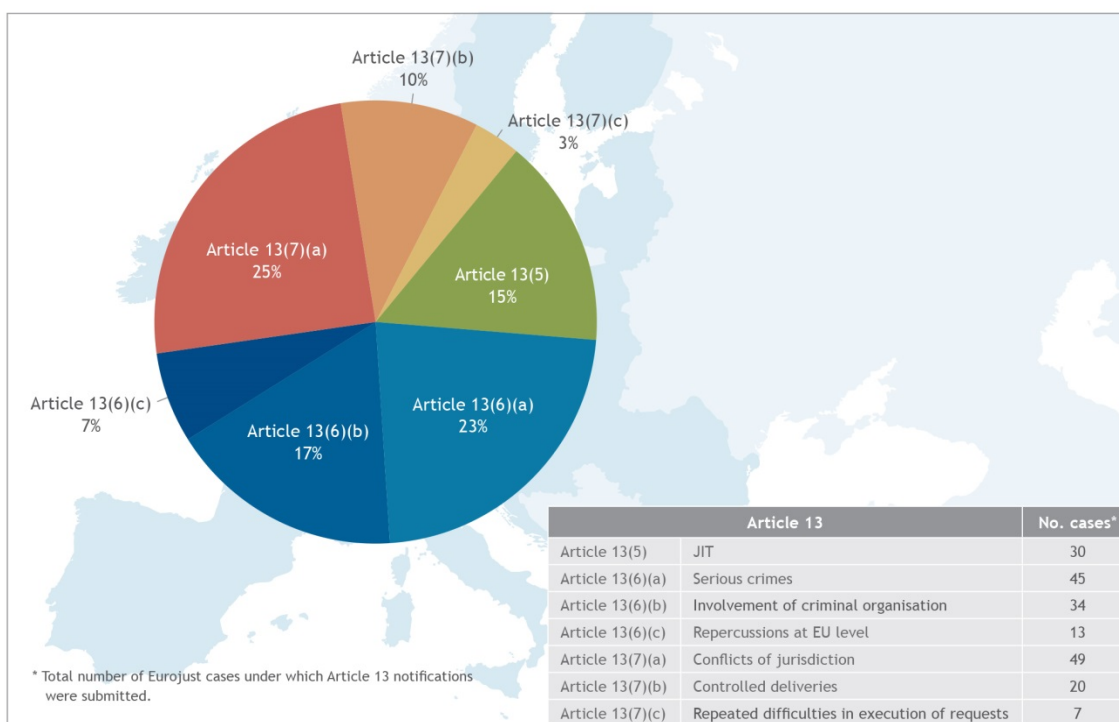
medsebojno pravno pomoč ter olajšal njihovo izvršitev s Češko, Nemčijo in Švico, državami, ki niso bile vključene v skupno preiskovalno skupino.

Drugi koordinacijski sestanek v maju je bil namenjen načrtovanju in pripravi skupnega akcijskega dneva. Nadalje so se udeleženci tega sestanka ob podpori Eurojusta dogovorili o najboljšem mestu kazenskega pregona. Med skupnim akcijskim dnevom v juniju so izvedli 71 hišnih preiskav v Romuniji ter 20 hišnih preiskav v Belgiji, na Češkem, v Švici in Združenem kraljestvu. Zasegli so velike količine denarja, nakita, strelnega orožja, drog in elektronske opreme. Isti dan so 39 osumljencev pridržali v Romuniji in tri v Združenem kraljestvu, 40 žrtev pa so zaslišali. Poleg tega so bili v Romuniji odrejeni ukrepi za zamrznitev sredstev v višini več kot 2 milijona EUR. Eurojust je svetoval nacionalnim organom med skupnim akcijskim dnevom.

V tem primeru je Eurojust zagotovil tudi finančno in logistično podporo skupni preiskovalni skupini. Europol je prispeval k izmenjavi informacij med vključenimi državami ter zagotovil operativno podporo z organiziranjem operativnega sestanka in navzkrižnim preverjanjem ujemanja prejetih informacij.

Eurojust je spremljal pretok obvestil v skladu s členom 13(5) do (7) sklepa Sveta o Eurojustu, ki zavezuje države članice, da delijo nekatere informacije z Eurojustom.

Article 13 cases

Potujoče kampanje in marketinški seminarji

Eurojust je v sodelovanju z zadevnimi nacionalnimi organi organiziral tri marketinške seminarje (na Finskem (maj), Švedskem (september) in Portugalskem (november)) ter sedem potujočih kampanj (v Bolgariji, Franciji, Litvi, na Madžarskem, v Romuniji in na Finskem), da bi promoviral naloge, delo in dodano vrednost Eurojusta pri operativnih zadevah in priznavanje Eurojusta kot središča sodnega in pravnega strokovnega znanja v Evropski uniji. Teh seminarjev se udeležujejo tožilci, sodniki in/ali organi kazenskega pregona.

Strategija ozaveščanja

Decembra je kolegij podprl Eurojustovo strategijo ozaveščanja v državah članicah, da bi nadalje povečal zavedanje nacionalnih organov o storitvah in operativni dodani vrednosti Eurojusta. Strategija upošteva koristnost rednih obiskov nacionalnih predstavnikov pri nacionalnih organih z namenom razpravljanja o zadevah, povezanih s primerom, in/ali vzajemne izmenjave najnovejših informacij o politikah in razvoju. Poudarja tudi praktično znanje, ki so ga pridobili strokovnjaki kot udeleženci študijskih obiskov pri Eurojustu, zlasti tistih, ki so bili izvedeni v sodelovanju z Evropsko mrežo institucij za izobraževanje v pravosodju. Strategija poleg tega predvideva nov način promocije Eurojusta (ki nadomešča marketinške seminarje in potujoče kampanje) z „nacionalnimi delavnicami“, ki jih organizirajo nacionalna predstavništva v državah članicah, da bi razložili storitve Eurojusta in vlogo podpore nacionalnim organom ter promovirali njegove naloge, odgovornosti in dodano vrednost.

Program mreže EJTN za izmenjavo

V okviru programa mreže EJTN za izmenjavo je 20 tožilcev/sodnikov iz 11 držav članic (Bolgarije, Češke, Nemčije, Španije, Italije, Litve, Madžarske, Avstrije, Poljske, Portugalske in Slovenije) sodelovalo pri dolgoročnih pripravništvih (tri- ali štirimesečnih) pri nacionalnih predstavništvih Eurojusta in podpiralo njihovo operativno delo. Enotedenskega študijskega obiska pri Eurojustu v septembru se je udeležilo 26 tožilcev/sodnikov iz 16 držav članic.

Poglavje 3 Izzivi in primeri dobre prakse

Uvod

S svojim operativnim in strateškim delom Eurojust prispeva k prepoznavanju izzivov in primerov dobre prakse na različnih področjih pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah.

Leta 2017 je Eurojust obravnaval zlasti pravne in praktične težave na področjih šifriranja, hrambe podatkov in evropskega naloga za prijetje. Od roka za prenos evropskega preiskovalnega naloga 22. maja 2017 je Eurojust pomagal nacionalnim organom pri vložitvi evropskega preiskovalnega naloga in zagotovil pravne nasvete v operativnih primerih ob nastanku težav. Eurojust bo še naprej spremljal in analiziral morebitne težave, ki se utegnejo pojaviti.

3.1 Šifriranje

Eurojust je v juniju skupaj s Komisijo in mrežo EJCN organiziral delavnico, katere namen je bil zbrati informacije o vplivu šifriranja na kazenske preiskave in raziskati praktične rešitve opredeljenih vprašanj. Poudarek delavnice je bil na oceni pravnega okvira v državah članicah ter na pravnih postopkih, ovirah in dobri praksi. Obravnavali so naslednje teme: (a) vpliv šifriranja na dnevno prakso kazenskih preiskav in pregona; (b) upravljanje ključa za dešifriranje in zagotovitev podatkov v golem besedilu; (c) razkritje šifriranja ter (d) izogibanje šifriranju.

Udeleženci so poudarili, da šifriranje vedno bolj ovira učinkovite kazenske preiskave, saj vedno več dokazov za kriminalne dejavnosti prehaja s tradicionalnih dokazov, kot so papirnate datoteke, na podatke v elektronski obliki. Izzivi, ki jih predstavlja šifriranje, so povezani z obdelavo in shranjevanjem podatkov s povezavo in brez nje. Obravnavanje vprašanj šifriranja v kazenskih preiskavah vzbuja pravna in tehnična vprašanja.

V zvezi z upravljanjem ključa za dešifriranje in zagotovitvijo podatkov v golem besedilu je bilo omenjeno razlikovanje med obveznim in prostovoljnim sodelovanjem osumljenca ali tretje osebe. Udeleženci so navedli, da obstoječe obveznosti glede razkritja v zakonodaji nekaterih držav članic in prostovoljni sporazumi v drugih državah članicah trenutno morda ne delujejo optimalno. Poleg tega so udeleženci poudarili, da bi uvedba obveznosti za osumljenca, da razkrije ključ za dešifriranje ali podatke v golem besedilu, vzbudila zaskrbljenost glede privilegija zoper samoobtožbo. S strokovnega vidika udeležencev bi se ključ za dešifriranje, ki je zakonito pridobljen med preiskavo, načeloma lahko uporabljal za nadaljnje preiskave.

Udeleženci so zaključili, da predstavlja šifriranje neposreden izziv učinkovitim in uspešnim kazenskim preiskavam in pregonu. Pri obravnavanju pristopov za obvladovanje tega izziva so se udeleženci strinjali, da je treba najti ravnovesje med interesi preiskave (ki zahteva učinkovit dostop do podatkov) in varstvom temeljnih pravic.

Rezultat te delavnice je bil vključen v enajsto poročilo Komisije o napredku pri vzpostavljanju učinkovite in prave varnostne unije.

3.2 Hramba podatkov

Eurojust je hitro izvedel prvo oceno učinka sodbe Sodišča Evropske unije v združenih zadevah C-203/15 in C-698/15 (Tele2 in Watson) na pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah v Evropski uniji. V ta namen so članom mreže EJCN poslali podroben vprašalnik. Vprašalnik je obravnaval nacionalne zakonodajne določbe o hrambi podatkov z vidika ugotovitev Sodišča Evropske unije v njegovih sodbah, zlasti, ali pravni okvir omogoča hrambo splošnih/množičnih nediskriminatorskih podatkov, področje uporabe zaščitnih ukrepov glede obvezne hrambe podatkov in poznejšega dostopa ter nazadnje možni učinek sodbe na zbiranje in dopustnost dokazov v domači državi ter v splošnem na mednarodno pravosodno sodelovanje. Analiza je odražala poglede strokovnjakov na to zadevo. Eurojust je izdal poročilo junija 2017, med drugim Komisiji in Svetu (dokument Sveta 10098/17), in ga predložil Europolu. Eurojust bo še naprej spremljal razvoj v Evropski uniji glede hrambe podatkov za namen kazenskih preiskav, s poudarkom na posledicah v okviru pravosodnega sodelovanja.

3.3 Evropski nalog za prijetje

Eurojust je podprl nacionalne organe pri zaprosilih glede uporabe evropskega naloga za prijetje, in sicer je bilo odprtih 320 primerov glede izboljšanja izvrševanja evropskih nalogov za prijetje, kar je pomenilo 12,5 odstotka vseh primerov. Grčija je poslala največ zaprosil (44), sledile so ji Poljska (32), Bolgarija (27), Avstrija (27) in Švedska (23). Največkrat zaprosene države članice so bile Združeno kraljestvo (54), Španija (42), Italija (37), Romunija (27) in Francija (23).

Člen 16 okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje določa, da lahko v primeru konkurenčnih nalogov za prijetje izvršitveni sodni organi zaprosijo Eurojust za svetovanje, kateri državi članici naj bo zahtevana oseba najprej predana. Po takšnih zaprosilih iz Združenega kraljestva (3), Belgije (2), Francije (1), Nizozemske (1) in Slovenije (1) je bilo pri Eurojustu odprtih osem primerov navzkrižnih nalogov za prijetje.

Člen 17(7) okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje določa, da v primerih, kjer država članica ne more upoštevati časovnih omejitev iz člena 17, ta obvesti Eurojust in navede razloge za zamudo. V letu 2017 je bilo odprtih 38 takšnih prijav kršitev. Dva od teh primerov sta bila odprta pri kolegiju, saj je bila zanju potrebna nadaljnja podpora zadevnih nacionalnih predstavništev, medtem ko je bilo drugih 36 primerov predloženih Eurojustu le v vednost. Te prijave so še naprej v večji meri prisotne v nekaterih državah članicah. Eurojust je za zagotovitev strukturiranega prenosa informacij do Eurojusta o zamudah pri izvrševanju evropskih nalogov za prijetje pripravil obrazec v obliki PDF, ki ga je mogoče izpolniti. Ta predloga, ki je bila oblikovana po posvetovanju z nacionalnimi strokovnjaki v državah članicah, bo predložena pristojnim nacionalnim organom v prvem četrtletju leta 2018.

Po sodbi Sodišča Evropske unije z dne 5. aprila 2016 v zadevi *Aranyosi in Căldăraru* je Eurojust opazil povečanje števila primerov evropskih nalogov za prijetje, v katerih so sodni organi imeli težave z izvrševanjem evropskih nalogov za prijetje zaradi domnevno neustreznih razmer v zaporih v državah članicah, ki so nalog izdale. Februarja je med kolegijem potekala tematska razprava o [evropskem nalogu za prijetje in razmerah v zaporih](#), namenjena izmenjavi izkušenj in dobre prakse. Med razpravo so udeleženci govorili tudi o zgoraj navedeni sodbi in njenem vplivu na nacionalne primere ter preučevali možnosti za nadaljnjo podporo Eurojusta nacionalnim strokovnjakom. Poleg tega je Eurojust novembra gostil sestanek strokovnjakov o

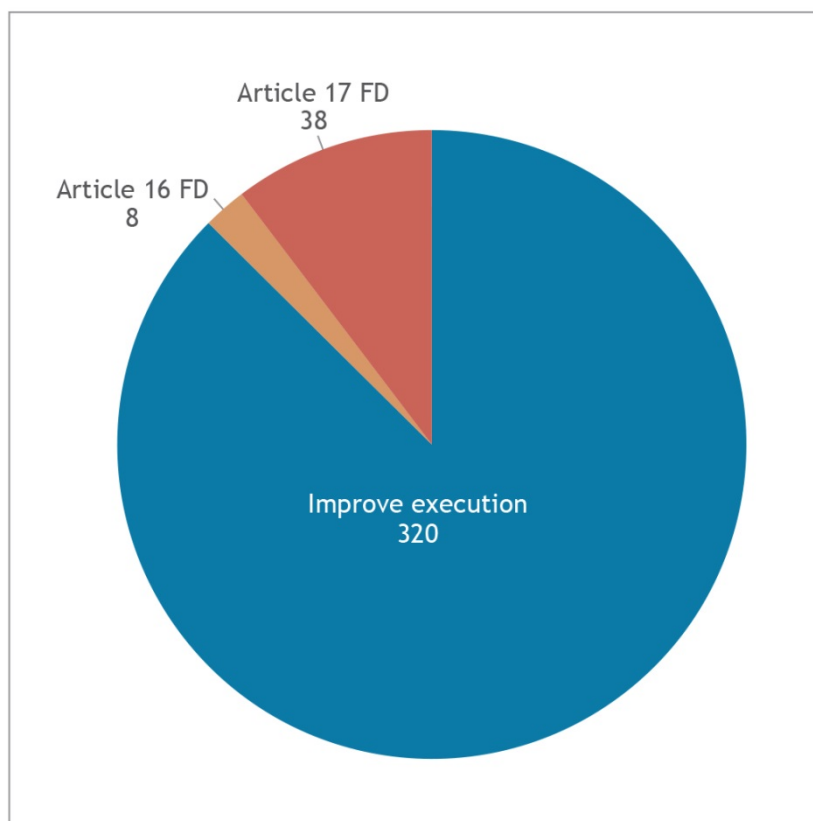
oblikovanju orodja za ocenjevanje razmer v zaporih, ki ga je organizirala Agencija EU za temeljne pravice. Nacionalni strokovnjaki iz 12 držav članic ter predstavniki Agencije EU za temeljne pravice, Komisije, sekretariata Evropske pravosodne mreže in Eurojusta so razpravljali o razvoju možnih orodij za ocenjevanje razmer v zaporih. Rezultat razprave bo objavljen v poročilu Agencije EU za temeljne pravice.

[Poročilo o primerih, ki jih je obravnaval Eurojust na področju evropskih nalogov za prijetje \(2014–2016\)](#), daje strokovnjakom vpogled v glavne težave, ki so opredeljene v primerih, obravnavanih v zvezi z evropskim nalogom za prijetje. Poročilo opisuje težave, ki vključujejo pravne in praktične ovire v postopkih predaje, ter razlaga, kako jih je Eurojust poskušal premostiti, kjer je bilo mogoče. Poročilo obravnava med drugim naslednja vprašanja: zaprosila za informacije; prenos evropskih nalogov za prijetje; konkurenčni evropski nalogi za prijetje, časovni roki; odlog predaje in težave, povezane z dejansko predajo; kazenski pregon zaradi drugih kaznivih dejanj; pomoč, ki je na voljo v kompleksnih večstranskih primerih; ter končno učinek sodb v zadevah *Aranyosi in Căldăraru* ter *Petruhhin* na primere, ki jih je obravnaval Eurojust.

[Sodna praksa Sodišča Evropske unije glede evropskega naloga za prijetje](#) je izdelek Eurojusta, ki se redno posodablja in zagotavlja strokovnjakom EU pregled povzetkov sodb Sodišča Evropske unije v zvezi z okvirnim sklepom 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami. Ti povzetki so razvrščeni v skupine po temah in vključujejo kratke splošne informacije o primeru, vprašanja, predložena Sodišču Evropske unije, ter pravne utemeljitve Sodišča.

Eurojust je izdal tudi *Kratko obvestilo o sodbi v zadevi Petruhhin (C-182/15) in vlogi Eurojusta*, ki je bilo objavljeno kot dokument Sveta 15786/17 LIMITE. Namen tega obvestila je seznaniti strokovnjake iz držav članic o posledicah sodbe *Petruhhin* in o vlogi, ki jo utegne imeti Eurojust v zvezi s tem. Kratko obvestilo vsebuje povzetek sodbe, navaja nekatera glavna vprašanja, ki so bila izpostavljena z uporabo te sodbe, in končno vsebuje razpravo o možni vlogi Eurojusta v tem okviru.

EAW cases

Medsebojna pravna pomoč v primerih kaznivih dejanj na področju intelektualne lastnine

V oktobru je Eurojust gostil sestanek Evropske mreže tožilcev na področju intelektualne lastnine (EIPPN), ki sta ga soorganizirala Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) in Eurojust. Cilj sestanka je bil povečanje sodelovanja in interakcije med člani mreže EIPPN ter med mrežo EIPPN in drugimi organi in mrežami po Evropi, ki delujejo na področju pravic intelektualne lastnine.

Sestanek je pomenil platformo za strokovnjake iz držav članic in tretjih držav, ki izvajajo preiskave in kazenski pregon kaznivih dejanj na področju intelektualne lastnine. Strokovnjaki so omogočili vpogled v svoje organizacijske strukture in predstavili primere, v katerih so poudarili izzive glede pristojnosti in praktične izzive ter ovire pri preiskavi in kazenskem pregonu takšnih kaznivih dejanj.

Predstavili so predhodne rezultate študije urada EUIPO, izvedene na Univerzi v Københavnu, o „zakonodajnih ukrepih, povezanih s spletnimi kršitvami pravic intelektualne lastnine“. Glavni opredeljeni izzivi so razlike med nacionalnimi zakonodajami držav članic in hitro prilagajanje kaznivega ravnanja tehničnemu razvoju.

Izrazili so potrebe po sledenju premoženja in izboljšanjem mednarodnem sodelovanju. Eurojust ima izkušnje pri olajševanju izvrševanja sklepov o zasegu in postopkov odvzema premoženjske koristi ter pri promociji dodane vrednosti skupnih preiskovalnih skupin. Strokovnjake so

spodbujali k vključitvi Eurojusta v kompleksne čezmejne primere kaznivih dejanj na področju intelektualne lastnine ter k razmisleku o ustanovitvi skupnih preiskovalnih skupin.

Usklajen pristop je ključnega pomena pri uspešnem kazenskem pregonu primerov kaznivih dejanj na področju intelektualne lastnine, zato se priporoča sodelovanje z Eurojustom, Evropsko pravosodno mrežo in mrežo EJCEN. Kazniva dejanja na področju intelektualne lastnine in kibernetika kriminaliteta so pogosto povezani, saj se blago pogosto prodaja v spletu. Tesne povezave med mrežama EIPPN in EJCEN zato pomagajo širiti znanje in strokovno znanje.

3.4 Evropski preiskovalni nalog

Na podlagi Direktive z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah (direktiva o evropskem preiskovalnem nalogu) so države članice morale sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev skladnosti s tem instrumentom do 22. maja 2017. Vendar večina držav članic do tega roka ni uveljavila nacionalnih zakonov za izvajanje direktive. To stanje je ustvarilo pomisleke glede razlage člena 34 direktive o evropskem preiskovalnem nalogu in zlasti glede veljavne pravne osnove v primerih, ki vključujejo državo članico, ki še ni začela izvajati direktive o evropskem preiskovalnem nalogu. V juniju je Eurojust skupaj z Evropsko pravosodno mrežo objavil *Obvestilo o pomenu „ustreznih določb“ in veljavnem pravnem režimu pri zapoznelem prenosu direktive o evropskem preiskovalnem nalogu* (Priloga II k dokumentu Sveta 9936/17). Obvestilo obravnava dve pomembni vprašanji glede člena 34 direktive o evropskem preiskovalnem nalogu, ki imata jasen vpliv na dnevno delo strokovnjakov: (1) veljaven pravni režim v primeru zapoznelega prenosa direktive o evropskem preiskovalnem nalogu in (2) ukrepi, ki spadajo v okvir ali zunaj okvira pojma „ustreznih določb“ iz člena 34 direktive o evropskem preiskovalnem nalogu.

Eurojust je v skladu s členom 3(1)(b) sklepa Sveta o Eurojustu podpiral nacionalne organe pri zaprosilih v zvezi z izvajanjem direktive o evropskem preiskovalnem nalogu. Izkušnje, ki jih je pridobil Eurojust, so povezane s prvimi meseci izvajanja direktive o evropskem preiskovalnem nalogu in jih zaznamuje pomanjkanje nacionalnega izvajanja v nekaterih državah članicah. Eurojust je zagotovil podporo in svetovanje na vseh štirih stopnjah življenjskega cikla evropskega preiskovalnega naloga: (i) faza osnutka, (ii) prenos k pristojnim izvršitvenim organom, (iii) olajšanje komunikacije med fazo priznavanja ter (iv) podpora pri premagovanju težav v fazi izvrševanja. Osnutki evropskih preiskovalnih nalogov so bili na primer pogosto pripravljeni pred koordinacijskim centrom ali akcijskim dnem, tako da so lahko nacionalni predstavniki preverili, ali so osnutki evropskih preiskovalnih nalogov v skladu z določenimi zahtevami pravnega okvira države članice izvršiteljice.

Pogosto so udeleženci tudi zaprosili za vključitev Eurojusta, da se je pospešila izvršitev evropskih preiskovalnih nalogov. Medtem ko so bili nacionalni organi v splošnem dokaj pozitivni glede evropskega preiskovalnega naloga, enotne standardizirane oblike in rokov, so bila v nekaterih primerih izpostavljena vprašanja, pri katerih je bila potrebna podpora Eurojusta. Eurojust ima lahko pomembno vlogo pri zagotavljanju strokovnega znanja in tehnične podpore nacionalnim organom, da se poiščejo najboljše možne rešitve ob sočasnem polnem spoštovanju pravnega okvira EU in pravnih zahtev vključenih pristojnosti.

Eurojust predvideva organizacijo sestanka o izvrševanju evropskega preiskovalnega naloga proti koncu leta 2018.

Evropski preiskovalni nalogi v primeru oboroženega rop

Tolpo italijanskih in albanskih državljanov so osumili, da je izvedla več težkih oboroženih ropov v Italiji, predvsem ropov oklepnih vozil za prevoz gotovine in bank. Preiskava v Italiji se je začela po ropu oklepnega kombija februarja 2017 blizu Salerna. Ta preiskava je omogočila identifikacijo članov organizirane kriminalne združbe, delujoče v Italiji, in njenega načina dela. Poleg tega se je iz prestreženih telefonskih pogovorov razkrilo, da je ista organizirana kriminalna združba načrtovala velik rop v Nemčiji. Posledično so pri preiskavi na nemški strani začeli spremljati gibanje članov organizirane kriminalne združbe, ki je bila locirana v Nemčiji.

Na dveh koordinacijskih sestankih julija in septembra so si vključeni pravosodni organi in organi kazenskega pregona izmenjali rezultate svojih preiskav in se dogovorili o skupni preiskovalni strategiji za zbiranje dokazov in hkrati za zaščito javnosti pred drugimi oboroženimi ravnanji organizirane kriminalne združbe.

Več vprašanj je bilo opredeljenih glede zaprosil za medsebojno pravno pomoč, postopkov in pristojnih organov, kar bi lahko povzročilo zamude in ovire. Nekatere težave so bile razrešene z uvedbo evropskih preiskovalnih nalogov v Nemčiji in Italiji.

Evropske preiskovalne naloge je izdal tožilec, pristojen za preiskavo v Italiji, in jih prek Eurojusta predložil pristojnim organom v Nemčiji. Evropski preiskovalni nalogi so bili v enotni standardizirani obliki za lažjo identifikacijo in prevod zahtevanih informacij. Zato so evropske preiskovalne naloge pripravili, predložili in izvršili v zelo kratkem času, tako da je bilo mogoče sočasno izvesti več preiskav in zasegov.

Med koordinacijskimi sestanki je Eurojust pomagal pri pripravi vsebine evropskih preiskovalnih nalogov in svetoval. Eurojust je imel pomembno vlogo pri usklajevanju izmenjave operativnih informacij, zbranih z evropskimi preiskovalnimi nalogi, in pri dogovarjanju o izbiri pravega trenutka za operacijo za zagotovitev, da se zadovoljijo interesi posameznih strank, in sicer z varovanjem pridobivanja in ohranitve dokazov v italijanski preiskavi. Stalna komunikacija med nemškim in italijanskim predstavništvom je omogočala redno spremljanje preiskovalnih dejavnosti.

9. oktobra so pravosodni organi in organi kazenskega pregona v Nemčiji in Italiji začeli skupno operacijo proti organizirani kriminalni združbi, med katero so prijeli 19 oseb (izmed 22) in preiskali več kot 30 prostorov.

Primer je bil v letu 2017 še vedno v teku.

Italijanski državni tožilec Gianpaolo Nuzzo je dejal:

„Vloga Eurojusta je bila ključnega pomena za uspeh tega primera (prijetih je bilo 19 izmed 22 osumljencev), in sicer sta bila organizirana dva koordinacijska sestanka in oblikovan je bil protokol za nemoten pretok informacij z Nemčijo. Enako pomembna je bila vloga Eurojusta pri premostitvi razlik med italijanskim in nemškim pristopom za zaustavitev organizirane kriminalne združbe, saj so našli srednjo pot med tveganjem za javno varnost v Nemčiji in potrebo po pridobitvi zadostnih dokazov v Italiji.“

EUROPEAN INVESTIGATION ORDER

KEY FEATURES

- ▶ EU Directive on the EIO (2014/41) of 3 April 2014
- ▶ Mutual recognition of judicial decisions
- ▶ Replaces Letters of Request for investigative measures
- ▶ Deadline for transposition: 22 May 2017
- ▶ Obtains evidence located in another EU Member State
- ▶ Simplifies and accelerates cross-border criminal investigations

HOW IT WORKS

Examples of investigative measures:

- ▶ Obtaining existing evidence
- ▶ Hearings of witnesses and suspects
- ▶ (House) searches
- ▶ Checks on bank accounts/financial operations
- ▶ Interception of telecommunications
- ▶ Temporary transfer of persons in custody
- ▶ Preservation of evidence

LIFE CYCLE OF AN EIO

1- **DRAFTING** of EIO by judicial authority in Member State A

2- **TRANSMISSION** of EIO to judicial authority in Member State B

3- **RECOGNITION** of EIO in Member State B

4- **EXECUTION** of EIO in Member State B

EIO CASES

EUROJUST IDENTIFIES CHALLENGES AND BEST PRACTICE IN EIO CASES

ADVANTAGES OF THE EIO

- ✓ Creates a single comprehensive instrument with a large scope
- ✓ Sets strict deadlines for gathering the evidence requested
- ✓ Limits the reasons for refusing such requests
- ✓ Reduces paperwork by introducing a single standard form
- ✓ Protects the fundamental rights of the defence

EU MEMBER STATES TAKING PART IN THE EIO *

* As of 20 March 2018. For status of EIO implementation, see [EJN website](#).

3.5 Skupna priporočila

V primerih, ki jih podpira Eurojust, se vprašanja med nacionalnimi organi rešujejo na sestankih na drugi stopnji ali na koordinacijskih sestankih ter se doseže sporazum z dialogom in vzpostavitvijo medsebojnega zaupanja. Nacionalni predstavniki pomagajo svojim nacionalnim organom in pogosto dajejo priporočila za posamezne primere na podlagi člena 6 sklepa Sveta o Eurojustu. V nekaterih primerih udeleženi nacionalni predstavniki zagotovijo pisno zaprosilo ali priporočilo nacionalnim organom. Poleg zaprosil, ki jih je izdal po le en nacionalni predstavnik, je bilo leta 2017 izdanih devet skupnih priporočil, ki so jih skupaj oblikovali dva ali trije nacionalni predstavniki iz devetih različnih držav članic (Belgije, Bolgarije, Nemčije, Irske, Španije, Italije, Nizozemske, Portugalske in Romunije) kot sklep k pravnemu mnenju o zadevi. Sodelujoči nacionalni predstavniki v teh skupnih priporočilih od svojih zadevnih pristojnih nacionalnih organov zahtevajo, da izvedejo enega od ukrepov iz člena 6 sklepa Sveta o Eurojustu. Podali so na primer mnenje, da je eden od njih v boljšem položaju za kazenski pregon določenih dejanj, priporočili sprejetje posebnega preiskovalnega ukrepa, kot so nadzorovane pošiljke, ali sprejetje drugih ukrepov, ki so utemeljeni za preiskavo ali kazenski pregon. To razmeroma novo prakso, ki se uporablja od leta 2016, so nacionalni organi pozitivno sprejeli; omogoča jim, da se lahko oprejo na trdnejše, utemeljeno in na splošno dogovorjeno mnenje Eurojusta. Praksa utrjuje dodano vrednost svetovalne vloge Eurojusta, saj zagotavlja evropsko perspektivo in daje rešitev za kompleksne čezmejne primere.

Večina skupnih priporočil je zadevala vprašanja glede pristojnosti, vključno s sklepi o tem, katera pristojnost je najprimernejša za izvajanje kazenskega pregona. Pri oceni teh primerov je Eurojust uporabljal svoje [Smernice za določanje najprimernejše pristojnosti za izvajanje kazenskega pregona](#), ki so bile revidirane leta 2016 in nedavno prevedene v vse jezike EU, ter pregled sodne prakse Sodišča Evropske unije, ki temelji na načelu *ne bis in idem*.

[Poročilo o primerih, ki jih je obravnaval Eurojust glede preprečevanja in reševanja sporov o pristojnosti](#), ki je bilo objavljeno leta 2017, je posodobitev poročila iz leta 2015 in upošteva razvoj na tem področju med letoma 2009 in 2017. Poročilo obravnava primere, ki jih je obravnaval Eurojust, s štirih različnih vidikov: opredelitev in usklajevanje vzporednih postopkov; vprašanja glede pristojnosti in odločanje o najprimernejši pristojnosti za izvajanje kazenskega pregona; prenos postopkov ter vprašanja, povezana z izvajanjem načela *ne bis in idem*.

[Poročilo Načelo ne bis in idem v kazenskih zadevah v sodni praksi Sodišča Evropske unije](#), ki je bilo posodobljeno septembra 2017, zagotavlja pregled sodne prakse Sodišča Evropske unije glede načela *ne bis in idem* v kazenskih zadevah. Navaja, kako je ta sodna praksa pomagala oblikovati področje in glavne značilnosti načela *ne bis in idem* na ravni EU. Je dodatno orodje za strokovnjake in daje smernice glede izvajanja načela *ne bis in idem* v nadnacionalnem kontekstu. Pregled se redno posodablja.

Skupno priporočilo o sporih o pristojnosti

Primer zadeva organizirano kriminalno združbo, ki je izvajala neupravičen promet s prepovedanimi drogami in povezana kazniva dejanja, kot je pranje denarja. Delovala je v Nemčiji, Španiji, Franciji in Italiji in morda tudi v drugih državah članicah.

Preiskave so razkrile, da je organizirana kriminalna združba uvažala droge, predvsem hašiš, iz držav zunaj Evropske unije v Španijo. Droge so nato tihotapili in prodajali v druge države članice ter jih transportirali na različne načine, med drugim skrite v čolnih z dvojnim trupom in po običajni pošti.

Ko je nemški tožilec primer predal Eurojustu, je bil primer zaradi premalo usklajevanja v obravnavi že nekaj let. Za eno leto je bila oblikovana skupna preiskovalna skupina med Nemčijo, Španijo in Francijo. Eurojust je zagotovil pomoč pri pripravi osnutka sporazuma.

V zadnjih fazah preiskave in po ustanovitvi skupne preiskovalne skupine se je pojavila potreba po nujnem dogovoru, pod katero pristojnostjo – nemško ali špansko – naj se izvaja kazenski pregon osumljencev, ki so jih preiskovali v več državah, in sicer tako, da bi bilo to v najboljšem interesu pravice in ne bi prišlo do situacije *ne bis in idem*.

Na koordinacijskem sestanku so udeleženci lahko dobili jasno sliko. Tri osumljence so preiskovali v Nemčiji in Španiji. Iz razpoložljivih informacij je bilo razvidno, da so preiskave v glavnem zadevale ista bistvena dejanja. Poleg tega so, glede na to, da so bili trije osumljenci in njihove kriminalne dejavnosti tesno povezani, preiskovalci zaključili, da se bo kazenski pregon vseh treh osumljencev in vseh preiskovanih dogodkov izvajal pod isto pristojnostjo.

Na podlagi podrobnih razprav in pojavljajočih se dejstev so nemški in španski nacionalni predstavniki izdali skupno priporočilo v skladu s členom 6(1)(a)(ii) sklepa Sveta o Eurojustu z mnenjem o tem, zakaj je Nemčija v boljšem položaju za kazenski pregon teh specifičnih dejanj za tri osumljence.

Preučili so številne dejavnike, med drugim: (i) obširnejšo nemško preiskavo; (ii) nacionalnost, lokacijo in možnosti za predajo osumljencev; (iii) vlogo osumljencev v kriminalni organizaciji; (iv) količino ustreznih dokazov, ki so bili zbrani in na voljo v Nemčiji ter (v) naprednejšo stopnjo postopkov v Nemčiji. Poleg tega so španske organe zaprosili, da hitro prenesejo svoje postopke in olajšajo izvršitev zadevnih evropskih nalogov za prijetje, nemške organe pa, da hitro sprejmejo prenos postopkov.

Obtožbe zoper osumljenca po postopkih v Španiji in Italiji niso zadevale istih materialnih dejanj, ki so privedla k istemu kaznivemu ravnanju. Zato sta Španija in Italija nadaljevali svoje vzporedne postopke, ne da bi medsebojno ogrozile rezultate.

LETOS V OSPREDJU

Ocenjevanje skupnih preiskovalnih skupin

Eurojust in mreža za skupne preiskovalne skupine sta objavila drugo poročilo o oceni skupnih preiskovalnih skupin

Projekt ocenjevanja skupnih preiskovalnih skupin se je začel leta 2013 z naslednjima ciljema:

- pomoč strokovnjakom pri ocenjevanju uspešnosti skupnih preiskovalnih skupin z vidika doseženih rezultatov, dodane vrednosti in možnih pomanjkljivosti, da se izboljša prihodnje sodelovanje, ter
- izboljšanje znanja strokovnjakov glede skupnih preiskovalnih skupin z olajšanjem opredelitve glavnih pravnih in praktičnih izzivov, s katerimi se soočajo, in odkritih rešitev.

Z ocenjevanjem skupnih preiskovalnih skupin pridobijo strokovnjaki in deležniki dragocene informacije za oceno ustreznosti in učinkovitosti tega orodja v boju proti hudim čezmejnimi kaznivim dejanjem in terorizmu.

Decembra 2015 je bilo na podlagi samoocenjevanja 42 skupnih preiskovalnih skupin objavljeno prvo poročilo o oceni skupnih preiskovalnih skupin, ki je namenjeno strokovnjakom.

Drugo poročilo o oceni skupnih preiskovalnih skupin

Od prvega poročila je sekretariat mreže za skupne preiskovalne skupine prejel 32 novih ocen. Drugo poročilo pomeni posodobitev analize iz prvega poročila in vključuje izsledke teh novih ocen.

Ta nova faza projekta je bila izvedena v sodelovanju z Eurojustom in zato vključuje izsledke iz njegovih izkušenj. Na podlagi analize primerov skupnih preiskovalnih skupin, ki so bili rešeni med letoma 2014 in 2016, je imel kolegij tematsko razpravo o skupnih preiskovalnih skupinah, rezultat katere je vključen v poročilo.

Ta pristop daje dodatno perspektivo k ocenjevanju skupnih preiskovalnih skupin, ki ga izvajajo nacionalni organi na posamezni stopnji življenjskega cikla skupne preiskovalne skupine.

Izsledki iz izkušenj, ki jih ima Eurojust s skupnimi preiskovalnimi skupinami

Faza ustanovitve

V fazi ustanovitve Eurojust pomaga nacionalnim organom opredeliti ustrezne primere za skupno preiskovalno skupino, tako da pojasni pravne in formalne zahteve ter razpravlja o sporazumu o skupni preiskovalni skupini in ga oblikuje.

V praksi sodelovanje Eurojusta v veliki meri temelji na neformalnih stikih z nacionalnimi organi. Za racionalizacijo postopka je na primer eno nacionalno predstavništvo Eurojusta oblikovalo predlogo, ki jo izpolni nacionalni organ države prosilke, vključno z informacijami o preiskavi, ki bi bile potrebne v naslednjih korakih (npr. povzetek primera, opredeljene povezave v drugih državah članicah, obstoj vzporednih preiskav itd.).

Ključno vprašanje v fazi ustanovitve je opredelitev povezanih vzporednih preiskav, ki potekajo v drugih državah članicah. Eurojust podpira nacionalne organe pri hitri opredelitvi sočasnih vzporednih preiskav, tudi s sodelovanjem ali prošnjo za podporo Europolovega urada za zvezo in analitičnih projektov.

Merila za predlog ustanovitve skupne preiskovalne skupine se po državah članicah sicer razlikujejo, a po izkušnjah Eurojusta se upoštevajo naslednji vidiki:

- obstoj in stopnja preiskav v vključenih državah;
- število potencialnih partnerjev skupnih preiskovalnih skupin (npr. skupne preiskovalne skupine, ki vključujejo omejeno število/več partnerjev);
- nujnost ukrepov;
- ocenjeni zahtevan časovni okvir za dokončanje sporazuma o skupni preiskovalni skupini (zlasti za večstranske skupne preiskovalne skupine in/ali skupne preiskovalne skupine z državami članicami, za katere je potrebna odobritev domače države) ter
- razpoložljiva sredstva v vključenih državah članicah.

Kot so poročali v več primerih, ima lahko Eurojust – če se preiskava v eni od vključenih držav članic še ni začela – odločilno vlogo pri podpiranju začetka preiskav na nacionalni ravni, npr. z olajšanjem začetnega prenosa potrebnih informacij in dokazov.

Na podlagi izkušenj Eurojusta je bilo opredeljenih več ovir pri ustanovitvi skupnih preiskovalnih skupin:

- „strah pred neznanim“ ali domneva, da so skupne preiskovalne skupine primerne le za odmevne primere;
- razlike med operativnimi prednostnimi nalogami;
- pomanjkanje preiskav v teku ali različnih stopenj preiskav v zadevnih državah;
- vzporedne preiskave, ki jih izvajajo različni sodni organi v isti državi, ter
- vpliv postopkov odobritve domače države.

Svetovalna vloga osrednjih organov in/ali strokovnjakov iz skupne preiskovalne skupine lahko prispeva k racionalizaciji postopka ustanovitve. V tem okviru je bila priznana dodana vrednost nacionalnega predstavnika, ki je pristojen za podpis sporazuma o skupni preiskovalni skupini v imenu nacionalnih organov, kot določa zakonodaja več držav članic.

Podpora Eurojusta pri oblikovanju sporazuma o skupnih preiskovalnih skupinah je pogosto ključnega pomena pri uspešni vzpostavitvi skupine. Eurojust spodbuja uporabo [posodobljenega vzorčnega sporazuma \(ki upošteva širitev skupnih preiskovalnih skupin na tretje države\)](#), ki prispeva k poenostavitvi razprav. Vključitev Eurojusta tudi olajša pripravo in pogajanja v zvezi s sporazumom o skupnih preiskovalnih skupinah v skupnem delovnem jeziku. Kjer je mogoče, se prevodi sporazuma o skupnih preiskovalnih skupinah (po potrebi) pripravijo šele po dogovoru o vsebini.

V zadnjih letih so se izkušnje Eurojusta s skupnimi preiskovalnimi skupinami s tretjimi državami povečale. V praksi bi lahko vključevanje tretjih držav v skupne preiskovalne skupine pomenilo, da je treba obravnavati določena vprašanja (npr. jamstva o neizvajanju smrtne kazni, varstvo podatkov, zaupnost, opredelitev pravne osnove). Možnost sodelovanja predstavnikov tretjih držav na koordinacijskih sestankih vpliva na bistveno lažjo ustanovitev skupnih preiskovalnih skupin med državami članicami EU in državami zunaj EU. Poleg tega je prisotnost

švicarskih in norveških tožilcev za zvezo pri Eurojustu privedla do uspešne vzpostavitve in oblikovanja skupnih preiskovalnih skupin s Švico in Norveško.

Operativna faza

Ker skupne preiskovalne skupine omogočajo neposreden stik med nacionalnimi organi, se po podpisu sporazuma nadaljnja podpora Eurojusta morda ne zahteva, čeprav Eurojust pogosto podpira razprave in sporazume o operativnih ciljih, metodah komunikacije in usklajevanja v skupini ter vprašanjih, povezanih z dopustnostjo dokazov in pristojnosti.

Koordinacijski sestanki lahko tudi olajšajo sodelovanje z državami, ki ne sodelujejo v skupni preiskovalni skupini. Dobra praksa, izpostavljena v zvezi s tem, je bila uporaba okvira koordinacijskega sestanka za povezavo sestanka med partnerji skupne preiskovalne skupine in razprav, ki vključujejo države članice in tretje države, zaprosene za sodelovanje prek medsebojne pravne pomoči. V nekaterih primerih je na dan pred koordinacijskim sestankom Eurojusta potekal sestanek pri Europolu, da se je okrepila izmenjava informacij na ravni kazenskega pregona.

Potreba po usklajevanju pogosto nastopi na končni stopnji operativne faze, kadar vključeni organi potrebujejo strokovne nasvete glede pravnih zadev (prenos postopkov, evropski nalogi za prijetje in spor o pristojnosti), primerjajo rezultate preiskav in/ali se dogovorijo o končnih načrtih, kot so sočasne operacije. Nacionalna predstavništva Eurojusta poleg tega olajšajo širitev ali spremembe sporazumov o skupnih preiskovalnih skupinah, zagotavljajo pomoč pri financiranju skupnih preiskovalnih skupin in pomagajo usklajevati izvrševanje zaprosil do držav, ki niso članice skupnih preiskovalnih skupin, ali uporabo drugih instrumentov pravosodnega sodelovanja (evropski nalogi za prijetje, evropski preiskovalni nalogi).

Skupni akcijski dan je mogoče podpreti z vzpostavitvijo koordinacijskih centrov pri Eurojustu, da se olajša sodelovanje med sočasnimi operacijami in zagotovi ustrezno spremljanje (kot je začasna predaja, zavarovanje premoženja in prenos kazenskega postopka). V letu 2017 je pet koordinacijskih centrov obravnavalo primere, za katere je bila vzpostavljena skupna preiskovalna skupina.

Nacionalni organi pogosto predvidijo in pripravijo sredstva za kritje stroškov čezmejnih dejavnosti kot del operativnega načrtovanja. Finančna podpora Eurojusta je ključni dejavnik pri uporabi skupnih preiskovalnih skupin v državah članicah.

Faza zaključka

Za podporo Eurojusta se lahko zaprosi po zaključku skupne preiskovalne skupine, če ostanejo potrebe po sodelovanju, ter tudi med fazami kazenskega pregona in sojenja. V takšnih okoliščinah primer pri Eurojustu pogosto ostane odprt po zaključku skupne preiskovalne skupine in zagotovi se podpora na podlagi potreb.

Eurojust po izteku skupne preiskovalne skupine tudi zagotovi podporo, zlasti pri ocenjevanju skupne preiskovalne skupine, tako da organizira in/ali financira sestanek za oceno skupne preiskovalne skupine.

Skupna preiskovalna skupina omogočila rekonstrukcijo organizirane kriminalne združbe, ki je bila v ozadju mreže za trgovanje

V Eurojustovem letnem poročilu 2015 je predstavljen primer v zvezi s preiskavo v Združenem kraljestvu glede nezakonitega vstopa albanskih državljanov v Združeno kraljestvo skozi druge države članice. Skupna preiskovalna skupina med Belgijo, Češko, Nemčijo in Združenim kraljestvom je razkrila dobičke, ki jih je organizirana kriminalna združba ustvarila s tihotapljenjem, pri čemer je bilo več kot 100 žrtev. S podporo koordinacijskega centra Eurojusta so osem osumljencev prijeli med skupnim akcijskim dnem novembra 2015.

Belgija je bila izbrana kot pristojnost za izvajanje kazenskega pregona, zato so bili v letu 2016 kazenski postopki s Češke in iz Združenega kraljestva preneseni v Belgijo. Izvajanje sojenja v Belgiji je pomenilo, da bi lahko izvajali kazenski pregon več osumljencev, kot če bi postopki potekali v vseh vključenih državah. Zlasti z vidika Združenega kraljestva dokazni standardi ne bi omogočali vložitve tožbe proti vsem osumljencem, za katere se je na koncu izvajal kazenski pregon v Belgiji. Osemindvajsetim osebam je bilo sojeno in obsodbe so bile izrečene januarja 2017. Medtem ko je zaporna kazen za 15 voznikov znašala od 6 do 14 mesecev, je bilo drugih sedem oseb, ki so prav tako delovali kot tihotapci, obsojenih na zaporno kazen, kar je obsegalo vse od umika kazenskih obtožb do 28-mesečne zaporne kazni. Višje kazni, vse do petletne zaporne kazni, so bile izrečene za soorganizatorje dejavnosti tihotapljenja. Dve vodji sta bili obsojeni na osemletno zaporno kazen. Članom na vseh ravneh organizirane kriminalne združbe so bile naložene dodatne globe do 672 000 EUR in zaplemba sredstev v vrednosti do 197 000 EUR.

Marca 2017 je pri Eurojustu potekal koordinacijski sestanek, na katerem so razpravljali o rezultatu belgijskih sodnih postopkov in vprašanjih glede določanja kazni za nekatere obtožene, ki jim je bilo sojeno v odsotnosti, ter o ravnanju z zaplenjenim in odvzetim premoženjem. Izvedena je bilo tudi ocena skupne preiskovalne skupine, med katero so analizirali pridobljena spoznanja in dobro prakso. Skupna preiskovalna skupina bi lahko imela koristi od enotne komunikacijske točke, tako da bi imela dostop na primer prek varnega omrežja, saj bi ta dostop omogočil lažji pregled velikih datotek. Pomembno pridobljeno spoznanje je bilo, da je, medtem ko so kazenski postopki v Belgiji še potekali, sporazumu o skupni preiskovalni skupini decembra 2016 potekla veljavnost. Ker so potrebe po sodelovanju še vedno obstajale, npr. glede zaplenjenega in odvzetega premoženja, bi vključeni organi lahko imeli koristi od neprekinjene, enostavne izmenjave informacij v okviru sporazuma o skupni preiskovalni skupini. Kot pozitivno značilnost sodelovanja s skupno preiskovalno skupino so stranke navedle, da je ta skupna preiskovalna skupina nacionalnim organom omogočila rekonstrukcijo velikega dela kriminalnih dejavnosti organizirane kriminalne združbe. Uporaba podatkov, ki so na voljo v vseh državah članicah skupnih preiskovalnih skupin, je omogočila povezavo več prevozov migrantov z mrežo za trgovanje, kot bi bilo mogoče, če bi vsaka stranka skupne preiskovalne skupine delovala posebej.

Poglavje 4 Sodelovanje Eurojusta s tretjimi državami

Sporazumi o sodelovanju

Z začetkom veljavnosti sporazuma o sodelovanju s Črno goro 3. junija in sporazuma o sodelovanju z Ukrajino 2. septembra se je število sporazumov s tretjimi državami povečalo na devet. Formalna pogajanja za sklepanje sporazumov o sodelovanju z Albanijo, ki so se začela v letu 2016, so se zaključila in konec leta je bil sporazum pripravljen na odobritev Sveta. Oktobra je kolegij sklenil, da bo začel formalna pogajanja, katerih namen je vzpostavitev sporazuma o sodelovanju z Gruzijo, in je obvestil Svet o svojih načrtih za začetek takšnih pogajanj.

Za raziskovanje možnosti okrepljenega sodelovanja z Zahodnim Balkanom so delegacije Eurojusta obiskale nacionalne pravosodne organe in organe za varstvo podatkov v Bosni in Hercegovini, nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, Srbiji, Albaniji in Črni gori. Kontakti so se ohranili tudi s preostalimi tretjimi državami, s katerimi si Eurojust prizadeva za okrepljeno sodelovanje, vključno z Brazilijo, Kolumbijo, Izraelom, Mehiko, Tunizijo in Turčijo.

Primeri Eurojusta z vključenimi tretjimi državami

Eurojust je zagotovil podporo v 258 primerih, ki so vključevali 48 tretjih držav. Kot v preteklih letih so ti primeri obravnavali predvsem goljufijo in pranje denarja. Tretje države so bile vedno bolj udeležene v primerih neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami. Predstavniki tretjih držav so bili prisotni na 61 koordinacijskih sestankih. Švica, ZDA in Norveška, ki so trajno zastopane pri Eurojustu, so sodelovale v največjem številu koordinacijskih sestankov. Kanada, Islandija, San Marino in Švica so tudi sodelovale v koordinacijskih centrih. Tretje države so sodelovale pri 21 skupnih preiskovalnih skupinah, ki jih je podprl Eurojust, od tega jih je bilo 11 novo ustanovljenih.

Sodelovanje s tretjimi državami v primeru podkupovanja

Primer zadeva podkupovanje uradnikov na visokih položajih v Uzbekistanu. Neuzbekistanska podjetja so s podkupovanjem pridobivala državne licence, potrebne za dostop do uzbekistanskega telekomunikacijskega trga. Velike vsote denarja so prenesli na bančne račune offshore družb, ki jih imajo v lasti in jih nadzorujejo uzbekistanski državljani. Offshore družbe je nadzoroval glavni osumljenec na visokem položaju v Uzbekistanu. Denar so nato prenesli na različne račune tujih bank, ki jih je nadzoroval glavni osumljenec, ter ga uporabili za nakup nepremičnin in luksuznih stvari.

Preiskave so potekale v številnih državah, vključno s Švedsko, Nizozemsko, Švico in ZDA, in sicer glede podkupovanja podjetij in/ali povezanih kaznivih dejanj, kot so pranje denarja in ponarejanje listin. Druge države, vključno z Belgijo, Francijo in Norveško, so tudi sodelovale pri preiskavah.

Primer Eurojusta je odprlo švedsko nacionalno predstavništvo januarja 2013. Od takrat so pri Eurojustu potekali štirje koordinacijski sestanki. Najprej je bil poudarek na izmenjavi informacij o trenutnem stanju preiskav v teku in o pravnih vprašanjih glede pridobivanja dokazov v tujini. Na četrtem koordinacijskem sestanku maja 2017 so stranke razpravljale o obtožbah proti

družbam v nekaterih državah, vprašanih v zvezi z zaplenbo in vračilom sredstev ter o možni situaciji *ne bis in idem*. Na srečanju maja je sodelovalo osem držav; večina jih je začela lastne preiskave. To srečanje je pomenilo prvo priložnost za srečanje s predstavniki iz Uzbekistana; skupaj z njimi in vsemi drugimi sodelujočimi državami so razpravljali o razdelitvi premoženjske koristi. Napredek ne bi bil mogoč brez različnih preiskav, ki jih je usklajeval Eurojust.

Eurojust je z organizacijo teh koordinacijskih sestankov vzpostavil platformo za izmenjavo informacij ter izboljšanje zaupanja in medsebojnega razumevanja, kar je prispevalo k učinkovitejšim dvostranskim stikom zunaj Eurojusta. Vrednost zamrznjenih sredstev iz 12 držav je znašala približno 1 milijardo in 250 milijonov EUR.

Tožilci za zvezo pri Eurojustu

Tretje države, ki so sklenile sporazum o sodelovanju z Eurojustom, lahko na Eurojust napotijo tožilca za zvezo. Tožilci za zvezo za Norveško, Švico in ZDA so bili na Eurojust napoteni v preteklih nekaj letih, tožilka za zvezo, ki zastopa Črno goro, pa je bila na Eurojust napotena decembra. Tožilci za zvezo pri Eurojustu so odprli skupno 148 primerov.

Tožilka za zvezo za Norveško je odprla 78 primerov – ti so večinoma zadevali neupravičen promet s prepovedanimi drogami, kazniva dejanja zoper življenje, telo ali osebno svobodo, trgovino z ljudmi in goljufijo –, organizirala pa je tudi štiri koordinacijske sestanke. Norveška je bila vključena v 40 primerov in je sodelovala na 15 koordinacijskih sestankih kot zaprosena država.

Tožilka za zvezo za Švico je odprla 70 primerov – ti so večinoma zadevali goljufijo, neupravičen promet s prepovedanimi drogami, kazniva dejanja zoper življenje, telo ali osebno svobodo in trgovino z ljudmi –, organizirala pa je tudi osem koordinacijskih sestankov in en koordinacijski center. Poleg tega je bila Švica vključena v 114 primerov in je sodelovala na 24 koordinacijskih sestankih kot zaprosena država.

Tožilec za zvezo za ZDA je organiziral en koordinacijski sestanek v primeru o pomorskem piratstvu. ZDA so bile vključene v 35 primerov in so sodelovale na 16 koordinacijskih sestankih kot zaprosena država.

Po decembrskem začetku dejavnosti tožilke za zvezo za Črno goro ta država do konca leta ni odprla nobenega primera. Vendar je bila Črna gora vključena v štiri primere Eurojusta kot zaprosena država.

Primer FIFA

Decembra 2010 je zveza FIFA (Fédération Internationale de Football Association) po glasovanju v več krogih imenovala državi gostiteljici svetovnih prvenstev v letih 2018 in 2022. Gostiteljici za leti 2026 in 2030 še nista bili izbrani. Vzporedno s tem postopkom so bile do leta 2030 nekaterim državam dodeljene medijske pravice za svetovna prvenstva FIFA.

Po odkritju nepravilnosti glede dodelitve nekaterih izmed teh medijskih pravic za svetovno prvenstvo je urad generalnega državnega tožilca Švice marca 2017 odprl kazenski primer proti nekdanjemu generalnemu sekretarju zveze FIFA in glavnemu izvršnemu direktorju družbe BEIN MEDIA GROUP LLC zaradi suma podkupovanja. Poleg tega nekdanjega generalnega

sekretarja zveze FIFA sumijo storitve kaznivega dejanja slabega upravljanja, goljufije in ponarejanja listin.

Švicarska tožilka za zvezo je septembra 2017 organizirala koordinacijski sestanek, na katerega so bile povabljene delegacije iz Grčije, Španije, Francije in Italije. Tožilci iz urada generalnega državnega tožilca Švice so predstavili trenutno stanje švicarske preiskave in razpravljali o nadaljnjih korakih.

Podrobneje so razpravljali o dveh specifičnih točkah: (i) čas in koordinacija ukrepov ter (ii) izjemna občutljivost primera in možni ukrepi, ki bi se po potrebi sprejeli. Pričakovali so precejšnjo medijsko pozornost. Podrobnejše razprave in priprave med koordinacijskim sestankom so privedle do zanesljive ocene tveganja in jasne zaveze vseh partnerjev, da se zagotovi dobro pripravljen in uspešen akcijski dan v mesecu, ki je sledil, pri čemer naj bi koordinacijski center pri Eurojustu usklajeval istočasne ukrepe. Operativne ovire dveh različnih scenarijev, o katerih so razpravljali med koordinacijskim sestankom, so zadevne države preučile pred akcijskim dnem. To je privedlo do scenarija, ki je bil sprejet dan pred akcijskim dnem, kar dokazuje prožnost koordinacijskega centra pri prilagajanju novi pravosodni strategiji.

Med akcijskim dnem so bili predstavniki nacionalnih predstavništev iz sodelujočih držav prisotni v koordinacijskem centru. Preiskali so več nepremičnin v Grčiji, Španiji, Franciji in Italiji, zasegli sredstva v Italiji in zaslišali enega osumljenca v Švici.

Eurojust je imel ključno vlogo pri podpori usklajevanja mednarodnih skupnih operacij, zagotavljanju pravočasnega prenosa in izvrševanja zaprosil ter hitri izmenjavi operativnih informacij v živo, zbranih na mestu samem, med vsemi vključenimi pravosodnimi organi in organi kazenskega pregona. Usklajevanje med ukrepi je omogočilo ohranitev dragocenih dokazov in preprečilo ogrožitev preiskav.

Na tej stopnji ni bil priprt noben osumljenec in še naprej velja domneva nedolžnosti.

Kontaktne točke Eurojusta v tretjih državah

Za okrepitev in olajšanje sodelovanja med sodnimi organi držav članic in tretjih držav si Eurojust še naprej prizadeva razširiti svojo svetovno mrežo pravosodnih kontaktnih točk v tretje države. Ena nova kontaktna točka je bila vzpostavljena v Nigru, tako da ima skupno 42 tretjih držav vzpostavljene kontaktne točke Eurojusta. Eurojust si aktivno prizadeva okrepiti sodelovanje z državami Bližnjega vzhoda in severne Afrike (MENA) in jih poziva tudi k določitvi specifične kontaktne točke za Eurojust za zadeve, povezane z bojem proti terorizmu.

Eurojustovi sodniki za zvezo, napoteni v tretje države

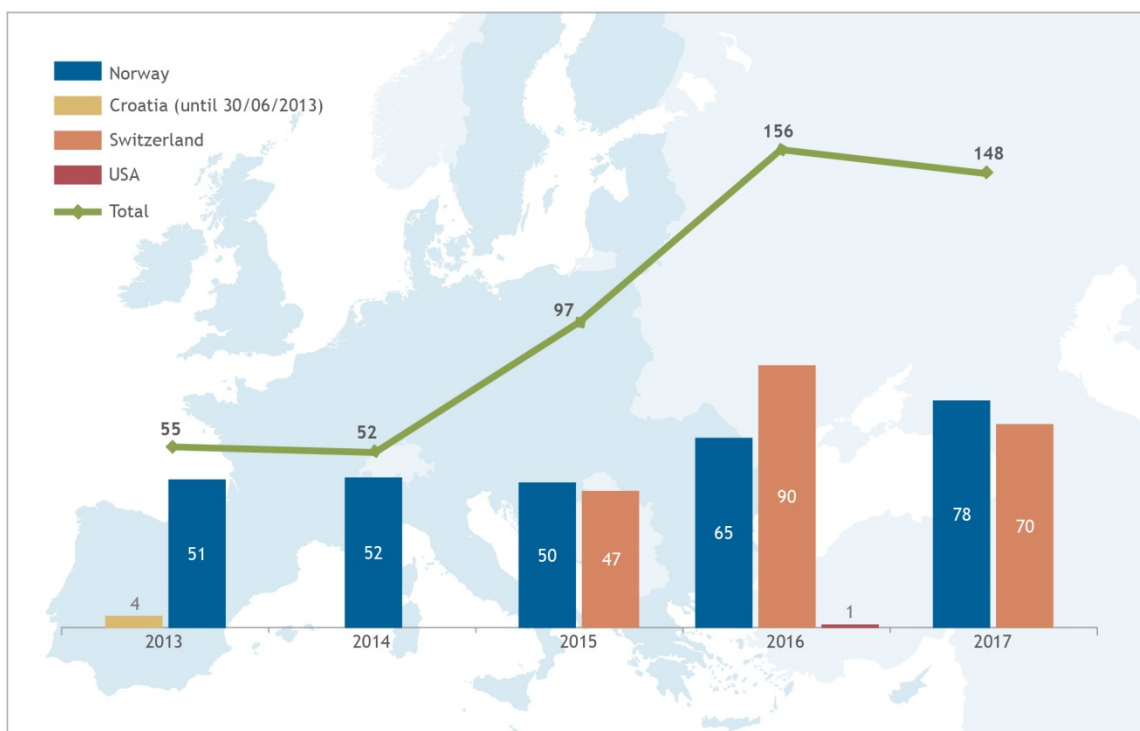
Leta 2017 je kolegij sprejel sklep o izvedbenih ukrepih za Eurojustove sodnike za zvezo, napotene v tretje države. Sklep izvaja člena 26a in 27a sklepa Sveta o Eurojustu, zato zagotavlja zahtevani pravni okvir, ki Eurojustu omogoča napotitev takšnih sodnikov za zvezo. Med drugim določa izbirne postopke in merila za trajanje pogodbe in opravi, poleg tega določa tudi razred, v katerega so uvrščeni.

Pismo o soglasju med Eurojustom in ESZD

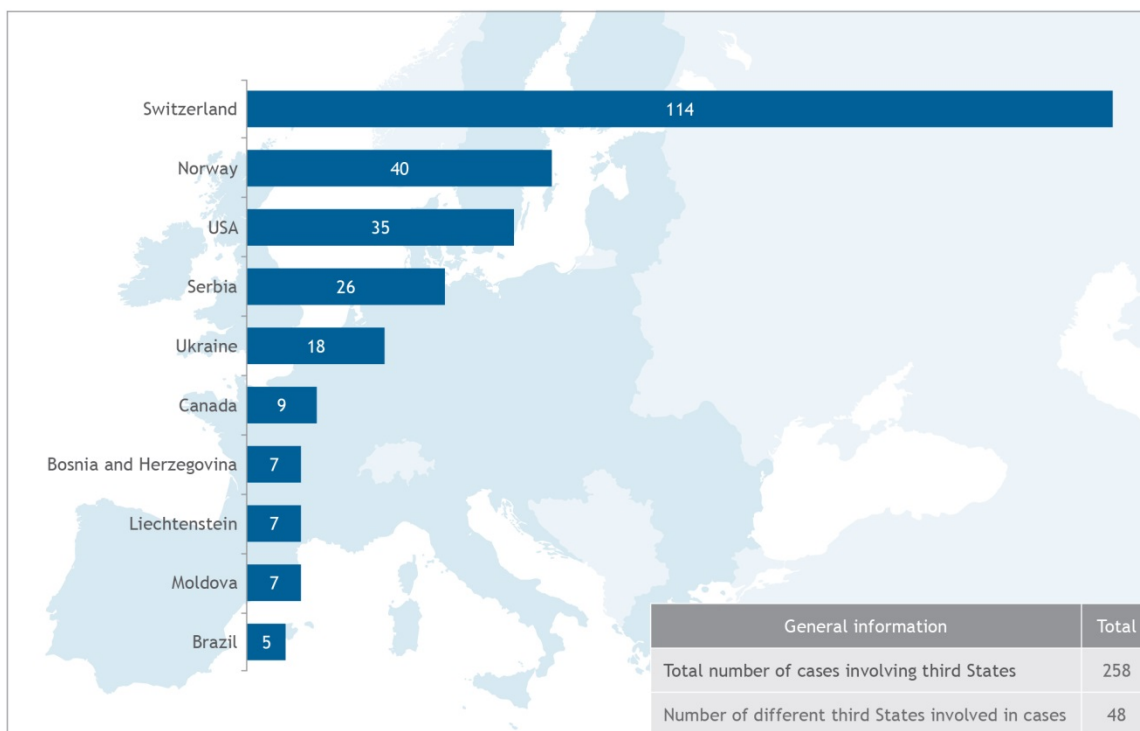
Oktobra je bilo podpisano Pismo o soglasju med Eurojustom in Evropsko službo za zunanje delovanje. Pismo predstavlja okvir za redno izmenjavo neoperativnih strateških informacij in izkušenj, zlasti na področjih boja proti terorizmu, kibernetске kriminalitete, tihotapljenja

migrantov in trgovine z ljudmi. ESZD bo podpirala Eurojust pri njegovem sodelovanju s tretjimi državami in se pri delovanju opirala na Eurojustovo strokovno znanje.

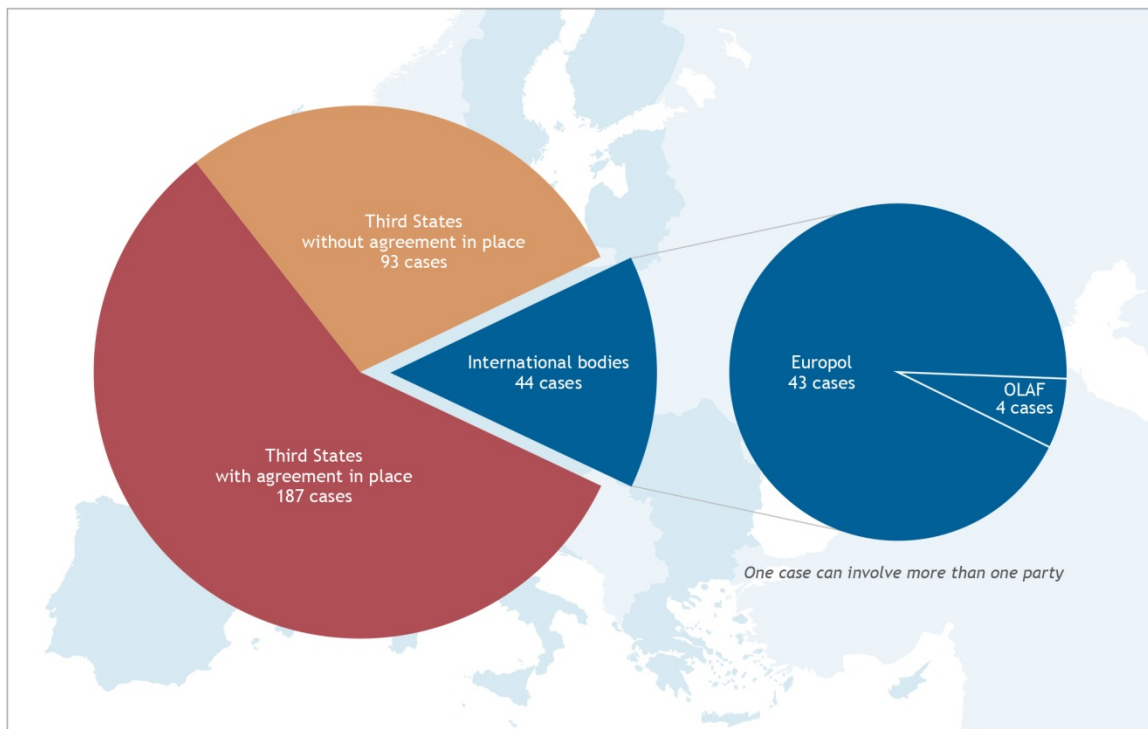
Cases by Liaison Prosecutors 2013 - 2017

Top ten third States involved in Eurojust casework

Third States, cooperation partners and international organisations involved in Eurojust casework

Predstavljamo delo norveške tožilke za zvezo

Od severnega tečajnika do Haaga – moje izkušnje

„Pri Eurojustu kot tožilka za zvezo za Norveško delujem od septembra 2016. Norveška je kot prva država podpisala sporazum z Eurojustom leta 2005. Delo pri Eurojustu mi je v veselje zaradi plodnih razprav, zavzetih sodelavcev in veliko sodelovanja. Počutim se privilegirano, da sem lahko del Eurojustove družine.

Norveško zavedanje glede Eurojusta se je močno povečalo in je razvidno iz količine primerov: leta 2015 smo odprli 50 primerov, leta 2016 65 in leta 2017 78 primerov. Ko govorim z norveškimi sodelavci, jim pomagam razumeti, v katerih primerih jim lahko pomoč, ki jo zagotavlja Eurojust, koristi. Kot predstavnica tretje države lahko norveška tožilka za zvezo organizira koordinacijske sestanke za lastne primere. Norveški organi tudi redno prejemajo vabila na koordinacijske sestanke, ki jih organizirajo nacionalna predstavništva Eurojusta. Norveška je skupne preiskovalne skupine kot orodje uporabila v desetih primerih v preteklih letih in prejela sredstva od Eurojusta. Leta 2017 je bila Norveška prvič tudi pobudnica za dva sporazuma o skupnih preiskovalnih skupinah.

Norveška je država EGS in schengenska država in izvajali smo pogodbo o medsebojni pravni pomoči iz leta 2000, ki odraža našo tesno povezavo z Evropsko unijo in našo sposobnost priznavanja zaprosil iz držav članic EU. Norveška je tudi podpisala sporazum o predaji z Evropsko unijo, vendar ta še ni začel veljati.

Norveški primer spletne spolne zlorabe

10. avgusta so mi domači organi poslali zaprosilo za medsebojno pravno pomoč glede potrebnih preiskovalnih ukrepov v Romuniji. Primer je bil tako nujen zaradi domnevne spletne spolne zlorabe otroka, ki jo je izvajal eden od staršev. Vzpostavitev neposrednega stika z izvršitvenimi organi v Romuniji in oblikovanje podrobnega načrta za začetno fazo preiskave sta bila pomembna prva koraka.

Prvi koordinacijski sestanek je bil organiziran v treh tednih. Norveška je predstavila svoje izsledke in romunska delegacija je izjavila, da je visoko motivirana za začetek svoje preiskave osumljenca, ki je živel v Romuniji. 14. septembra je bil podpisan sporazum o skupni preiskovalni skupini in 20. septembra smo imeli drugi koordinacijski sestanek v Romuniji. Osumljenec je bil prijet naslednji dan, otroka pa so vzeli v varstvo. Ta pomemben rezultat je bil dosežen le šest tednov potem, ko je Eurojust prejel zaprosilo za medsebojno pravno pomoč. Hitro in izvrstno sodelovanje med romunskim in norveškim predstavništvom pri Eurojustu je bilo ključnega pomena. Glavni cilj je bil zagotoviti varnost otroka. Naslednji cilj je bil zagotoviti/pridobiti dopustne dokaze v obeh državah, saj bosta potekali dve sojenji: eno sojenje na Norveškem s kupcem storitev in eno v Romuniji s prodajalcem storitev.

Eno najpomembnejših vprašanj v preiskavi je bila zagotovitev izjav prič od otroških žrtev. Norveška ima nov in edinstven model zaslišanj otrok kot žrtev/prič. Otroka skupaj s starši ali skrbniki povabijo v varno hišo (znano kot hiša otrok). Posebno usposobljen preiskovalec pridobiva dokaze na nevtralen in pregleden način, pri čemer sta prisotna le preiskovalec in otrok. Odvetnik žrtve in odvetnik obrambe sta v drugi sobi. Odvetnik obrambe lahko naslovi

dodatna vprašanja na preiskovalca med odmori in preiskovalec lahko nato vpraša žrtev. Posneta video izjava se nato uporabi kot dopustni dokaz pred sodiščem.“

Poglavje 5 Eurojust in mreže strokovnjakov

Eurojust s svojimi viri gosti sekretariate Evropske pravosodne mreže (EJN), mreže nacionalnih strokovnjakov za skupne preiskovalne skupine (mreža za skupne preiskovalne skupine) in mreže za preiskovanje in kazenski pregon genocida, hudodelstev zoper človečnost in vojnih hudodelstev (Evropska mreža za področje genocida). Njihovi člani so del osebja Eurojusta. Sekretariati mrežam nudijo storitve in spodbujajo sodelovanje s kolegijem in nacionalnimi predstavništvi na njihovem skupnem področju dejavnosti. Eurojust zagotavlja pravno, upravno in finančno podporo Evropski mreži za boj proti kibernetiki kriminaliteti (EJCEN) in Posvetovalnemu forumu generalnih državnih tožilcev in direktorjev tožilstev držav članic Evropske unije (Posvetovalni forum).

5.1 Evropska pravosodna mreža

[Evropska pravosodna mreža](#) je mreža nacionalnih kontaktnih točk, ki so jih države članice EU določile, da bi spodbudile pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah. Kontaktne točke Evropske pravosodne mreže strokovnjakom pomagajo s pravnimi in praktičnimi nasveti ter vzpostavljanjem neposrednega stika med pristojnimi nacionalnimi organi. Sekretariat Evropske pravosodne mreže je bil ustanovljen leta 2003 pri Eurojustu.

Srečanja Plenarna zasedanja Evropske pravosodne mreže so potekala na Malti in v Talinu, njihov poseben poudarek pa je bil na praktičnem izvajanju evropskega preiskovalnega naloga in evropskega naloga za prijetje. Kontaktne točke Evropske pravosodne mreže so razpravljale o svojih prvih izkušnjah v državah članicah pri uporabi evropskega preiskovalnega naloga za pridobivanje in izmenjavo dokazov. Glede evropskega naloga za prijetje so kontaktne točke Evropske pravosodne mreže razpravljale o posledicah nekaterih nedavnih sodb Sodišča Evropske unije, npr. o razmerah v zaporih. Sklepi teh zasedanj so na voljo na [spletnem mestu Evropske pravosodne mreže](#).

Regionalne sestanke Evropske pravosodne mreže so organizirale Nemčija, Latvija, Nizozemska, Poljska, Slovenija in Finska. Na teh sestankih so imele kontaktne točke Evropske pravosodne mreže priložnost za izmenjavo izkušenj na področjih, kot so evropski preiskovalni nalog, dostop do odvetnika ter zamrznitev in zablembe. Nacionalne sestanke Evropske pravosodne mreže sta organizirali Belgija in Litva. Teh sestankov so se udeležile kontaktne točke Evropske pravosodne mreže in strokovnjaki na visokem položaju.

Sodelovanje z Eurojustom Evropska pravosodna mreža in Eurojust sta sodelovala pri uvedbi evropskega preiskovalnega naloga v državah članicah. *Obvestilo o pomenu „ustreznih določb“ in veljavnem pravnem režimu pri zapoznelem prenosu direktive o evropskem preiskovalnem nalogu* je bilo dano na voljo strokovnjakom in objavljeno kot Priloga II k dokumentu Sveta 9936/17. V sodelovanju s Komisijo in mrežo EJCEN so bile oblikovane smernice o tem, kako izpolniti evropski preiskovalni nalog in kako ga uporabljati za pridobitev e-dokazov.

Evropska pravosodna mreža in Eurojust sta nadaljevala izvajanje svojih akcijskih načrtov v šestem krogu medsebojnih ocenjevanj v državah članicah ter posodobila skupni dokument

[lahko naredimo za vas? Pomoč pri mednarodnem sodelovanju v kazenskih zadevah za strokovnjake: Evropska pravosodna mreža in Eurojust.](#) Ta skupni dokument pravosodne strokovnjake iz držav članic obvešča o pomoči, ki jo lahko nudita Evropska pravosodna mreža in Eurojust. Ta dokument tudi pojasnjuje, ali je treba zaprosilo za pomoč nasloviti na Evropsko pravosodno mrežo ali Eurojust.

Spletno mesto Evropske pravosodne mreže Glavni letošnji projekt za spletno mesto je bil oblikovanje nove različice pravosodne knjižnice. Ta nova različica omogoča uporabnikom, da enostavneje najdejo dokumente, kot so pravni instrumenti EU. 1. januarja je bilo objavljeno poročevalno orodje za kontaktne točke Evropske pravosodne mreže. S tem novim orodjem imajo kontaktne točke Evropske pravosodne mreže uporabniku prijazen način za registracijo svojih dejavnosti, števila primerov itd. Oblikovano je bilo novo področje za evropski preiskovalni nalog za zagotavljanje enostavnega dostopa do vseh informacij o evropskem preiskovalnem nalogu na spletnem mestu. Še ena nova funkcija zagotavlja kontaktne podatke članov mreže EJCN kontaktnim točkam Evropske pravosodne mreže na spletnem mestu Evropske pravosodne mreže z omejenim dostopom.

5.2 Mreža za skupne preiskovalne skupine

[Mreža za skupne preiskovalne skupine](#) je mreža nacionalnih pravosodnih kontaktnih točk in kontaktnih točk za kazenski pregon, ki je bila ustanovljena za spodbujanje uporabe skupnih preiskovalnih skupin ter pospeševanje izmenjave informacij in primerov dobre prakse. Njen sekretariat je bil ustanovljen leta 2011. Sekretariat od leta 2013 upravlja program nepovratnih sredstev, ki ga je Eurojust vzpostavil, da bi dejavnostim skupnih preiskovalnih skupin zagotavljal finančno podporo.

Letno srečanje Trinajsto srečanje nacionalnih strokovnjakov o skupnih preiskovalnih skupinah je potekalo maja pri Eurojustu. Strokovnjaki so med drugim razpravljali o najnovejših dosežkih glede skupnih preiskovalnih skupin, vključno s prvimi izkušnjami z ZDA in Švico.

Po razpravah na vzporednih delavnicah so se udeleženci dogovorili glede potrebe po posodobitvi okvira mreže za skupne preiskovalne skupine in sekretariat zaprosili, naj predlaga smernice za dopolnitev dokumenta Sveta, na podlagi katerega mreža še vedno deluje. Strokovnjaki skupnih preiskovalnih skupin so preučili tudi morebitne možnosti izboljšanja izmenjave informacij med partnerji skupnih preiskovalnih skupin in podprli zamisel o operativnem okolju za sodelovanje, ki bi bila nadalje preučena v sodelovanju med mrežo, Eurojustom in Europolom. [Sklepi Sveta](#) so na voljo na spletnem mestu Eurojusta.

Projekti Sekretariat je nadaljeval podporo ocenjevalnih sestankov in zbiranje obrazcev za oceno skupnih preiskovalnih skupin, ki so jih izpolnili nacionalni organi, z namenom objave druge izdaje poročila o oceni skupnih preiskovalnih skupin. Projekt je potekal v sodelovanju z Eurojustom in vključuje dosežke, povezane z izkušnjami Eurojusta na tem področju.

Kot dopolnitev projekta za oceno skupnih preiskovalnih skupin je bil oblikovan nov projekt za zbiranje in analizo sodne prakse, povezane s skupnimi preiskovalnimi skupinami. Pričakovati je, da bo projekt povečal znanje strokovnjakov o pravnih vprašanjih in izzivih, s katerimi se soočajo nacionalna sodišča glede skupnih preiskovalnih skupin, in jim omogočil, da predvidijo in obravnavajo te izzive na nacionalni ravni. Projekt naj bi tudi prispeval k izboljšanju

razumevanja nacionalnih pravnih sistemov in spodbujal sodnike k večjemu vključevanju na tem področju. Informacije so bile zbrane leta 2017, analiza bo izvedena leta 2018.

5.3 Evropska mreža za področje genocida

Evropska mreža za področje genocida zagotavlja tesno sodelovanje nacionalnih organov pri preiskavi in kazenskem pregonu genocida, hudodelstev zoper človečnost ter vojnih hudodelstev z izmenjavo operativnih informacij, primerov dobre prakse in izkušenj. Je mreža strokovnjakov, ki jo sestavljajo preiskovalci, tožilci in uradniki za medsebojno pravno pomoč. Njen sekretariat je bil ustanovljen julija 2011.

Srečanja Na dveh plenarnih zasedanjih, ki sta potekali pri Eurojustu, so na prvem obravnavali odzive agencij EU na pritok priseljencev in posledično identifikacijo posameznikov kot žrtev, prič in storilcev temeljnih mednarodnih kaznivih dejanj in na drugem učinkovito sodelovanje med nevladnimi organizacijami (NVO) in nacionalnimi organi. Na drugem zasedanju so obravnavali metodologije dokumentacije, koristi in tveganja sodelovanja ter možnosti medsebojne podpore delu pri zagovarjanju, ozaveščanju in podpori žrtev. Sklepi 22. in 23. zasedanja so na voljo na spletnem mestu Eurojusta.

Drugi Dan EU proti nekaznovanju Drugi Dan EU proti nekaznovanju so 23. maja v Bruslju organizirali malteško predsedstvo, Evropska mreža za področje genocida, Eurojust in Evropska komisija. Cilj letnega dogodka je ozaveščanje o najstrahotnejših zločinih, spodbujanje nacionalnih preiskav in kazenskega pregona ter obravnavanje položaja in sodelovanja žrtev v kazenskih postopkih. Rezultat je bil objavljen kot dokument Sveta 9932/17.

Projekti Sekretariat je pripravil troje kratkih smernic za strokovnjake: (i) o uporabi informacij iz odprtih virov (zlasti iz družbenih medijev) za preiskavo in kazenski pregon vojnih hudodelstev v zvezi s sporom v Siriji in Iraku ter ustrezni zbirki sodne prakse nacionalnih pravnih redov; (ii) o sodni praksi Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi z genocidom, hudodelstvi zoper človečnost in vojnimi hudodelstvi ter (iii) o kontekstualnem pregledu spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola, ki ga je izvajal ISIL kot genocid, hudodelstvih zoper človečnost in vojnih hudodelstvih s sklicevanjem na obstoječo mednarodno sodno prakso.

5.4 Evropska mreža za boj proti kibernetiski kriminaliteti

Evropska mreža za boj proti kibernetiski kriminaliteti (EJC�) je bila ustanovljena leta 2016 za krepitev stikov med strokovnjaki, ki so specializirani za premagovanje izzivov, ki jih povzročajo kibernetiska kriminaliteta in kazniva dejanja ter preiskave kibernetikega prostora, ter za povečanje učinkovitosti preiskav in kazenskega pregona primerov.

V skladu s sklepi Sveta z dne 9. junija 2016 Eurojust podpira mrežo in zagotavlja tesno sodelovanje. Eurojust med drugim sodeluje v odboru mreže EJC�, gosti redne sestanke mreže, podpira izmenjavo informacij ter se z mrežo posvetuje o razvoju dela na področju politike in dejavnostih drugih deležnikov, da se zagotovi tesen stik med strokovnim znanjem Eurojusta pri mednarodnem pravosodnem sodelovanju ter operativnim in vsebinskim znanjem članov mreže EJC�.

Srečanja Pri Eurojustu sta potekali dve plenarni zasedanji. Na prvem zasedanju so sprejeli delovni program za obdobje 2017–2018. Prednostne naloge, ki so v njem določene, so elektronski dokazi, šifriranje, hramba podatkov in pojavljajoča se vprašanja. Poleg tega so na

prvem zasedanju predstavili [operacijo Avalanche](#). Na drugem zasedanju so razpravljali o zadevnih vprašanjih glede virtualnih valut in preiskav v temnem omrežju. Izmenjali so tudi praktične izkušnje, v obravnavanem primeru s predstavitvijo kazenske preiskave, ki je privedla do odstranitve nezakonitega trga v temnem omrežju Hansa 20. julija 2017.

Projekti Eurojust in mreža EJCN sta soorganizirala delavnico o šifriranju in na njej sodelovala (glej poglavje 3.1). Poleg tega je mreža EJCN z vprašalniki prispevala k Eurojustovim poročilom o hrambi podatkov in tajnih spletnih preiskavah (glej poglavji 2.2 in 3.2).

5.5 Posvetovalni forum

[Posvetovalni forum](#) je bil ustanovljen leta 2010 za okrepitev pravosodnega sodelovanja in medsebojnega zaupanja med državami članicami ter za zagotavljanje prispevka sodstva institucijam EU pri razvoju območja svobode, varnosti in pravice v EU. Oktobra je kolegij sprejel politiko o praktičnih dogovorih za Eurojustovo podporo pri organizaciji sej posvetovalnega foruma, katerih cilj je združevanje trenutnih praks podpore in zagotovitev smernic sodelujočim pri organizaciji sej.

Skupna seja Dvanajsta seja posvetovalnega foruma je potekala oktobra in sta jo skupaj sklicala estonska generalna tožilka in malteški generalni državni tožilec. Na seji so se osredotočili na uporabo digitalnih orodij v kazenskih postopkih, tihotapljenje migrantov in dosežke Eurojusta na ključnih prednostnih področjih.

Uporaba digitalnih orodij v kazenskih postopkih Ob pripravah na to razpravo so države članice pozvali, naj navedejo, v kakšni meri trenutno dovoljujejo digitalni prenos zaprosil za medsebojno pravno pomoč in evropskih preiskovalnih nalogov. Rezultat tega vprašalnika je pokazal raznoliko sliko. Večina držav članic sprejema zaprosila po faksu in/ali e-pošti, včasih z dodatnimi zahtevami, kot so elektronski podpis, vendar je treba v šestih državah članicah izvirno zaprosilo naknadno poslati po pošti. Po pregledu rezultatov vprašalnika so estonski organi delili svoje izkušnje z elektronskimi podpisi in izmenjavo digitalnih informacij v kazenskih postopkih, zaradi česar so bili preiskave in kazenski pregon hitrejši in učinkovitejši. Medtem ko so države članice bistveno napredovale na tem področju, so se člani foruma strinjali, da je treba razširiti postopek modernizacije na čezmejno pravosodno sodelovanje.

Pravosodni odziv na tihotapljenje migrantov Člani foruma so izmenjali poglede na rezultat sestanka Eurojusta o tihotapljenju migrantov iz junija 2017, ki sta ga soorganizirala malteško in estonsko predsedstvo v sodelovanju z Eurojustom, in podprli njegove zaključke. Splošno so priznali potrebo po prilagoditvi pravosodnega odziva načinu delovanja mrež za tihotapljenje in spremembam migracijskih poti. Menijo, da je krepitev sodelovanja s tretjimi državami izvora in tranzita nujna, saj zagotavlja, da lahko informacije, ki jih zberejo udeleženci v EU, ki delujejo v tretjih državah, po obdelavi postanejo dopustni dokazi. Nacionalne organe so spodbudili, naj na Eurojust napotijo več primerov in v polni meri izkoristijo instrumente pravosodnega sodelovanja, ki so že na voljo, vključno s skupnimi preiskovalnimi skupinami.

Razvoj na ključnih prednostnih področjih in institucionalne napovedi Eurojust je izpostavil najnovejši razvoj na prednostnih področjih kaznivih dejanj: terorizem, kibernetika kriminaliteta, trgovina z ljudmi in tihotapljenje migrantov. Najbolj pozornost vzbujajoče je vedno večje število primerov terorizma in trgovine z ljudmi, za katere so zaprosili za podporo Eurojusta. Udeleženci so bili seznanjeni tudi z nedavnim organizacijskim razvojem in so prejeli

zagotovitev, da bo Eurojust v kompleksnih primerih čezmejnih kaznivih dejanj še naprej zagotavljal prilagojene strokovne nasvete.

[Sklepi tega sestanka](#) so na voljo na spletnem mestu Eurojusta.

Estonska generalna tožilka Lavly Perling in malteški generalni državni tožilec dr. Peter Grech sta izjavila:

„Ta sestanek je dober pokazatelj, kako posvetovalni forum združuje službe državnega tožilstva iz štirih delov Evrope: sklicali sta ga severovzhodna in južna država članica, gostil pa ga je Eurojust na zahodu. Če združimo moči prek državnih meja, lahko premostimo pravne ovire za uspešen kazenski pregon in prispevamo k varnejši Evropi.“

Poglavje 6 Osebe in proračun

Osebe Ob koncu leta 2017 je pri Eurojustu delalo 332 oseb, od teh 76 nacionalnih predstavnikov, namestnikov in pomočnikov, 202 začasna uslužbenca, 21 pogodbenih uslužbencev, 17 napotenih nacionalnih strokovnjakov in 16 pripravnikov.

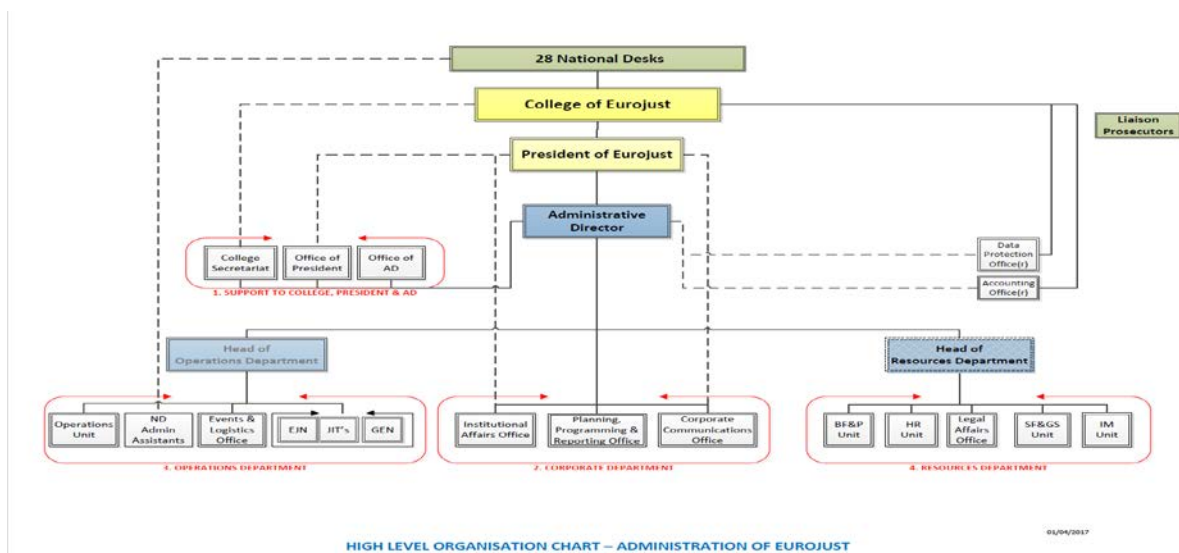
Eurojust je v letu 2017 odobril 208 delovnih mest za začasne uslužbence. Komisija je prvotno v kadrovskega načrtu za leto 2017 predlagala zmanjšanje števila delovnih mest za pet. Vendar je proračunski organ dodelil deset dodatnih mest, s čimer je število mest za začasne uslužbence doseglo 208, tj. neto povečanje za pet delovnih mest v primerjavi s kadrovskim načrtom za leto 2016. Vsa nova delovna mesta, dodeljena za operativno delo, so se zapolnila do konca leta 2017.

Proračun Začetni proračun Eurojusta za leto 2017 je bil izglasovan v višini 48 379 237 EUR in je vključeval namenski znesek v višini 11 130 000 EUR za projekt gradnje novih prostorov. Ta proračun je bil devet odstotkov manjši od tistega, ki ga je Eurojust prvotno zahteval. Eurojust je zaradi te proračunske omejitve in za zagotovitev izvrševanja operativnega dela, ki temelji na povpraševanju, ter izpolnitev svojih zakonskih obveznosti zmanjšal prednost dejavnostim, ki niso povezane s primeri, vključno s predvsem upravnimi/organizacijskimi projekti informacijske in komunikacijske tehnologije – IKT.

V letu 2017 se je Eurojust soočil z velikim povečanjem povpraševanja iz držav članic po financiranju skupnih preiskovalnih skupin in je uspel od Komisije pridobiti dodatna sredstva v znesku 310 000 EUR. Posledično je Eurojust septembra lahko sprejel spremembo proračuna v znesku 48 689 237 EUR in podprl večje število skupnih preiskovalnih skupin, upravičenih do nepovratnih sredstev, kot v preteklih letih.

Z odložitvijo odprtja nove stavbe in s posledičnim presežkom iz projekta novih poslopij se je ob koncu poslovnega leta proračunski pritisk zmanjšal in dosežena je bila stopnja izvrševanja proračuna v višini 99,97 odstotka.

Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih *Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih*, ki ga pripravi upravni direktor, daje pregled dosežkov in izvajanja letnih ciljev in dejavnosti, kot navaja delovni program Eurojusta. V konsolidiranem letnem poročilu o dejavnostih je podrobnejša razlaga uporabe virov (osebje in proračun) ter izvajanja notranjega nadzora in upravljanja tveganja. Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih in njegova ocena, ki ga izvede kolegij Eurojusta, se proračunskemu organu predložita do 1. julija 2018.

Poglavje 7 Organizacijski razvoj in ključni izzivi

Strožje proračunsko ozračje in stalni pritisk na Eurojustove omejene vire sta Eurojust spodbudila k nadaljnji optimizaciji njegovih finančnih in človeških virov.

Reorganizacija Izvajanje nove organizacijske strukture uprave se je začelo januarja. Oblikovani so bili trije organi: oddelek za operacije, korporacijski oddelek in oddelek za vire. Z reorganizacijo so bili doseženi naslednji cilji: (i) okrepljena podpora operativnemu delu kolegija in nacionalnih predstavništev s prenosom virov na operativno delo; (ii) uveden jasnejši pojem operativne podpore nacionalnim predstavništvom z uvedbo interdisciplinarne/medsektorske podpore operativnemu delu; (iii) izboljšan strateški razvoj, načrtovanje in poročanje ter (iv) okrepljeno korporativno komuniciranje.

Opredelitev prednostnih nalog pri delu na področju politike Ob upoštevanju opredelitve prednostnih nalog za delo na področju politike iz leta 2016 je izvajanje v letu 2017 temeljilo na oceni poročil o projektih, pri čemer so bili glavno merilo za določanje prednostnih nalog primeri, ki jih je obravnaval Eurojust. Septembra je kolegij sprejel prednostne naloge in povezane cilje za leti 2018 in 2019, decembra pa novo

metodologijo za opredelitev prednostnih nalog. Vodilna načela so:

- prožen pristop k dodeljevanju sredstev;
- postopek zunanjega posvetovanja za upoštevanje potreb strokovnjakov in interesnih skupin ter
- postopek ocenjevanja glede doseganja ciljev.

Podstrukture kolegija Kolegij se je odločil poenostaviti svoje pripravljalne podstrukture, da bi okrepil svoje postopke odločanja in učinkovitost, s čimer bi se izboljšala učinkovitost in racionalizirala uporaba virov. Nov model zagotavlja usklajen korporativni odziv na strateške zadeve ter ohranjanje operativnega znanja in informacij. Uvajanje se bo začelo v drugem četrtletju leta 2018.

Sistem vodenja zadev Trenutni Eurojustov sistem vodenja zadev, ki je bil vzpostavljen v letu 2004, se približuje koncu svoje tehnološke življenjske dobe. Zato je Eurojust izvedel tehnično in funkcionalno oceno sistema vodenja zadev ob

upoštevanju trenutnih potreb organizacije. Ta analiza obstoječih funkcionalnosti in možnih izboljšav na visoki ravni bo pomagala pri sprejetju utemeljene odločitve o možnostih za preoblikovanje sistema vodenja zadev. Eurojust je za izboljšanje operativne podpore sprejel nabor ukrepov

Od Eurojusta se pričakuje, da bo imel vedno pomembnejšo vlogo na širšem področju politike varnosti in pravice.

Nova uredba o Eurojustu Uredba bo racionalizirala delovanje in strukturo Eurojusta. Izvršni odbor, ki bo vključeval člana Komisije, bo kolegiju pomagal pri upravnih nalogah. Pri varstvu podatkov bo nastala sprememba, in sicer bo nadzor po novem izvajal Evropski nadzornik za varstvo podatkov, in ne več skupen nadzorni organ. Morebitni vpliv režima za varstvo podatkov v zvezi s prenovitvijo Uredbe 45/2001 lahko močno vpliva na delovanje Eurojusta. Uredba o Eurojustu in prenovitev Uredbe 45/2001 morata preprečiti nastanek ovir pri dnevnem operativnem delu Eurojusta, omogočiti pravno varnost in zagotoviti visoko stopnjo varstva podatkov.

Sodelovanje s ključnimi partnerji Eurojust in prihodnje Evropsko javno tožilstvo bosta tesno sodelovala; skleniti je treba delovni dogovor za urejanje praktičnih podrobnosti njunih ukrepov na področju varstva finančnih interesov EU in podpore, ki jo Eurojust lahko zagotovi Evropskemu javnemu tožilstvu. Uredba o Europolu mora privedi do povečanega pretoka operativnih informacij in okrepljenega sodelovanja, vključno z vzpostavitev skupnih pravil in pogojev, na podlagi katerih se obdelajo vloge za financiranje dejavnosti skupnih preiskovalnih skupin, da se zagotovita dobro finančno poslovanje in učinkovita podpora nacionalnim organom. Uredba

za bolj usklajen vnos podatkov v nacionalnih predstavništvih. Ti ukrepi bodo skupaj s povečanim pregledom kakovosti podatkov izboljšali kakovost podatkov v podporo operativnemu delu pri Eurojustu in v državah članicah.

Frontex bo okrepila sodelovanje, ki bo opredeljeno v delovnem dogovoru.

Sveženj za varstvo podatkov EU Nov sveženj za varstvo podatkov, ki velja za nacionalne organe od maja 2018, bo imel velik vpliv na način, kako države članice ravnaajo z osebnimi podatki na področju kazenskega pregona, ter na Eurojust pri izmenjavi informacij z državami članicami.

Strategija EU glede pravosodja in notranjih zadev Strategije EU in akcijski načrti prispevajo k določanju prednostnih nalog Eurojusta in poudarjajo nujnost:

- tesnejšega pomembnega pravosodnega sodelovanja in koordinacije pri boju proti hudim čezmejnimi kaznivim dejanjem;
- okrepljene izmenjave informacij ter
- najboljše možne uporabe instrumentov pravosodnega sodelovanja za olajšanje preiskav in kazenskega pregona in končnih obsodb storilcev kaznivih dejanj.

Razvoj na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah

Eurojust ostaja ključni povezovalac pri izvajanju instrumentov, kot sta evropski nalog za prijetje in evropski preiskovalni nalog, vključno z nalogami na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, kot sta osnutek uredbe o sistemu ECRIS-TCN in osnutek uredbe o

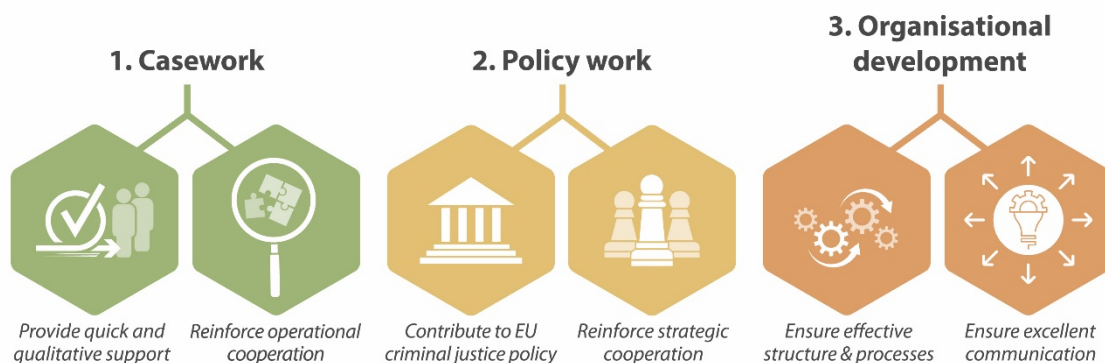
vzajemnem priznavanju nalogov za zamrznitev in zaplembo.

Sodelovanje s tretjimi državami V skladu z Eurojustovim strateškim poudarkom na krepitvi sodelovanja s tretjimi državami se

število tretjih držav, ki napotijo tožilca za zvezo na Eurojust, še naprej povečuje. Poleg tega se bodo spremenili Eurojustovi prihodnji odnosi z Združenim kraljestvom in Dansko.

Večletna strategija za obdobje 2019-2021

Maja je Eurojust sprejel svojo [večletno strategijo za obdobje 2019-2021](#). Poudarek večletne strategije je na zagotovitvi več in boljših rezultatov v glavnih operativnih dejavnostih Eurojusta z: (i) zagotovitvijo podpore državam članicam (npr. zagotovitev hitre in kakovostne podpore ter okrepitev operativnega sodelovanja); (ii) zagotovijo nasvetov na podlagi operativnih izkušenj (npr. prispevanje h kazenskopравни politiki EU in okrepitev strateškega strokovnega znanja) ter (iii) izboljšanjem organizacijske učinkovitosti (npr. zagotovitev učinkovitejše strukture, postopkov in komunikacije). Eurojust je dodatno preoblikoval svoje poslanstvo, ki se glasi: „Pravice čez meje za varnejšo Evropo“, in vizijo, ki je: „Eurojust je vodilni partner EU pri privedbi storilcev kaznivih dejanj pred sodišče in ključni akter pri zagotavljanju varnejšega sveta“.